

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 1. 11. 2004

Časová verzia predpisu účinná od: 15. 4.2023 do: 30. 4.2023

Obsah dokumentu je právne záväzný.

576

ZÁKON

z 21. októbra 2004

**o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním
zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby (ďalej len „osoba“), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu. Súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je aj preprava podľa § 14 ods. 1; pracovné činnosti pri preprave podľa prvej časti vety nemusia byť vykonávané zdravotníckymi pracovníkmi.

(2) Zdravotný výkon je ucelená činnosť zdravotníckeho pracovníka, ktorá predstavuje základnú jednotku poskytovania zdravotnej starostlivosti.

(3) Neodkladná zdravotná starostlivosť (ďalej len „neodkladná starostlivosť“) je zdravotná starostlivosť, ktorá sa poskytuje osobe pri náhlej zmene jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje jej život alebo niektorú z jej základných životných funkcií, bez rýchleho poskytnutia zdravotnej starostlivosti môže vážne ohroziť jej zdravie, spôsobuje jej náhlu a neznesiteľnú bolesť, ktorej bezprostredné neliečenie by mohlo viesť k ohrozeniu jej života alebo zdravia, alebo spôsobuje náhle zmeny správania a konania, pod ktorých vplyvom osoba bezprostredne ohrozuje seba alebo svoje okolie. Neodkladná starostlivosť je aj taká zdravotná starostlivosť, ktorá sa poskytuje pri

pôrode a pri vyšetrení, diagnostike a liečbe rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy, ak existuje dôvodné podozrenie, že osoba môže byť zdrojom takejto rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy. Súčasťou neodkladnej starostlivosti je neodkladná preprava osoby do zdravotníckeho zariadenia, ak si zdravotný stav tejto osoby vyžaduje poskytovanie neodkladnej starostlivosti počas prepravy do zdravotníckeho zariadenia alebo medzi zdravotníckymi zariadeniami, neodkladná preprava darcu ľudského orgánu alebo príjemcu ľudského orgánu, ak si ich zdravotný stav vyžaduje poskytovanie neodkladnej starostlivosti počas prepravy, neodkladná preprava zdravotníckych pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosti súvisiace s odberom ľudského orgánu, ak by odklad ich prepravy mohol ohroziť život alebo zdravie príjemcu ľudského orgánu alebo by mohol viesť k nezvratnému poškodeniu ľudského orgánu určeného na transplantáciu, a neodkladná preprava ľudského orgánu určeného na transplantáciu, ak by odklad prepravy tohto ľudského orgánu mohol ohroziť život alebo zdravie príjemcu ľudského orgánu alebo by mohol viesť k nezvratnému poškodeniu tohto ľudského orgánu. Neodkladnú prepravu vykonávajú poskytovatelia záchranej zdravotnej služby;¹⁾ neodkladnú prepravu vykonáva v rámci poskytovania špecifickej zdravotnej starostlivosti^{1b)} aj vojenské zdravotníctvo, ak sú splnené požiadavky na materiálno-technické vybavenie a personálne zabezpečenie ambulancie záchranej zdravotnej služby ustanovené osobitným predpisom.^{1c)}

(4) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je zdravotnícky pracovník určený poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (ďalej len „poskytovateľ“) na poskytovanie zdravotnej starostlivosti osobe; ak je takýmto ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom lekár alebo zubný lekár, ide o ošetrojúceho lekára, ak je ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom sestra alebo pôrodná asistentka, ide o ošetrojúcu sestru alebo o ošetrojúcu pôrodnú asistentku.

(5) Konzílium je poradný orgán ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka zložený zo zdravotníckych pracovníkov určených poskytovateľom, ktorí sú vo vzťahu k poskytovanej zdravotnej starostlivosti ošetrojúcimi zdravotníckymi pracovníkmi. Zdravotnícki pracovníci tvoriaci konzílium sa konzília môžu zúčastniť aj prostredníctvom elektronických komunikácií.

(6) Zdravotná dokumentácia je súbor údajov o zdravotnom stave osoby, o zdravotnej starostlivosti a o službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti tejto osobe.

(7) Prevencia na účely tohto zákona je

- a) výchova a vzdelávanie s cieľom ochrany, zachovania alebo navrátenia zdravia osobe,
- b) aktívne vyhľadávanie možných príčin chorôb, ich odstraňovanie a predchádzanie vzniku chorôb,
- c) vyhľadávanie patologických procesov v ich asymptomatickom období s cieľom liečby, ktorou sa predchádza ich klinickému prejavu,
- d) aktívne sledovanie choroby s cieľom predchádzania zhoršeniu zdravotného stavu osoby,
- e) aktívne vyhľadávanie možných príčin chorôb v súvislosti s prácou, ich odstraňovanie a predchádzanie vzniku chorôb z povolania v súvislosti s výkonom lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci,
- f) populačný skrining, ktorý je organizovanou, kontinuálnou a vyhodnocovanou činnosťou zameranou na zachytenie onkologickej choroby alebo zachytenie inej závažnej choroby vo včasnom štádiu alebo u zdanlivo zdravej bezpríznakovej populácie v súlade s odporúčaniami

¹⁾ § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{1b)} § 123 ods. 1 písm. f) zákona č. 281/2015 Z. z. v znení zákona č. 420/2022 Z. z.

^{1c)} § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 579/2004 Z. z. v znení zákona č. 284/2008 Z. z.

odborných spoločností pre výkon skríningu; na populačný skrining pozýva indikovaný okruh poistencov zdravotná poisťovňa,

- g) oportúnny skrining, ktorý je činnosťou zameranou na zachytenie onkologickej choroby alebo zachytenie inej závažnej choroby vo včasnom štádiu alebo u zdanlivo zdravej bezpríznakovej populácie v rámci preventívnej prehliadky.

(8) Dispenzarizácia je aktívne a systematické sledovanie zdravotného stavu osoby, u ktorej je predpoklad zhoršovania zdravotného stavu, jej vyšetrenie a liečba.

(9) Diagnostika je zisťovanie a hodnotenie zdravotného stavu osoby a v prípade zistenia poruchy zdravia alebo choroby určenie závažnosti poruchy zdravia alebo choroby; jej výsledkom je určenie choroby.

(10) Liečba je vedomé ovplyvnenie zdravotného stavu osoby s cieľom navrátiť jej zdravie, zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej zdravotného stavu alebo zmierniť prejavy a dôsledky jej choroby.

(11) Liečebný režim je životospráva osoby na podporu liečby, ktorú určuje ošetrujúci lekár.

(12) Biomedicínsky výskum je získavanie a overovanie nových biologických, medicínskych, ošetrovateľských poznatkov a poznatkov z pôrodnej asistencie na človeku. Biomedicínsky výskum v ošetrovatelstve a v pôrodnej asistencii umožňuje aj podporovať schopnosti jednotlivcov a rodín alebo zlepšovať optimum funkcií a minimalizovať tie, ktoré sú príčinou ochorení. Biomedicínsky výskum vo farmácii zahŕňa klinické skúšanie humánneho lieku a klinické skúšanie zdravotníckej pomôcky.

(13) Ošetrovateľská starostlivosť je zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje sestra s odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu²⁾ metódou ošetrovateľského procesu v rámci ošetrovateľskej praxe.

(14) Ošetrovateľská prax je praktické uskutočňovanie činnosti sestry a činnosti pôrodnej asistentky pri

- a) poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencii,
- b) riadení a poskytovaní ambulantnej zdravotnej starostlivosti (ďalej len „ambulantná starostlivosť“) a ústavnej zdravotnej starostlivosti (ďalej len „ústavná starostlivosť“) metódou ošetrovateľského procesu.

(15) Ošetrovateľská prax zahŕňa najmä

- a) vyhodnocovanie ošetrovateľských potrieb a zdrojov ich zabezpečovania,
- b) vedenie ošetrovateľskej dokumentácie, ktorá je súčasťou zdravotnej dokumentácie, a vyhodnocovanie výsledkov ošetrovateľskej starostlivosti,
- c) výchovu pacienta k podpore, udržiavaniu a obnove zdravia a poskytovanie informácií o potrebnej ošetrovateľskej starostlivosti,
- d) výchovu zdravotníckych pracovníkov v ošetrovatelstve a k profesionálnej etike,
- e) spoluprácu s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi a s inými odbornými pracovníkmi v zdravotníctve príslušného zdravotníckeho zariadenia a spoluprácu s inými fyzickými osobami a právnickými osobami pri plánovaní, poskytovaní, koordinácii a vyhodnocovaní ošetrovateľskej starostlivosti.

²⁾ § 33 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(16) Rozsah ošetrovateľskej praxe je poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v rámci neodkladnej starostlivosti, prevencie, diagnostiky, liečby a dispenzarizácie.

(17) Pôrodná asistencia je zdravotná starostlivosť pôrodnej asistentky s odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu²⁾ o ženu a dieťa počas fyziologického tehotenstva, pôrodu a šestonedelia, zdravotná starostlivosť o reprodukčné zdravie a poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti pri gynekologických a pôrodných chorobách. Pôrodná asistencia sa poskytuje metódou ošetrovateľského procesu v rámci praxe pôrodnej asistencie.

(18) Prax pôrodnej asistencie je riadenie a poskytovanie starostlivosti pôrodnej asistentky metódou ošetrovateľského procesu. Prax pôrodnej asistencie zahŕňa najmä

- a) určovanie potrieb pôrodnej asistencie, ošetrovateľských potrieb a zdrojov ich zabezpečovania,
- b) vedenie dokumentácie pôrodnej asistencie a ošetrovateľskej dokumentácie, ktorá je súčasťou zdravotnej dokumentácie, a vyhodnocovanie výsledkov pôrodnej asistencie a ošetrovateľskej starostlivosti,
- c) starostlivosť o reprodukčné zdravie,
- d) výchovu zdravotníckych pracovníkov v pôrodnej asistencii a k profesionálnej etike,
- e) spoluprácu s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi a s inými odbornými pracovníkmi v zdravotníctve príslušného zdravotníckeho zariadenia a spoluprácu s inými fyzickými osobami a s právnickými osobami pri plánovaní, poskytovaní, koordinácii a vyhodnocovaní ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencie.

(19) Ošetrovateľský proces je systematická, racionálna a individualizovaná metóda plánovania, poskytovania a dokumentovania ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencie. Jeho cieľom je určovať skutočné alebo predpokladané problémy osoby v súvislosti so starostlivosťou o zdravie, naplánovať uspokojenie zistených potrieb, vykonať, dokumentovať a vyhodnotiť špecifické ošetrovateľské zásahy na ich uspokojenie. Súčasťou ošetrovateľského procesu je určenie sesterskej diagnózy. Sesterské diagnózy a diagnózy v pôrodnej asistencii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“).

(20) Ambulantná pohotovostná služba je zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti v rozsahu poskytovania všeobecnej ambulantnej starostlivosti pri náhlej zmene zdravotného stavu osoby, ktorá bezprostredne neohrozuje jej život alebo bezprostredne neohrozuje niektorú zo základných životných funkcií.

(21) Ústavná pohotovostná služba je zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje nepretržitá dostupnosť ústavnej starostlivosti v nemocnici.

(22) Zdravotný obvod je administratívne určenie časti územia Slovenskej republiky poskytovateľovi všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých a poskytovateľovi všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast v rozsahu verejnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti^{2aa)} a poskytovateľovi špecializovanej gynekologickej ambulantnej starostlivosti a poskytovateľovi špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti v rozsahu verejnej minimálnej siete.⁷⁾

(23) Zdravotný obvod určí poskytovateľovi špecializovanej gynekologickej ambulantnej starostlivosti a poskytovateľovi špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti podľa

^{2aa)} § 5 ods. 6 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 540/2021 Z. z.

⁷⁾ § 5 zákona č. 578/2004 Z. z.

odseku 22 orgán príslušný na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia.^{2a)} Zdravotný obvod tvorí zoznam určených obcí, ulíc, prípadne popisných čísel domov.

(24) Poskytnutie ambulantnej zdravotnej starostlivosti osobe z iného ako určeného zdravotného obvodu sa posudzuje ako poskytnutie ambulantnej zdravotnej starostlivosti osobe z určeného zdravotného obvodu.

(25) Špecializovaná zdravotná starostlivosť je zdravotná starostlivosť, ktorá sa poskytuje v iných špecializačných odboroch ako všeobecné lekárstvo.

(26) Prijímateľ zdravotnej starostlivosti je každá fyzická osoba, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť podľa § 2 ods. 1 a 3 a § 7.

(27) Urgentná zdravotná starostlivosť je zdravotná starostlivosť nepresahujúca 24 hodín poskytovaná osobe pri náhlej zmene jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje jej život alebo niektorú zo základných životných funkcií.

(28) Diagnosticko-terapeutické systémy sú normy na zabezpečenie kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti a ustanovujú minimálne požiadavky na zabezpečenie kvalitnej a bezpečnej zdravotnej starostlivosti a tiež jej rozsahu a obsahu.

(29) Zubno-lekárska pohotovostná služba je zdravotná starostlivosť, ktorou sa zabezpečuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti v rozsahu poskytovania špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti.

(30) Pevný bod je mesto alebo obec, ktorý je z hľadiska geografickej a demografickej dostupnosti určený na poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby.

(31) Spádové územie je časť územia Slovenskej republiky, v ktorom sa nachádza pevný bod a je tvorené najmenej jedným okresom.

(32) Ordinačné hodiny sú časový úsek, v ktorom poskytovateľ poskytuje ambulantnú starostlivosť okrem poskytovania ambulantnej pohotovostnej služby a zubno-lekárskej pohotovostnej služby.

(33) Doplnkové ordinačné hodiny sú nepretržitý časový úsek, ktorý si môže určiť nad rámec ordinačných hodín za podmienok podľa § 2a poskytovateľ, ktorý má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou^{2b)} a v ktorom poskytuje ambulantnú starostlivosť za podmienok podľa § 2a osobám, ktoré sú poistencami tejto zdravotnej poisťovne a sú objednané na vyšetrenie prostredníctvom informačného systému na objednávanie osôb.

(34) Neodkladnou prepravou letúnom je neodkladná preprava podľa odseku 3 vykonaná v zásahovom území^{2ba)} letúnom vo vlastníckom práve alebo užívacom práve poskytovateľa, ktorý má vydané povolenie na prevádzkovanie ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby.

(35) Zdravotný obvod určí poskytovateľovi všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých a poskytovateľovi všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast podľa odseku 22 samosprávny kraj tak, aby bolo zabezpečené rovnomerné pracovné zaťaženie poskytovateľov vo verejnej sieti poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti.^{2aa)} Zdravotný obvod tvorí

^{2a)} § 11 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{2b)} § 7 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{2ba)} § 2 ods. 6 zákona č. 579/2004 Z. z. v znení zákona č. 139/2019 Z. z.

zoznam určených obcí, ulíc, súpisných čísiel domov a orientačných čísiel domov.

(36) Podporný tím je pomocný orgán ošetrojúceho lekára zriaďovaný v zariadení ústavnej starostlivosti, ktorý môže zabezpečovať osobe sociálnu pomoc^{2bb)} s cieľom zmiernenia sociálnych dôsledkov zdravotnej situácie tejto osoby v súvislosti s jej hospitalizáciou alebo jej prepustením z ústavnej starostlivosti podľa potreby osoby určenej ošetrojúcim lekárom a duchovnú službu^{2bc)} s cieľom uspokojovania duchovných potrieb tejto osoby.

(37) Dlhodobá zdravotná starostlivosť je zdravotná starostlivosť poskytovaná osobe s obmedzenou funkčnosťou, ktorej bola určená choroba, pre ktorú jej bola poskytnutá akútna zdravotná starostlivosť alebo neodkladná starostlivosť alebo pre ktorú možno očakávať, že si bude vyžadovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti; dlhodobá zdravotná starostlivosť sa poskytuje s cieľom zlepšenia kvality života, predĺženia života, podporovania samostatnosti osoby v oblasti sebestačnosti a umožnenia osobe zotrvať podľa možností čo najdlhšie v jej domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí. Akútna zdravotná starostlivosť podľa prvej vety je zdravotná starostlivosť poskytovaná osobe pre chorobu, ktorá spôsobila náhlu zmenu jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne neohrozuje jej život alebo niektorú zo základných životných funkcií. Za osobu s obmedzenou funkčnosťou podľa prvej vety sa považuje osoba, ktorá z dôvodu choroby alebo viacerých chorôb zvyšujúcich riziko zhoršovania jej zdravotného stavu alebo z dôvodu poškodenia jej telesných, zmyslových alebo duševných schopností, nie je sebestačná v aktivitách denného života a môže byť u nej indikovaná potreba ošetrovateľskej starostlivosti. Súčasťou dlhodobej zdravotnej starostlivosti je aj následná zdravotná starostlivosť.

(38) Následná zdravotná starostlivosť je taká dlhodobá zdravotná starostlivosť, ktorá sa poskytuje osobe spravidla po poskytnutí akútnej zdravotnej starostlivosti alebo neodkladnej starostlivosti, s cieľom maximálneho možného obnovenia kognitívnych, telesných, zmyslových a duševných funkcií osoby odstránením vzniknutých funkčných porúch alebo náhradou niektorej funkcie jej organizmu alebo zmiernením prejavov a dôsledkov jej choroby. Za následnú zdravotnú starostlivosť sa nepovažuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa § 2 ods. 8.

(39) Paliatívna zdravotná starostlivosť je zdravotná starostlivosť poskytovaná osobe s nevyliciteľnou a progredujúcou chorobou, ktorá spravidla vedie k jej smrti, s cieľom zmierniť utrpenie a zachovať kvalitu života tejto osoby.

(40) Obmedzovací prostriedok je opatrenie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktorého účelom je odvrátenie nebezpečného konania pacienta, ktoré smeruje k priamemu ohrozeniu života alebo k priamemu ohrozeniu zdravia pacienta alebo iných fyzických osôb obmedzením jeho voľného pohybu. Obmedzovacím prostriedkom je

- a) fyzické obmedzenie,
- b) mechanické obmedzenie,
- c) farmakologické obmedzenie,
- d) izolácia.

§ 2a

Doplňkové ordinačné hodiny

(1) Doplnkové ordinačné hodiny musia byť určené tak, aby

^{2bb)} Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov.

^{2bc)} § 7 a 9 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností.

- a) ich rozsah za kalendárny týždeň nepresiahol 30 % schválených ordinačných hodín v kalendárnom týždni,
- b) počet osôb vyšetrených počas doplnkových ordinačných hodín v kalendárnom mesiaci nepresiahol 30 % z celkového počtu osôb vyšetrených v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci,
- c) v pracovný deň
 1. začínali najskôr od 13. hodiny a trvali nepretržite až do konca pracovnej doby, alebo
 2. začínali kedykoľvek, ak v tento deň nie sú určené ordinačné hodiny a nejde o poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti.

(2) Zdravotná starostlivosť počas doplnkových ordinačných hodín sa poskytuje osobe najneskôr do 20 dní po objednaní sa prostredníctvom informačného systému na objednávanie osôb prevádzkovaného národným centrom zdravotníckych informácií alebo informačného systému na objednávanie osôb, ktorý má overenie zhody,^{2c)} pričom takéto objednanie sa osoby sa považuje za preukázateľný súhlas tejto osoby s podmienkami úhrady zdravotnej starostlivosti poskytovanej počas doplnkových ordinačných hodín uhrádzanej podľa odseku 3.

(3) Zdravotnú starostlivosť poskytovanú počas doplnkových ordinačných hodín uhrádza osoba podľa cenníka všetkých zdravotných výkonov, ktoré poskytuje poskytovateľ. Úhrada osoby za poskytnutú zdravotnú starostlivosť počas doplnkových ordinačných hodín za jednu návštevu nemôže presiahnuť 30 eur.

(4) Doplnkové ordinačné hodiny nemožno určiť, ak

- a) rozsah ordinačných hodín bez doplnkových ordinačných hodín je za týždeň menší ako 30 hodín,
- b) ide o ambulantnú pohotovostnú službu,
- c) ide o poskytovanie zubnolekárskej zdravotnej starostlivosti,
- d) poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti nie je registrovaný v informačnom systéme na objednávanie osôb prevádzkovanom národným centrom zdravotníckych informácií.

(5) Na vyšetrenie v doplnkových ordinačných hodinách poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti môže byť objednaná a v doplnkových ordinačných hodinách poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti môže byť vyšetrená len osoba, ktorá má s týmto poskytovateľom uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti podľa § 12 ods. 7.

(6) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý má určené doplnkové ordinačné hodiny, musí spolu s ordinačnými hodinami umiestniť na viditeľnom mieste aj nápis „DOPLNKOVÉ ORDINAČNÉ HODINY“ pre doplnkové ordinačné hodiny.

§ 3

Zoznam zdravotných výkonov

(1) Zoznam zdravotných výkonov je súhrn zdravotných výkonov, ktoré sa vykonávajú pri chorobách uvedených v medzinárodnej klasifikácii chorôb, ktorú ministerstvo zdravotníctva uverejňuje na svojom webovom sídle. Zoznam zdravotných výkonov obsahuje kód zdravotného výkonu, kód zdravotného výkonu z číselníka zdravotníckej informatiky, zaradenie zdravotného výkonu do skupiny zdravotných výkonov, podskupiny zdravotných výkonov a triedy zdravotných

^{2c)} § 11 zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

výkonov, názov zdravotného výkonu, charakteristiku zdravotného výkonu, odbornú spôsobilosť na vykonávanie zdravotného výkonu vyjadrenú profesijným titulom, vykonávanie a vykazovanie zdravotného výkonu, miesto vykonávania zdravotného výkonu a nositeľa zdravotného výkonu.

(2) Do zoznamu zdravotných výkonov sa zaradia zdravotné výkony, ktoré vedú k

- a) záchrane života,
- b) vyliečeniu choroby,
- c) zabráneniu vzniku závažných zdravotných komplikácií,
- d) zabráneniu zhoršenia závažnosti choroby alebo jej prechodu do chronického štádia,
- e) účinnej prevencii,
- f) zisteniu choroby,
- g) zmierneniu prejavov choroby.

(3) Pri zaraďovaní zdravotných výkonov do zoznamu zdravotných výkonov sa okrem kritérií uvedených v odseku 2 berú do úvahy aj tieto kritériá:

- a) účinnosť zdravotného výkonu v rámci prevencie, diagnostiky alebo liečby,
- b) prínos zdravotného výkonu v rámci prevencie, diagnostiky alebo liečby v súvislosti so znižovaním chorobnosti a úmrtnosti,
- c) zlepšenie prevencie, diagnostiky alebo liečby pri porovnaní s existujúcimi možnosťami prevencie, diagnostiky alebo liečby.

(4) Zo zoznamu zdravotných výkonov možno vyradiť zdravotné výkony, ak je preukázateľné, že z hľadiska prevencie, diagnostiky alebo liečby

- a) sa týmito zdravotnými výkonmi nedosahujú uspokojivé výsledky alebo
- b) existujú účinnejšie zdravotné výkony obsiahnuté v zozname zdravotných výkonov.

(5) Ministerstvo zdravotníctva zriaďuje Komisiu pre zdravotné výkony ako svoj poradný orgán na odborné posudzovanie zdravotných výkonov pri tvorbe zoznamu zdravotných výkonov.

(6) Komisia pre zdravotné výkony má jedenásť členov, z ktorých troch členov navrhuje ministerstvo zdravotníctva, troch členov navrhujú zdravotné poisťovne a piatich členov navrhujú odborné spoločnosti.

(7) Činnosť Komisie pre zdravotné výkony upraví štatút, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(8) Zoznam zdravotných výkonov vydáva vláda Slovenskej republiky nariadením.

DRUHÁ ČASŤ

POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI A SLUŽIEB SÚVISIACICH S POSKYTOVANÍM ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 4

Úvodné ustanovenia

(1) Zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poskytuje poskytovateľ a zdravotnícki pracovníci za podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁴⁾ Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti je služba vo

⁴⁾ Zákon č. 578/2004 Z. z.

všeobecnom hospodárskom záujme. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v subjektoch hospodárskej mobilizácie^{4aaaa}) v pôsobnosti ministerstva zdravotníctva sa počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu v zdravotníctve alebo výnimočného stavu nepovažuje za hospodársku činnosť.

(2) Zdravotná starostlivosť sa poskytuje vo vzťahu k chorobe určenej zdravotníckym pracovníkom.

(3) Poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonávajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta.

(4) Na poskytovanie zdravotnej starostlivosti sa vyžaduje informovaný súhlas (§ 6 ods. 4), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6 ods. 9).

(5) Neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je vedenie zdravotnej dokumentácie (§ 2 ods. 6) a vytváranie elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke osoby.^{4aaa})

(6) Ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb^{4aa}) a v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately^{4ab}) (ďalej len „zariadenie sociálnej pomoci“) je poskytnutá správne, ak je poskytnutá v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi.

(7) Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne aj vtedy, ak je poskytnutá podľa odseku 3 druhej vety a zároveň preukázateľne v príčinnej súvislosti s výnimočným stavom, núdzovým stavom alebo mimoriadnou situáciou pri jej poskytovaní nemohli byť splnené minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení podľa osobitného predpisu.^{7e})

(8) Zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje zdravotnícky pracovník v škole (§ 10b), je poskytnutá správne, ak je poskytnutá v súlade so štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi a pri zohľadnení individuálneho stavu osoby.

(9) Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa zabezpečuje multidisciplinárny prístup, ak má na to poskytovateľ vytvorené podmienky, a to na účel komplexnosti zdravotnej starostlivosti, pri ktorom sa využívajú poznatky a postupy najmä z oblasti sociálnej práce, z iných vedných disciplín a duchovných služieb.

(10) Na poskytovanie sociálnej pomoci a duchovnej služby v zdravotníckom zariadení sa

^{4aaaa}) § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov.

^{4aaa}) § 5 a príloha č. 2 zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

^{4aa}) § 22 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 185/2014 Z. z.

^{4ab}) § 45 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 466/2008 Z. z.

^{7e}) § 8 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

vzťahujú osobitné predpisy.^{4ad)}

(11) Zdravotná starostlivosť pri neodkladnej preprave zabezpečovanej vojenským zdravotníctvom je poskytnutá správne, ak je poskytnutá v súlade s najnovšími poznatkami lekárskej vedy a v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu osoby.

§ 5

Posudzovanie etických otázok pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

(1) Etické otázky vznikajúce pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a etickú prijateľnosť projektov biomedicínskeho výskumu (§ 2 ods. 12), okrem klinického skúšania humánneho lieku, klinického skúšania zdravotníckej pomôcky a štúdie výkonu diagnostickej zdravotníckej pomôcky in vitro, posudzuje nezávislá etická komisia (ďalej len „etická komisia“).

(2) Etickú komisiu zriaďuje

- a) ministerstvo zdravotníctva na posudzovanie etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a biomedicínskeho výskumu,
- b) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po dohode s ministerstvom zdravotníctva na posudzovanie etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobám, ktorým sa poskytuje zdravotná starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach Zboru väzenskej a justičnej stráže,
- c) samosprávny kraj na posudzovanie etickej prijateľnosti projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti,
- d) poskytovateľ ústavnej starostlivosti na posudzovanie etickej prijateľnosti projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní ústavnej starostlivosti.

(3) Etická komisia má najmenej piatich členov; skladá sa zo zdravotníckych pracovníkov, z pracovníkov iných profesií, ktorých odbornosť sa vyžaduje pre činnosť etickej komisie, a z osôb bez odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania alebo v oblasti výskumu. Členom každej etickej komisie je aj zástupca menovaný stavovskými organizáciami v zdravotníctve. Počet členov etickej komisie bez odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania alebo v oblasti výskumu nesmie presiahnuť nadpolovičnú väčšinu všetkých členov etickej komisie.

(4) Členovia etickej komisie sú povinní

- a) oznámiť zriaďovateľovi etickej komisie skutočnosti, ktoré predstavujú alebo by mohli predstavovať konflikt záujmov v prípade konkrétneho posudzovaného projektu; ak člen etickej komisie je v konflikte záujmov, nesmie sa zúčastniť na posudzovaní a na prijímaní stanoviska etickej komisie k takémuto projektu,
- b) zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej funkcie; povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na prípady, ak tieto skutočnosti oznamujú so súhlasom toho, koho sa týkajú.

(5) Etická komisia je povinná viesť záznamy o činnosti, zápisnice z rokovaní, závery, stanoviská a odporúčania. Zriaďovateľ príslušnej etickej komisie je povinný zabezpečiť ich uchovávanie počas 20 rokov.

^{4ad)} Zákon č. 219/2014 Z. z. v znení neskorších prepisov.

§ 7 a 9 zákona č. 308/1991 Zb.

(6) Etická komisia vydáva svoje stanoviská v písomnej forme; v každom stanovisku je povinná uviesť odôvodnenie jeho záveru. Na prijatie stanoviska etickej komisie je potrebná dvojtretinová väčšina všetkých členov komisie.

(7) Činnosť etickej komisie upraví štatút, ktorý vydá zriaďovateľ príslušnej etickej komisie.

(8) Etické otázky vznikajúce pri klinickom skúšaní humánnych liekov, klinickom skúšaní zdravotníckych pomôcok alebo štúdií výkonu diagnostickej zdravotníckej pomôcky in vitro posudzuje etická komisia zriadená podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 6

Poučenie a informovaný súhlas

(1) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný informovať o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (ďalej len „poskytnúť poučenie“), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a, § 44 ods. 6, § 44b ods. 2),

- a) osobu, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, alebo aj inú osobu, ktorú si táto osoba určila,
- b) zákonného zástupcu, opatrovníka, poručníka, inú fyzickú osobu ako rodič, ktorá má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, osobu, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, osobu, ktorá má dieťa v pestúnskej starostlivosti, osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do starostlivosti, budúceho osvojiteľa, osobu, ktorá má dieťa zverené podľa osobitných predpisov,^{4a)} štatutárneho zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o uložení neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu o umiestnení osoby do detenčného ústavu pre mladistvých, rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia alebo rozhodnutie súdu o uložení ochrannnej výchovy⁵⁾ alebo osobu poverenú štatutárnym zástupcom tohto zariadenia (ďalej len „zákonný zástupca“), ak osobou, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je maloleté dieťa, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony (ďalej len „osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas“) a vhodným spôsobom aj osobu nespôsobilú dať informovaný súhlas.

(2) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný poskytnúť poučenie zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť pre informovaný súhlas a primerane rozumovej a vôľovej vyspelosti a zdravotnému stavu osoby, ktorú má poučiť. Na poučenie osoby v jazyku národnostných menšín sa vzťahuje osobitný predpis.^{5aa)} Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný zaznamenať v príslušnom elektronickom zdravotnom zázname

⁹⁾ § 29 až 44 zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, ktorým sa zrušuje smernica 2001/20/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27. 5. 2014) v platnom znení.

^{4a)} § 103 zákona č. 36/2005 Z. z.

§ 324 až 344 Civilného sporového poriadku a § 365 Civilného mimosporového poriadku.

⁵⁾ § 365 a 367 Civilného mimosporového poriadku.

§ 37 ods. 3 a § 54 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 175/2015 Z. z.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{5aa)} § 5 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 204/2011 Z. z.

v elektronickej zdravotnej knižke informáciu o tom, či

- a) bolo osobe poskytnuté poučenie,
- b) osoba odmietla poučenie,
- c) osoba udelila informovaný súhlas,
- d) odmietla udeliť informovaný súhlas alebo
- e) osoba informovaný súhlas odvolala.

(3) Každý, kto má právo na poučenie podľa odseku 1, má aj právo poučenie odmietnuť. O odmietnutí poučenia sa urobí písomný záznam.

(4) Informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 40 ods. 2).

(5) Písomná forma informovaného súhlasu sa vyžaduje

- a) v prípadoch uvedených v § 6b, § 27 ods. 1 a v § 40 ods. 2,
- b) pred vykonaním invazívnych zákrokov v celkovej anestéze alebo lokálnej anestéze,
- c) pri zmene diagnostického postupu alebo liečebného postupu, ktorý nebol obsahom predošlého informovaného súhlasu,
- d) po predchádzajúcom poučení
 1. pri odbere ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek od darcu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek a
 2. pri transplantácii ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek od príjemcu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek podľa osobitného predpisu.^{5a)}

(6) Informovaný súhlas dáva, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6a),

- a) osoba, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, alebo
- b) zákonný zástupca, ak osobou, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, je osoba nespôsobilá dať informovaný súhlas; takáto osoba sa podieľa na rozhodovaní v najväčšej miere, ktorú dovoľujú jej schopnosti.

(7) Ak zákonný zástupca odmietne dať informovaný súhlas, poskytovateľ môže dať návrh na súd, ak je to v záujme osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť. V tomto prípade súhlas súdu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti nahrádza informovaný súhlas zákonného zástupcu. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života tejto osoby.

(8) Každý, kto má právo dať informovaný súhlas, má aj právo informovaný súhlas kedykoľvek slobodne odvolať.

(9) Informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade

- a) neodkladnej starostlivosti, ak nemožno včas získať informovaný súhlas, ale ho možno predpokladať,
- b) ochranného liečenia uloženého súdom, detencie uloženej súdom a poskytovania zdravotnej

^{5a)} § 3 a 4 zákona č. 317/2016 Z. z. o požiadavkách a postupoch pri odbere a transplantácii ľudského orgánu, ľudského tkaniva a ľudských buniek a o zmene a doplnení niektorých zákonov (transplantačný zákon).

starostlivosti na základe rozhodnutia súdu podľa osobitného predpisu,^{6j)}

- c) ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá šíri prenosnú chorobu, ktorá závažným spôsobom ohrozuje jej okolie, alebo
- d) ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

(10) Spôsob poučenia, obsah poučenia, odmietnutie poučenia, informovaný súhlas, odmietnutie informovaného súhlasu a odvolanie informovaného súhlasu sú súčasťou zápisu do zdravotnej dokumentácie (§ 21). Ak informovaný súhlas dal zákonný zástupca [odsek 5 písm. b)], súčasťou zápisu do zdravotnej dokumentácie je aj vyjadrenie osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti.

(11) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník poskytovateľa ústavnej starostlivosti, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo, je povinný bezodkladne písomne informovať rodiča potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu, že môže písomne požiadať o vydanie potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu poverenej pohrebnej službe na jeho pochovanie a o podmienkach jeho vydania podľa osobitného predpisu,^{6aa)} ďalej je povinný písomne ho poučiť, že ak nepožiada o vydanie potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu, bude plod spálený v spaľovni odpadov podľa osobitného predpisu.^{6aaa)}

(12) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník, ktorý diagnostikoval osobe chorobu patologického hráčstva, je povinný informovať túto osobu o tom, že poskytovateľ je povinný zaslať hlásenie o osobe s diagnostikovanou chorobou patologického hráčstva podľa osobitného predpisu^{6ab)} do národného centra zdravotníckych informácií a že na základe tohto hlásenia bude zapísaný do registra fyzických osôb vylúčených z hrania hazardných hier podľa osobitného predpisu,^{6ac)} ak osobitný predpis neustanovuje inak.^{6ad)}

§ 6a

Poučenie a informovaný súhlas v osobitných prípadoch

V prípade ženy, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom (§ 11 ods. 11), je ošetrojúci zdravotnícky pracovník povinný poskytnúť poučenie tejto žene. Informovaný súhlas dáva žena, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom. Ustanovenia § 6 ods. 2, 3, 4, 8 a § 6 ods. 10 prvá veta platia rovnako.

§ 6b

Informovaný súhlas pri umelom prerušení tehotenstva

(1) Podmienkou vykonania umelého prerušenia tehotenstva je písomný informovaný súhlas po

^{6j)} § 73 a 81 Trestného zákona.

§ 365 a 367 Civilného mimosporového poriadku.

§ 37 ods. 2 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z.

^{6aa)} § 3 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení zákona č. 398/2019 Z. z.

^{6aaa)} Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{6ab)} § 10 ods. 1 písm. m) a n) zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 351/2017 Z. z.

^{6ac)} § 35a zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 386/2016 Z. z.

^{6ad)} § 79 ods. 14 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 351/2017 Z. z.

predchádzajúcim poučení. Takýto informovaný súhlas musí obsahovať dátum jeho udelenia a podpis ženy žiadajúcej o umelé prerušenie tehotenstva alebo jej zákonného zástupcu.

(2) Poučenie predchádzajúce informovanému súhlasu sa musí poskytnúť spôsobom ustanoveným v § 6 ods. 2 a musí zahŕňať informácie o

- a) účele, povahe, priebehu a následkoch umelého prerušenia tehotenstva,
- b) fyzických a psychických rizikách umelého prerušenia tehotenstva,
- c) aktuálnom vývojovom štádiu embrya alebo plodu, ktorého vývoj má byť ukončený, a o jej oprávnení získať záznam zo sonografického vyšetrenia,
- d) alternatívach k umelému prerušeniu tehotenstva, najmä o možnosti
 1. utajenia jej osoby v súvislosti s pôrodom (§ 11 ods. 11),^{6a)}
 2. osvojenia dieťaťa po narodení,^{6b)}
 3. finančnej, materiálnej alebo psychologickej pomoci v tehotenstve, poskytovanej občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami, nadáciami, cirkvami a náboženskými spoločnosťami.

(3) Ak ide o umelé prerušenie tehotenstva podľa osobitného predpisu,^{6c)} môže sa toto umelé prerušenie tehotenstva vykonať najskôr po uplynutí lehoty 48 hodín od odoslania hlásenia o poskytnutí informácií podľa odseku 2; v takomto prípade je lekár povinný poskytnúť žene informácie v rozsahu podľa odseku 2 a odovzdať jej ich aj v písomnej podobe, vrátane zoznamu občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve.

(4) V prípade, ak ide o neplnoletú osobu, je podmienkou vykonania umelého prerušenia tehotenstva okrem písomného informovaného súhlasu uvedeného v odseku 1 aj písomný informovaný súhlas zákonného zástupcu neplnoletej osoby po predchádzajúcom poučení. Takýto informovaný súhlas musí obsahovať dátum jeho udelenia a podpis zákonného zástupcu.

§ 6ba

Poučenie osoby, ktorej sa určila potreba poskytovania paliatívnej zdravotnej starostlivosti

Ak ošetrojúci lekár zistí u osoby nevyliciteľnú a progredujúcu chorobu, ktorá spravidla vedie k jej smrti, a rozhodne o potrebe poskytovania paliatívnej zdravotnej starostlivosti, je povinný poskytnúť osobe poučenie podľa § 6, ktoré musí obsahovať aj

- a) informáciu o
 1. vyčerpaní možností dostupnej liečby, ktorá by odvrátila progresiu ochorenia,
 2. možnosti poskytovania paliatívnej zdravotnej starostlivosti,
 3. možnosti sociálnej pomoci alebo duchovnej služby podporným tímom pri poskytovaní ústavnej starostlivosti,
- b) identifikačné údaje poskytovateľa, ktorý môže tejto osobe poskytovať špecializovanú paliatívnu zdravotnú starostlivosť, v rozsahu názov poskytovateľa, adresa poskytovateľa, meno a priezvisko lekára so špecializáciou v špecializovanom odbore paliatívna medicína. Ak nie je

^{6a)} § 13 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{6b)} § 102 ods. 1 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 137 ods. 2, § 141 a § 145 Civilného mimosporového poriadku.

^{6c)} § 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva v znení zákona č. 419/1991 Zb.

možné zabezpečiť poskytnutie zdravotnej starostlivosti podľa predchádzajúcej vety v lehote, ktorá je lekárske opodstatnená, zohľadňujúc súčasný zdravotný stav a pravdepodobný vývoj ochorenia osoby, ošetrojúci lekár informuje osobu o možnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti iným lekárom so špecializáciou v inom špecializačnom odbore v závislosti od choroby osoby.

§ 6c **Splnomocnenie**

(1) Ministerstvo zdravotníctva vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorým

- a) ustanoví podrobnosti o informáciách poskytovaných žene podľa § 6b ods. 2 a vzor písomných informácií podľa § 6b ods. 3,
- b) ustanoví podrobnosti hlásenia o poskytnutí informácií podľa § 6b ods. 3,
- c) určí organizáciu zriadenú ministerstvom zdravotníctva zodpovednú za prijímanie a vyhodnocovanie hlásenia o poskytnutí informácií podľa § 6b ods. 3 a za kontrolu dodržiavania lehoty stanovenej v zákone medzi poskytnutím informácií a vykonaním umelého prerušenia tehotenstva podľa § 6b ods. 3.

(2) Ministerstvo zdravotníctva zverejní na svojej internetovej stránke zoznam občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve. Zoznam podľa prvej vety ministerstvo aktualizuje najmenej raz za kalendárny štvrťrok. Podrobnosti a podmienky zverejnenia v zozname podľa prvej vety ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 7 **Formy poskytovania zdravotnej starostlivosti**

(1) Zdravotná starostlivosť sa poskytuje ako

- a) ambulantná starostlivosť
 - 1. všeobecná
 - 1.1. pre dospelých
 - 1.2. pre deti a dorast,
 - 2. špecializovaná
 - 2.1. gynekologická
 - 2.2. zubno-lekárska,
 - 3. špecializovaná iná,
 - 4. záchranná zdravotná služba,
- b) ústavná starostlivosť,
- c) lekárenská starostlivosť,
- d) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnej pomoci,
- e) zdravotná starostlivosť v škole.^{6d)}

(2) Všeobecná ambulantná starostlivosť podľa odseku 1 písm. a) bodov 1.1 a 1.2 a špecializovaná ambulantná starostlivosť podľa odseku 1 písm. a) bodov 2.1 a 2.2 sa vykonáva

^{6d)} § 152a zákona č. 245/2008 Z. z. v znení zákona č. 2/2022 Z. z.

v určenom zdravotnom obvode podľa § 2 ods. 23.

(3) V rámci zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti sa poskytuje zubno-lekárska pohotovostná služba najmenej v rozsahu verejnej minimálnej siete poskytovateľov.⁷⁾

(4) Záchranná zdravotná služba sa vykonáva podľa osobitného predpisu.^{7a)}

(5) V rámci ústavnej starostlivosti v nemocnici sa poskytuje ústavná pohotovostná služba najmenej v rozsahu verejnej minimálnej siete poskytovateľov.

(6) V rámci všeobecnej ambulantnej starostlivosti sa poskytuje pevná ambulantná pohotovostná služba v rozsahu pevnej siete poskytovateľov ambulantnej pohotovostnej služby^{4ac)} a doplnková ambulantná pohotovostná služba.

(7) Ústavnú pohotovostnú službu vykonávajú zdravotnícki pracovníci určení poskytovateľom na základe pracovnoprávneho vzťahu a po vzájomnej dohode poskytovateľa poskytujúci špecializovanú gynekologickú ambulantnú starostlivosť a špecializovanú ambulantnú starostlivosť podľa odseku 1 písm. a) bodu 3 v zdravotníckom zariadení poskytovateľa, ktorý poskytuje ústavnú pohotovostnú službu.

(8) Ošetrovateľskú starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb^{4aa)} osobám, ktorým sa poskytujú sociálne služby v týchto zariadeniach, poskytujú zamestnanci zariadenia sociálnych služieb, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania.^{7b)} Ošetrovateľskú starostlivosť v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately^{4ab)} osobám, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, poskytujú zamestnanci zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania.^{7b)}

(9) Zdravotná starostlivosť v mobilnom odberovom mieste sa poskytuje ako iná špecializovaná ambulantná starostlivosť podľa odseku 1 písm. a) bodu 3 v zdravotníckom zariadení poskytovateľa, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť v mobilnom odberovom mieste. Zdravotná starostlivosť v mobilnom odberovom mieste sa poskytuje aj formou výjazdovej služby v domácom prostredí osoby, ktorej sa ambulantná starostlivosť poskytuje, alebo v inom prostredí.

§ 8

Ambulantná starostlivosť

(1) Ambulantná starostlivosť sa poskytuje osobe, ktorej zdravotný stav nevyžaduje nepretržité poskytovanie zdravotnej starostlivosti dlhšie ako 24 hodín. Ambulantná starostlivosť sa poskytuje aj v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí osoby, ktorej sa ambulantná starostlivosť poskytuje (ďalej len „domáca starostlivosť“). Počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky (ďalej len „krízová situácia“) sa ambulantná starostlivosť, ktorej predmetom je vykonávanie očkovania proti ochoreniu COVID-19, môže poskytovať aj v inom prostredí. Počas krízovej situácie sa ambulantná starostlivosť v rozsahu zdravotného výkonu odberu biologického materiálu osobe na zistenie respiračného ochorenia a v rozsahu činností súvisiacich s vykonaním diagnostického testu umožňujúceho priamo detekovať antigény vírusového ochorenia COVID-19 môže poskytovať aj v inom prostredí.

^{7a)} Zákon č. 579/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{4ac)} § 6b zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 257/2017 Z. z.

^{7b)} § 31 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(2) Všeobecnú ambulantnú starostlivosť poskytuje poskytovateľom určený lekár (ďalej len "všeobecný lekár") a poskytovateľom

- a) určená sestra s príslušnou odbornou spôsobilosťou alebo
- b) určený zdravotnícky asistent.

(3) Všeobecným lekárom podľa odseku 2 je

- a) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých, a
- b) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast.

(4) Špecializovanú ambulantnú starostlivosť poskytuje poskytovateľom určený lekár so špecializáciou v inom špecializačnom odbore ako všeobecné lekárstvo, zubný lekár (ďalej len „lekár špecialista“) alebo zdravotnícky pracovník⁸⁾ s príslušnou odbornou spôsobilosťou. Špecializovaná ambulantná starostlivosť podľa § 7 ods. 1 písm. a) tretieho bodu uhrádzaná na základe verejného zdravotného poistenia sa poskytuje na základe písomného odporúčania všeobecného lekára; v odporúčaní všeobecný lekár uvedie údaje uvedené v § 19 ods. 2 písm. a), h) a i), stručný opis aktuálneho zdravotného stavu, predbežné stanovenie choroby vrátane jej kódu, špecializačný odbor, rozsah a cieľ odporúčaného vyšetrenia a odôvodnenie odporúčania. Ak všeobecný lekár odporúča pacientovi poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti podľa druhej vety, je povinný bezodkladne vytvoriť elektronický záznam o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť^{8a)} v elektronickej zdravotnej knižke. Odporúčanie obsahuje identifikátor záznamu o odporúčaní všeobecného lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť v elektronickej zdravotnej knižke^{4aaa)} okrem odporúčania vystaveného ručne z dôvodu nefunkčnosti technických zariadení alebo vystaveného ručne pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti formou návštevnej služby v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí osoby, ktorej sa ambulantná starostlivosť poskytuje. Na základe dohody s pacientom ošetrojúci lekár po vytvorení elektronického záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť v elektronickej zdravotnej knižke odporúčanie lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrojúci lekár povinný informovať pacienta. Špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť v špecializačnom odbore detská psychiatria poskytuje ošetrojúci lekár aj na základe rozhodnutia súdu podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(5) Odporúčanie všeobecného lekára alebo elektronický záznam o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť podľa odseku 4 sa nevyžaduje

- a) na poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti poskytovanej v špecializačnom odbore psychiatria, v špecializačnom odbore detská psychiatria, v špecializačnom odbore klinická psychológia, v špecializačnom odbore dermatovenerológia a v špecializačnom odbore oftalmológia, ak ide o predpísanie okuliarov,
- b) na každé ďalšie súvisiace poskytnutie špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ktoré následne určí lekár špecialista,
- c) do 24 hodín od vzniku úrazu alebo inej náhlej zmeny zdravotného stavu osoby, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť,
- d) v prípade dispenzarizácie,
- e) v prípade ochranného ambulantného liečenia,

⁸⁾ § 27 zákona č. 578/2004 Z. z.

^{8a)} § 5 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

f) na poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti v doplnkových ordinačných hodinách alebo v rámci domácej starostlivosti na žiadosť osoby podľa § 8 ods. 10.

(6) O poskytnutí špecializovanej ambulantnej starostlivosti je ošetrujúci lekár povinný bezodkladne vyhotoviť pre všeobecného lekára alebo lekára, ktorý odporučil osobu na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti, správu o poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ktorá obsahuje údaje podľa § 21 ods. 3 písm. a), c) až g) a stanovenie choroby vrátane jej kódu; to neplatí pre špecializovanú ambulantnú starostlivosť podľa § 7 ods. 1 písm. a) druhý bod. Rovnako je ošetrujúci lekár povinný bezodkladne vytvoriť elektronický záznam o poskytnutej ambulantnej starostlivosti v elektronickej zdravotnej knižke.^{8b)} Na základe dohody s pacientom ošetrujúci lekár po vytvorení záznamu o poskytnutej ambulantnej starostlivosti správu o poskytnutej zdravotnej starostlivosti v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrujúci lekár povinný informovať pacienta. O poskytnutí špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu podľa osobitného predpisu^{8c)} je ošetrujúci lekár povinný vyhotoviť záznam o poskytnutí zdravotnej starostlivosti pre súd v lehote, ktorú určil súd.

(7) Domáca starostlivosť, ktorú poskytuje sestra alebo pôrodná asistentka s príslušnou odbornou spôsobilosťou metódou ošetrovateľského procesu, je domáca ošetrovateľská starostlivosť.

(8) Na poskytnutie špecializovanej zdravotnej starostlivosti podľa odseku 5 písm. b) sa vyžaduje odporúčanie ošetrujúceho lekára špecialistu. Odporúčanie ošetrujúceho lekára špecialistu sa vyžaduje aj na poskytnutie zdravotnej starostlivosti v zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, ak ide o poskytnutie liečby alebo ak ide o poskytnutie diagnostiky formou zobrazovacieho vyšetrenia. Na náležitosti odporúčania ošetrujúceho lekára špecialistu sa primerane vzťahujú náležitosti odporúčania všeobecného lekára podľa odseku 4. Ak lekár špecialista odporúča pacientovi poskytnutie špecializovanej zdravotnej starostlivosti podľa odseku 5 písm. b) alebo poskytnutie zdravotnej starostlivosti v zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, ak ide o poskytnutie liečby alebo o poskytnutie diagnostiky formou zobrazovacieho vyšetrenia, je povinný bezodkladne vytvoriť záznam o odporúčaní lekára na špecializovanú zdravotnú starostlivosť v elektronickej zdravotnej knižke. Na základe dohody s pacientom ošetrujúci lekár po vytvorení záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú zdravotnú starostlivosť odporúčanie v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrujúci lekár povinný informovať pacienta.

(9) Výsledok vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek sa poskytuje prostredníctvom elektronického záznamu o výsledku vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek.^{8c)} Na základe dohody poskytovateľov sa výsledok vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v listinnej podobe nevyhotoví.

(10) Poskytovateľ ambulantnej starostlivosti môže na žiadosť osoby poskytovať domácu starostlivosť mimo ordinačných hodín, ktorú osoba uhrádza podľa cenníka všetkých zdravotných výkonov.

(11) Ak si zdravotný stav osoby vyžaduje dispenzarizáciu, ošetrujúci lekár zaradí osobu na dispenzarizáciu podľa osobitného predpisu.^{8ca)} Údaj o zaradení osoby na dispenzarizáciu, ako aj o jej vyradení z dispenzarizácie je ošetrujúci lekár povinný zaznamenať v príslušnom elektronickom zdravotnom zázname v elektronickej zdravotnej knižke.

(12) Umelá pľúcna ventilácia formou ambulantnej starostlivosti môže byť poskytovaná osobe

^{8b)} § 5 ods. 1 písm. b) ôsmy bod zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

^{8c)} § 5 ods. 1 písm. b) štvrtý bod zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

^{8ca)} § 6 ods. 12 zákona č. 581/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

s potrebou umelej pľúcnej ventilácie v domácom prostredí tejto osoby alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je osoba s potrebou umelej pľúcnej ventilácie umiestnená, ak sú na to v tomto prostredí vytvorené podmienky.

§ 8a

Ambulantná pohotovostná služba

(1) Ambulantná pohotovostná služba sa poskytuje ako

- a) pevná ambulantná pohotovostná služba poskytovaná poskytovateľom, ktorý je oprávnený na základe vydaného povolenia^{7c)} prevádzkovať ambulanciu pevnej ambulantnej pohotovostnej služby (ďalej len „organizátor“) v pracovných dňoch v čase od 16. do 22. hodiny a v dňoch pracovného pokoja v čase od 7. do 22. hodiny,
- b) doplnková ambulantná pohotovostná služba poskytovaná organizátorom nepretržite v rozsahu najmenej dvoch hodín v pracovných dňoch v čase medzi 16. a 22. hodinou nepretržite v rozsahu najmenej dvoch hodín v dňoch pracovného pokoja v čase medzi 7. a 22. hodinou, ak má organizátor vydané povolenie^{7d)} na prevádzkovanie ambulancie doplnkovej ambulantnej pohotovostnej služby.

(2) V rámci pevnej ambulantnej pohotovostnej služby možno poskytovať návštevную službu v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí osoby, ktorej sa pevná ambulantná pohotovostná služba poskytuje; pri poskytovaní návštevnej služby nesmie byť zo strany organizátora prerušené poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby v ambulancii pevnej ambulantnej pohotovostnej služby.

(3) Poskytovanie ambulantnej pohotovostnej služby zabezpečuje organizátor podľa osobitného predpisu^{7c)} prostredníctvom lekára s profesijným titulom

- a) všeobecný lekár alebo lekár s profesijným titulom internista alebo lekár zaradený do špecializačného štúdia v internistických špecializačných odboroch s najmenej trojročnou odbornou praxou v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak sa zabezpečuje poskytovanie ambulantnej pohotovostnej služby pre dospelých,
- b) pediater, ak sa zabezpečuje poskytovanie ambulantnej pohotovostnej služby pre deti a dorast.

(4) Organizátor doručí najneskôr do desiateho kalendárneho dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý organizátor zabezpečuje poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby samosprávnemu kraju oznámenie o zabezpečení poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby v rozsahu podľa odseku 1 písm. a).

(5) Oznámenie o zabezpečení poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby obsahuje zoznam lekárov, prostredníctvom ktorých organizátor zabezpečuje poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby s uvedením dátumu a času, v ktorom lekári pevnú ambulantnú pohotovostnú službu poskytujú.

(6) Ak organizátor nedokáže zabezpečiť poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby v rozsahu podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu zdravotníckymi pracovníkmi v povolani lekárov na najbližší kalendárny mesiac, bezodkladne po tom, ako sa o tejto skutočnosti organizátor dozvedel, informuje o tom samosprávny kraj. Informovanie samosprávneho kraja nezaväzuje organizátora povinnosti zabezpečiť pevnú ambulantnú pohotovostnú službu zdravotníckymi pracovníkmi v povolani sestry.

^{7c)} § 12 ods. 14 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 257/2017 Z. z.

^{7d)} § 12 ods. 15 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 257/2017 Z. z.

(7) Ak organizátor informoval samosprávny kraj podľa odseku 6, poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby, ktoré organizátor nezabezpečil, sa zabezpečuje podľa rozpisu zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby určeného a zverejneného samosprávnym krajom v rozsahu, v ktorom nie je do 22. hodiny poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby zabezpečené organizátorom.

(8) Samosprávny kraj zabezpečuje poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby podľa odseku 7 v ambulancii, v ktorej organizátor svoju povinnosť poskytovať pevnú ambulantnú pohotovostnú službu nezabezpečil, predovšetkým prostredníctvom poskytovateľov poskytujúcich všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých v spádovom území, v ktorom sa nachádza pevný bod, a poskytovateľov poskytujúcich všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast v spádovom území, v ktorom sa nachádza pevný bod.

(9) Samosprávny kraj zverejňuje rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby na svojom webovom sídle najneskôr päť pracovných dní pred začiatkom obdobia, na ktoré sa rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby vyhotovuje. Ak má samosprávny kraj k dispozícii e-mailovú adresu poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti uvedeného v rozpise zabezpečenia pevnej ambulantnej pohotovostnej služby, zašle rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby aj na túto e-mailovú adresu.

(10) Rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby podľa odseku 9 obsahuje miesto poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby, čas poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby a zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s uvedením dátumov poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby v období, na ktorý sa rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby vyhotovuje. Rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby sa považuje za doručený poskytovateľom poskytujúcim všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých na území samosprávneho kraja a poskytovateľom poskytujúcim všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast na území samosprávneho kraja dňom nasledujúcim po dni zverejnenia na webovom sídle samosprávneho kraja.

(11) Poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby podľa odseku 8 zabezpečuje poskytovateľ poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých a poskytovateľ poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast prostredníctvom zdravotníckeho pracovníka v povolani lekárov podľa odseku 3.

(12) Poskytovanie doplnkovej ambulantnej pohotovostnej služby zabezpečuje organizátor v spádovom území, v ktorom sa nachádza pevný bod, pre ktorý má vydané povolenie na prevádzkovanie ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre dospelých, alebo pevný bod, pre ktorý má vydané povolenie na prevádzkovanie ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre deti a dorast.

(13) Spádové územia a pevné body pre ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 8b

Zubno-lekárska pohotovostná služba

(1) Zubno-lekársku pohotovostnú službu poskytujú poskytovatelia poskytujúci zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť určenými zdravotníckymi pracovníkmi v zdravotníckom povolaní zubný lekár v zdravotníckom zariadení poskytovateľa, ktorý je oprávnený na základe vydaného povolenia prevádzkovať ambulanciu zubno-lekárskej pohotovostnej služby v pracovných dňoch v čase určenom samosprávnym krajom a v dňoch pracovného pokoja nepretržite v rozsahu najmenej

štyroch hodín denne v čase určenom samosprávnym krajom.

(2) Zubno-lekárska pohotovostná služba sa poskytuje podľa rozpisu zabezpečenia poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby určeného samosprávnym krajom a zverejneného na jeho webovom sídle.

(3) Rozpis zabezpečenia poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby obsahuje miesto poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby, čas poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby a zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s uvedením dátumov poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby v období, na ktorý sa rozpis zabezpečenia poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby vyhotovuje.

(4) Rozpis zabezpečenia poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby sa považuje za doručený poskytovateľom zdravotnej starostlivosti povinným poskytovať zubno-lekársku pohotovostnú službu desiatym dňom od jeho zverejnenia na webovom sídle samosprávneho kraja.

§ 8c

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v epidemiologickej ambulancii

(1) Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v epidemiologickej ambulancii zabezpečuje držiteľ povolenia na prevádzkovanie epidemiologickej ambulancie pre

a) dospelých prostredníctvom lekára s profesijným titulom

1. všeobecný lekár,
2. internista,
3. angiológ,
4. diabetológ,
5. endokrinológ,
6. gastroenterológ,
7. geriater,
8. hematológ,
9. transfúziológ,
10. hepatológ,
11. infektológ,
12. kardiológ,
13. klinický farmakológ,
14. klinický onkológ,
15. imunoalergológ,
16. nefrológ,
17. lekár nukleárnej medicíny,
18. pneumoftizeológ,
19. lekár pracovného lekárstva,
20. reumatológ,

b) deti a dorast prostredníctvom lekára s profesijným titulom

1. pediater,
2. pediatrický endokrinológ,

3. pediatrický gastroenterológ,
4. pediatrický hematológ a onkológ,
5. pediatrický kardiológ,
6. pediatrický nefrológ,
7. pediatrický pneumoftizeológ,
8. pediatrický reumatológ,
9. pediater intenzívnej medicíny,
10. pediatrický neurológ,
11. pediatrický anestéziológ,
12. pediatrický gynekológ,
13. pediatrický urológ,
14. imunoalergológ,
15. infektológ.

(2) Držiteľ povolenia na prevádzkovanie epidemiologickej ambulancie pre dospelých a držiteľ povolenia na prevádzkovanie epidemiologickej ambulancie pre deti a dorast poskytuje zdravotnú starostlivosť v epidemiologickej ambulancii podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom.

(3) Zdravotná starostlivosť v epidemiologickej ambulancii sa poskytuje podľa rozpisu určeného samosprávnym krajom zverejneným na jeho webovom sídle, ktorý obsahuje miesto poskytovania zdravotnej starostlivosti v epidemiologickej ambulancii, čas poskytovania zdravotnej starostlivosti v epidemiologickej ambulancii a zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s uvedením dátumov poskytovania zdravotnej starostlivosti v epidemiologickej ambulancii v období, na ktorý sa tento rozpis vyhotovuje. Rozpis poskytovania zdravotnej starostlivosti v epidemiologickej ambulancii sa považuje za doručенý poskytovateľom zdravotnej starostlivosti povinným poskytovať zdravotnú starostlivosť v epidemiologických ambulanciách dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webovom sídle samosprávneho kraja.

§ 8d

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v ambulancii pohotovostnej služby počas krízovej situácie

Držiteľ povolenia na prevádzkovanie ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre dospelých, ktorému bolo vydané rozhodnutie o dočasnej zmene povolenia na prevádzkovanie ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre dospelých, a držiteľ povolenia na prevádzkovanie ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre deti a dorast, ktorému bolo vydané rozhodnutie o dočasnej zmene povolenia na prevádzkovanie ambulancie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby pre deti a dorast, zabezpečuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa § 8c; ustanovenie § 8a sa neuplatňuje.

§ 9

Ústavná starostlivosť

(1) Ústavná starostlivosť sa poskytuje na základe

- a) odporúčania ošetrojúceho lekára, ak zdravotný stav osoby vyžaduje nepretržité poskytovanie zdravotnej starostlivosti dlhšie ako 24 hodín, alebo
- b) rozhodnutia súdu alebo
- c) žiadosti osoby aj bez odporúčania ošetrojúceho lekára, ak si zmena zdravotného stavu osoby

vyžaduje nepretržité poskytovanie zdravotnej starostlivosti dlhšie ako 24 hodín.

(2) Odporúčanie ošetrojúceho lekára na prijatie do ústavnej starostlivosti obsahuje údaje uvedené v § 19 ods. 2 písm. a), h) a i), stručný opis aktuálneho stavu, predbežné stanovenie choroby vrátane jej kódu, odôvodnenie odporúčania a identifikátor záznamu o odporúčaní ošetrojúceho lekára na prijatie do ústavnej starostlivosti v elektronickej zdravotnej knižke^{4aaa)} okrem odporúčania vystaveného ručne z dôvodu nefunkčnosti technických zariadení alebo vystaveného ručne pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti formou návštevnej služby v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí osoby, ktorej sa ambulantná starostlivosť poskytuje. Ústavnú starostlivosť podľa odseku 1 písm. a) možno poskytnúť aj na základe elektronického záznamu o odporúčaní ošetrojúceho lekára na prijatie do ústavnej starostlivosti.^{8d)} Na základe dohody s pacientom ošetrojúci lekár po vytvorení elektronického záznamu o odporúčaní ošetrojúceho lekára do ústavnej starostlivosti odporúčanie v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrojúci lekár povinný informovať pacienta.

(3) O prijatí osoby do ústavnej starostlivosti, ktorá je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, rozhoduje lekár zdravotníckeho zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže. Zbor väzenskej a justičnej stráže zároveň zabezpečí potrebnú ochranu tejto osoby a poskytovateľa.

(4) O prijatí do ústavnej starostlivosti osoby v detencii rozhoduje lekár detenčného ústavu. Zbor väzenskej a justičnej stráže zabezpečí potrebnú ochranu osoby v detencii a poskytovateľa.

(5) Ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

(6) Ak pominú dôvody na prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas, poskytovateľ je povinný osobu prepustiť z ústavnej starostlivosti alebo si vyžiadať informovaný súhlas (§ 6 ods. 4 až 6).

(7) Poskytovateľ prepustí osobu z ústavnej starostlivosti

- a) po pominutí dôvodov ústavnej starostlivosti,
- b) pri jej preložení k inému poskytovateľovi ústavnej starostlivosti,
- c) na jej vlastnú žiadosť, alebo na žiadosť jej zákonného zástupcu, ak napriek náležitému poučení odmieta ústavnú starostlivosť, ak nejde o ústavnú starostlivosť uloženú súdom alebo o ústavnú starostlivosť, o ktorej zákonnosti rozhoduje súd alebo
- d) po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým súd rozhodol o prepustení osoby v detencii z výkonu detencie podľa osobitného predpisu.^{8da)}

(8) Ak ide o prepustenie z ústavnej starostlivosti osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas, ošetrojúci lekár je povinný s predstihom informovať jej zákonného zástupcu.

(9) Pri prepustení osoby z ústavnej starostlivosti ošetrojúci lekár

- a) poučí túto osobu alebo jej zákonného zástupcu o liečebnom režime a o ďalšom liečebnom postupe,

^{8d)} § 5 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

^{8da)} § 17 ods. 1 zákona č. 231/2019 Z. z. o výkone detencie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- b) poskytne jej potrebné lieky na tri dni nasledujúce po prepustení z ústavnej starostlivosti a túto skutočnosť zaznamenať do prepúšťacej správy,
- c) vyhotoví lekársku prepúšťaciu správu dňom prepustenia z ústavnej starostlivosti, v ktorej môže indikovať ošetrovateľskú starostlivosť, ak je potrebná, a ktorú bezodkladne odošle príslušnému všeobecnému lekárovi a
 1. inému ošetrujúcemu lekárovi, ak k prijatiu do ústavnej starostlivosti došlo na základe jeho odporúčania, alebo
 2. inému poskytovateľovi ústavnej starostlivosti, ak ide o preloženie k inému poskytovateľovi ústavnej starostlivosti,
- d) uvedie v prepúšťacej správe, ak ide o dieťa, ktoré je po narodení prepustené do domáceho prostredia, meno, priezvisko a adresu všeobecného lekára, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dospelých,
 1. ktorého uviedol zákonný zástupca dieťaťa ako zmluvného lekára dieťaťa,
 2. v zdravotnom obvode podľa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu matky, ak zákonný zástupca dieťaťa zmluvného lekára dieťaťa neuviedol,
- e) založí rovnopis lekárskej prepúšťacej správy do zdravotnej dokumentácie.

(10) Pri prepustení osoby z ústavnej starostlivosti ošetrujúca sestra alebo ošetrujúca pôrodná asistentka

- a) poučí túto osobu alebo jej zákonného zástupcu o ošetrovateľskej starostlivosti a o ďalšom ošetrovateľskom postupe,
- b) ak sa vyžaduje pokračovanie ošetrovateľskej starostlivosti, môže indikovať túto ošetrovateľskú starostlivosť, vyhotoví ošetrovateľskú prepúšťaciu správu dňom prepustenia z ústavnej starostlivosti, ktorej súčasťou je vyhodnotenie ošetrovateľského procesu, a bezodkladne ju zašle príslušnému všeobecnému lekárovi a inému poskytovateľovi ošetrovateľskej starostlivosti a jeden rovnopis odovzdá tejto osobe alebo jej zákonnému zástupcovi,
- c) založí rovnopis ošetrovateľskej prepúšťacej správy do zdravotnej dokumentácie, ak sa ošetrovateľská prepúšťacia správa vyhotovila podľa písmena b).

(11) Lekárska prepúšťacia správa je výpis zo zdravotnej dokumentácie (§ 24 ods. 1), ktorú vedie ošetrujúci lekár pri poskytovaní ústavnej starostlivosti. Ošetrovateľská prepúšťacia správa je výpis zo zdravotnej dokumentácie (§ 24 ods. 1), ktorú vedie ošetrujúca sestra alebo ošetrujúca pôrodná asistentka pri poskytovaní ústavnej starostlivosti.

(12) Pri prepustení osoby z ústavnej starostlivosti je ošetrujúci lekár povinný bezodkladne vytvoriť elektronický záznam o prepustení osoby z ústavnej starostlivosti v elektronickej zdravotnej knižke.^{8e)} Na základe dohody s pacientom ošetrujúci lekár po vytvorení záznamu o prepustení osoby z ústavnej starostlivosti lekársku prepúšťaciu správu v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrujúci lekár povinný informovať pacienta.

§ 9a

Ústavná pohotovostná služba

(1) Ústavná pohotovostná služba poskytovaná poskytovateľom ústavnej starostlivosti v nemocnici sa poskytuje ako

^{8e)} § 5 ods. 1 písm. b) deviaty bod zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

- a) urgentná zdravotná starostlivosť na urgentnom prijíme 1. typu^{8j)} alebo na urgentnom prijíme 2. typu^{8j)} alebo
- b) zdravotná starostlivosť v ambulancii ústavnej pohotovostnej služby.

(2) Zdravotnícky pracovník poskytovateľa ústavnej starostlivosti v nemocnici, ktorý poskytoval urgentnú zdravotnú starostlivosť osobe, ukončí tejto osobe poskytovanie ústavnej pohotovostnej služby na urgentnom prijíme podľa odseku 1 písm. a), ak zdravotný stav osoby

- a) nevyžaduje poskytovanie ústavnej pohotovostnej služby alebo
- b) vyžaduje poskytovanie ústavnej starostlivosti.

(3) Zdravotnícky pracovník poskytovateľa ústavnej starostlivosti v nemocnici, ktorý poskytoval urgentnú zdravotnú starostlivosť osobe, je povinný pri ukončení poskytovania ústavnej pohotovostnej služby tejto osobe na urgentnom prijíme podľa odseku 1 písm. a) vyhotoviť správu o poskytnutí urgentnej starostlivosti.

§ 9b

Použitie obmedzovacích prostriedkov

(1) Pri poskytovaní ústavnej starostlivosti možno voči pacientovi použiť obmedzovací prostriedok len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia. Obmedzovací prostriedok možno použiť, iba ak sa nepodarilo odvrátiť nebezpečné konanie pacienta použitím miernejších spôsobov zvládnutia situácie. Za miernejší spôsob zvládnutia situácie podľa prvej vety sa považuje zvládnutie situácie najmä deeskalačnou technikou, verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.

(2) Používanie obmedzovacích prostriedkov pri poskytovaní ústavnej starostlivosti v rámci osobitného liečebného režimu v detenčnom ústave alebo v detenčnom ústave pre mladistvých upravuje osobitný predpis.^{8g)}

(3) Mechanické obmedzenie je použitie prostriedku na zabránenie voľného pohybu pacienta; za taký prostriedok sa považuje ochranný pás, popruh, zábrana, ochranné lôžko alebo miestnosť na bezpečný pobyt.

(4) Farmakologické obmedzenie je podanie lieku, ktoré nemá terapeutický účel, bez súhlasu pacienta, s cieľom upokojenia pacienta a zabezpečenia kontroly nad pacientovým správaním. Obmedzovacím prostriedkom podľa prvej vety nie je podanie pravidelnej dávky lieku, ktorá je súčasťou sústavnej liečby.

(5) Izolácia pacienta je nedobrovoľné umiestnenie pacienta v miestnosti na bezpečný pobyt.

(6) Ak je u pacienta nutné použiť obmedzovací prostriedok, podľa závažnosti klinického stavu sa zvolí najmiernejší spôsob použitia obmedzovacieho prostriedku na dosiahnutie účelu. Použitie obmedzovacieho prostriedku nesmie slúžiť na zľahčovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo na zvládnutie nepokoja pacienta, ktorý nevedie k agresívnemu správaniu, k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pacienta alebo iných fyzických osôb, prípadne k ničeniu vecí.

(7) Obmedzovací prostriedok sa u pacienta môže použiť iba spôsobom, ktorý neohrozí zdravie a bezpečnosť pacienta a v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu s prihliadnutím na mieru ohrozenia a klinický stav pacienta. Pri použití obmedzovacieho prostriedku má pacient právo za

^{8j)} § 7 ods. 15 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 351/2017 Z. z.

^{8g)} § 12 zákona č. 231/2019 Z. z.

podmienok ustanovených týmto zákonom na rešpektovanie ochrany svojej dôstojnosti a telesnej a psychickej integrity.

(8) Súbežné použitie viacerých obmedzovacích prostriedkov je prípustné, ak sa nepodarilo odvrátiť ohrozenie použitím obmedzovacích prostriedkov jednotlivo a takýto postup môže napomôcť k významnému skráteniu dĺžky obmedzenia alebo je nevyhnutný na zvládnutie situácie.

(9) Použitie obmedzovacieho prostriedku nariaďuje lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore alebo lekár v špecializačnej príprave v špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu.^{8h)} Ak je potrebné obmedzovací prostriedok použiť neodkladne a nemožno zabezpečiť jeho nariadenie lekárom podľa prvej vety, použitie obmedzovacieho prostriedku môže nariadiť aj sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore; takto nariadené použitie obmedzovacieho prostriedku bezodkladne posúdi lekár podľa prvej vety. Obmedzovací prostriedok môže vykonať zdravotnícky pracovník alebo pracovník na tento účel určený poskytovateľom ústavnej starostlivosti.

(10) Pacient obmedzený použitím obmedzovacieho prostriedku musí byť pravidelne kontrolovaný v závislosti od formy použitého obmedzovacieho prostriedku a pri každej kontrole musí byť prehodnotená nevyhnutnosť ďalšieho použitia obmedzovacieho prostriedku.

(11) Zdravotnícky pracovník podľa odseku 9 je povinný pred použitím obmedzovacieho prostriedku a pri každej kontrole použitia obmedzovacieho prostriedku informovať pacienta o účele, povahe, následkoch a rizikách použitia obmedzovacieho prostriedku zrozumiteľne, primerane zdravotnému stavu pacienta. Lekár je povinný pacienta informovať o použití obmedzovacieho prostriedku po skončení použitia obmedzovacieho prostriedku v čase, kedy je pacient schopný vzhľadom na svoj zdravotný stav porozumieť informácii o účele, povahe, následkoch a rizikách obmedzovacieho prostriedku.

(12) Poskytovateľ ústavnej starostlivosti zabezpečuje vykonanie zápisu o každom použití obmedzovacieho prostriedku do zdravotnej dokumentácie pacienta v rozsahu

- a) spôsob použitia obmedzovacieho prostriedku,
- b) dátum, čas nariadenia a dĺžku doby použitia obmedzovacieho prostriedku,
- c) dôvod použitia obmedzovacieho prostriedku, najmä opis správania pacienta, opis vzájomného kontaktu pacienta s okolím, opis použitia miernejších možností zvládnutia situácie, určenie choroby pacienta, ak mala vplyv na správanie pacienta,
- d) meno a priezvisko lekára, ktorý nariadil použitie obmedzovacieho prostriedku,
- e) meno a priezvisko zdravotníckeho pracovníka, ktorý vykonal použitie obmedzovacieho prostriedku,
- f) záznam o kontrole pri použití obmedzovacieho prostriedku s uvedením údajov podľa písmena b),
- g) údaj o informovaní pacienta o účele, povahe, následkoch a rizikách použitia obmedzovacieho prostriedku pred použitím obmedzovacieho prostriedku,
- h) údaj o čase, kedy bol pacient informovaný o účele, povahe, následkoch a rizikách použitia obmedzovacieho prostriedku po jeho skončení,
- i) aké opatrenia boli prijaté na zamedzenie opakovania sa situácie, pri ktorej bolo nevyhnutné použiť obmedzovací prostriedok.

^{8h)} Príloha č. 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

(13) Poskytovateľ ústavnej starostlivosti zabezpečuje vykonanie zápisu o každom použití obmedzovacieho prostriedku do registra obmedzovacích prostriedkov. Záznam v registri obmedzovacích prostriedkov obsahuje

- a) meno, priezvisko a rodné číslo pacienta,
- b) údaje v rozsahu podľa odseku 12.

(14) Poskytovateľ ústavnej starostlivosti je povinný oznámiť použitie obmedzovacieho prostriedku

- b) prokurátorovi vykonávajúcemu dozor v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu⁸⁾ do 72 hodín od použitia obmedzovacieho prostriedku v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria, v detenčnom ústave a v detenčnom ústave pre mladistvých,
- c) do 48 hodín od použitia obmedzovacieho prostriedku osobe, ktorú si pacient určil,
- d) do 24 hodín od použitia obmedzovacieho prostriedku osobe uvedenej v § 6 ods. 1 písm. b).

(15) Pri používaní obmedzovacích prostriedkov sú zdravotnícki pracovníci povinní dodržiavať zákaz používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií a používať len také výchovné prostriedky a metódy, ktoré akýmkoľvek spôsobom dieťa neponižujú, neurážajú, nezanedbávajú, vrátane nedbanlivostného zaobchádzania, alebo ktoré sa inak nedotýkajú dôstojnosti dieťaťa a neohrozujú jeho život, zdravie, telesný, citový, rozumový a mravný rozvoj.

(16) Podrobnosti o používaní obmedzovacích prostriedkov, vedení registra obmedzovacích prostriedkov a vnútornom poriadku ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 10

Lekárska starostlivosť

Lekársku starostlivosť upravuje osobitný predpis.⁹⁾

§ 10a

Ošetrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnej pomoci

(1) Zariadenie sociálnej pomoci môže poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť, ak ju poskytujú zamestnanci, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania podľa osobitného predpisu.^{9aa)} Zariadenie sociálnej pomoci môže poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť podľa prvej vety vrátane ošetrovateľskej starostlivosti poskytovanej v rámci následnej zdravotnej starostlivosti (ďalej len „následná ošetrovateľská starostlivosť“) alebo ošetrovateľskej starostlivosti poskytovanej v rámci dlhodobej zdravotnej starostlivosti, ktorá nie je následnou zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „dlhodobá ošetrovateľská starostlivosť“).

(2) Zariadenie sociálnej pomoci, ktoré poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť, je povinné

- a) poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť v súlade so štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi,
- b) spĺňať základné materiálno-technické vybavenie podľa prílohy č. 1,
- c) viesť zdravotnú dokumentáciu podľa § 19 ods. 2 a vykonávať v nej zápisy podľa § 21 ods. 4 až 6,
- d) požiadať o pridelenie číselného kódu zariadenia sociálnej pomoci poskytujúceho ošetrovateľskú

⁸⁾ § 18 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

^{9aa)} § 31 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

starostlivosť podľa osobitného predpisu,^{9aaa)} do ôsmich dní od zápisu do registra sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok podľa osobitného predpisu,^{9aab)} ak ide o poskytovateľa sociálnej služby.

(3) Zariadenie sociálnej pomoci, ktoré má uzatvorenú so zdravotnou poisťovňou zmluvu podľa osobitného predpisu,^{9ab)} musí mať určenú osobu zodpovednú za poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnej pomoci (ďalej len „zodpovedná osoba“). Zodpovedná osoba môže byť určená najviac pre dve zariadenia sociálnej pomoci, ak každé z týchto zariadení sociálnej pomoci má menej ako 10 lôžok určených na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti, a musí byť v pracovnoprávnom vzťahu s každým z týchto zariadení sociálnej pomoci.

(4) Zodpovedná osoba nesmie vykonávať činnosť odborného zástupcu poskytovateľa.

(5) Zodpovedná osoba musí mať vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore ošetrovateľstvo, trojročnú odbornú prax a musí spĺňať odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v

- a) komunite,
- b) pediatrii,
- c) psychiatrii,
- d) odboroch vnútorného lekárstva,
- e) odboroch chirurgie alebo
- f) onkológii.

(6) Zariadenie sociálnej pomoci podľa odseku 3 poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť osobe umiestnenej v zariadení sociálnej pomoci, ktorá spĺňa indikačné kritériá na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej len „indikačné kritériá“). Splnenie indikačných kritérií v súlade so štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi posudzuje zodpovedná osoba a indikuje všeobecný lekár na základe návrhu zodpovednej osoby o potrebe poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti.

(7) Indikačné kritériá na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnej pomoci podľa odseku 3 a vzor návrhu zodpovednej osoby na indikáciu poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti osobe umiestnenej v zariadení sociálnej pomoci ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväzným právnym predpisom.

(8) Odseky 3 až 5 sa vzťahujú aj na zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré nemá uzatvorenú zmluvu so zdravotnou poisťovňou.

(9) Zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže poskytovať deťom umiestneným v tomto zariadení aj fyzioterapeutickú starostlivosť, ak ju poskytujú zamestnanci tohto zariadenia, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania podľa osobitného predpisu^{9aa)} v povolaní fyzioterapeut.

§ 10b

Zdravotná starostlivosť v škole

(1) V škole môže byť deťom alebo žiakom tejto školy poskytovaná zdravotná starostlivosť, ak ju poskytuje zamestnanec, ktorý spĺňa podmienky na výkon zdravotníckeho povolania lekár, sestra,

^{9aaa)} § 20 ods. 1 písm. d) zákona č. 581/2004 Z. z.

^{9aab)} § 62 až 66 zákona č. 448/2008 Z. z.

verejný zdravotník alebo zdravotnícky záchranár podľa osobitného predpisu;^{9ab)} tento zamestnanec vykonáva v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti v škole činnosti v rozsahu praxe výkonu zdravotníckeho povolania, na ktorého výkon spĺňa podmienky.

(2) Škola, v ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, je povinná

- a) poskytovať zdravotnú starostlivosť správne v súlade so štandardnými diagnostickými a terapeutickými postupmi,
- b) viesť zdravotnú dokumentáciu v rozsahu podľa § 19 ods. 2,
- c) zabezpečiť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti minimálne materiálno-technické vybavenie.

(3) Požiadavky na materiálno-technické vybavenie školy pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti v škole ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

(4) Návrh na poskytovanie zdravotnej starostlivosti deťom a žiakom so zdravotným znevýhodnením^{9ac)} v škole vypisuje všeobecný lekár pre deti a dorast na základe žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa alebo žiaka.

(5) Zdravotnú dokumentáciu dieťaťa a žiaka vedie škola v písomnej forme. Súčasťou zdravotnej dokumentácie dieťaťa a žiaka v škole je aj návrh na poskytovanie zdravotnej starostlivosti deťom a žiakom v škole podľa odseku 4.

§ 10c

Následná zdravotná starostlivosť

(1) Následná zdravotná starostlivosť sa poskytuje ako

- a) ústavná starostlivosť najviac tri mesiace odo dňa prijatia osoby do ústavnej starostlivosti,
- b) domáca ošetrovateľská starostlivosť najviac tri mesiace od prvého dňa poskytnutia tejto starostlivosti,
- c) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnej pomoci najviac tri mesiace od prvého dňa poskytnutia tejto starostlivosti.

(2) Následná ošetrovateľská starostlivosť podľa odseku 1 sa poskytuje podľa miery potreby zdravotnej starostlivosti podľa prílohy č. 2.

§ 10d

Dlhodobá ošetrovateľská starostlivosť

(1) Dlhodobá ošetrovateľská starostlivosť sa poskytuje ako

- a) ústavná starostlivosť najviac tri mesiace odo dňa prijatia osoby do ústavnej starostlivosti, alebo ak sa poskytuje osobe v permanentnom vegetatívnom stave alebo osobe v terminálnom štádiu choroby, najviac šesť mesiacov odo dňa prijatia osoby do ústavnej starostlivosti; osobe v permanentnom vegetatívnom stave s potrebou umelej pľúcnej ventilácie sa ústavná starostlivosť poskytuje po dobu indikácie tejto starostlivosti,
- b) domáca ošetrovateľská starostlivosť po dobu indikácie tejto starostlivosti,
- c) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnej pomoci po dobu indikácie tejto starostlivosti.

^{9ab)} § 27 ods. 1 písm. a), d), g) a l) zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{9ac)} § 2 písm. k) zákona č. 245/2008 Z. z.

(2) Dlhodobá ošetrovateľská starostlivosť podľa odseku 1 sa poskytuje podľa miery potreby zdravotnej starostlivosti podľa prílohy č. 2.

(3) Doba poskytovania dlhodobej ošetrovateľskej starostlivosti podľa odseku 1 písm. a) sa môže predĺžiť, ak s tým súhlasí zdravotná poisťovňa osoby, ktorej sa táto starostlivosť poskytuje, a to aj opakovane; o súhlas žiada poskytovateľ zdravotnú poisťovňu podľa rozhodnutia konzília (§ 2 ods. 5).

§ 10e

Paliatívna zdravotná starostlivosť

(1) Paliatívna zdravotná starostlivosť sa poskytuje ako

- a) základná paliatívna zdravotná starostlivosť,
- b) špecializovaná paliatívna zdravotná starostlivosť.

(2) Základnú paliatívnu zdravotnú starostlivosť poskytuje lekár so špecializáciou v inom špecializačnom odbore, ako je paliatívna medicína formou

- a) ambulantnej starostlivosti,
- b) ústavnej starostlivosti v nemocnici na inom oddelení ako podľa odseku 3 písm. b).

(3) Špecializovanú paliatívnu zdravotnú starostlivosť poskytuje lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore paliatívna medicína formou

- a) ambulantnej starostlivosti
 - 1. v ambulancii paliatívnej medicíny,
 - 2. mobilným hospicom,
- b) ústavnej starostlivosti v nemocnici na oddelení paliatívnej medicíny najviac jeden mesiac odo dňa prijatia osoby do ústavnej starostlivosti,
- c) ústavnej starostlivosti v hospici najviac šesť mesiacov odo dňa prijatia osoby do ústavnej starostlivosti.

(4) Doba poskytovania paliatívnej zdravotnej starostlivosti podľa odseku 3 písm. b) a c) sa môže predĺžiť, ak s tým súhlasí zdravotná poisťovňa osoby, ktorej sa táto starostlivosť poskytuje, a to aj opakovane; o súhlas žiada poskytovateľ zdravotnú poisťovňu podľa rozhodnutia konzília (§ 2 ods. 5).

(5) Paliatívna zdravotná starostlivosť podľa odseku 2 písm. a) a podľa odseku 3 písm. a) sa poskytuje po dobu indikácie tejto starostlivosti.

(6) Súčasťou paliatívnej zdravotnej starostlivosti je aj krízová intervencia ošetrojúceho lekára poskytovaná osobe, ktorej sa poskytuje paliatívna zdravotná starostlivosť a jej blízkej osobe. Súčasťou paliatívnej zdravotnej starostlivosti je aj krízová intervencia ošetrojúceho lekára poskytovaná blízkej osobe po úmrtí osoby, ktorej sa poskytovala paliatívna zdravotná starostlivosť.

§ 11

Práva a povinnosti osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

(1) Každý má právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

(2) Právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vrátane cezhraničnej zdravotnej starostlivosti^{9a)} sa zaručuje rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v zdravotnej starostlivosti a pri poskytovaní tovarov a služieb ustanovenou osobitným predpisom.¹⁰⁾ V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.

(3) Výkon práv a povinností vyplývajúcich z tohto zákona musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu inej osoby. Osoba nesmie byť v súvislosti s výkonom svojich práv prenasledovaná ani inak postihovaná za to, že podá na inú osobu, zdravotníckeho pracovníka, poskytovateľa sťažnosť, žalobu alebo návrh na začatie trestného stíhania.

(4) Každý, kto sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona.¹¹⁾

(5) Poskytovateľ nesmie osobu postihovať alebo znevýhodňovať preto, že osoba uplatňuje svoje práva podľa tohto zákona.

(6) Každý má právo na výber poskytovateľa. Toto právo sa nevzťahuje na

- a) osobu, ktorá je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie,
- b) žiadateľa o azyl,¹²⁾
- c) osobu, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť na základe rozhodnutia súdu podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(7) Právo na výber poskytovateľa sa nevzťahuje ani na osobu, ktorá je príslušníkom

- a) ozbrojených síl Slovenskej republiky,
 - b) Policajného zboru,
 - c) Slovenskej informačnej služby,
 - d) Národného bezpečnostného úradu,
 - e) Zboru väzenskej a justičnej stráže,
 - f) Horskej záchrannej služby,
 - g) Hasičského a záchranného zboru,
- ak takejto osobe určil poskytovateľa služobný orgán alebo služobný úrad.

(8) Právo na výber poskytovateľa sa nevzťahuje ani na zamestnanca, ktorý je povinný podrobiť sa

^{9a)} § 9d ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z. v znení zákona č. 220/2013 Z. z.

¹⁰⁾ § 5 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

¹¹⁾ § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z.

¹²⁾ § 2 písm. c) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 606/2003 Z. z.

lekárskym preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci^{12a)} na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu.

(9) Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti má každý právo za podmienok ustanovených týmto zákonom na

- a) ochranu dôstojnosti, rešpektovanie svojej telesnej integrity a psychickej integrity,
- b) informácie týkajúce sa jeho zdravotného stavu,
- c) informácie o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti (§ 6 ods. 1),
- d) odmietnutie poskytnutia zdravotnej starostlivosti okrem prípadov, v ktorých podľa tohto zákona možno poskytnúť zdravotnú starostlivosť bez informovaného súhlasu (§ 6 ods. 9),
- e) rozhodnutie o svojej účasti na výučbe alebo na biomedicínskom výskume,
- f) zachovanie mlčanlivosti o všetkých údajoch týkajúcich sa jeho zdravotného stavu, o skutočnostiach súvisiacich s jeho zdravotným stavom, ak v prípadoch ustanovených osobitným predpisom¹³⁾ nie je zdravotnícky pracovník zbavený tejto mlčanlivosti,
- g) zmiernenie utrpenia,
- h) humánny, etický a dôstojný prístup zdravotníckych pracovníkov,
- i) poskytovanie duchovnej služby v zdravotníckom zariadení od osoby vykonávajúcej duchovenskú činnosť podľa osobitného predpisu.^{2bc)}

(10) Každý má právo na odmietnutie pitvy za podmienok ustanovených osobitným predpisom¹⁴⁾ a na odmietnutie odberu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek po svojej smrti určenej podľa osobitného predpisu.^{14aa)}

(11) Žena, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom, má právo na osobitnú ochranu svojich osobných údajov.

(12) Ak zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti, ktoré prevádzkuje novorodenecké oddelenie, zriadi na účely záchrany novorodencov verejne prístupný inkubátor, možno novorodenca do neho odložiť.

(13) Každý je povinný poskytnúť alebo sprostredkovať nevyhnutnú pomoc každej osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí známky závažnej poruchy zdravia, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie.

(14) Osoba, ktorá má prenosnú chorobu, je povinná

- a) správať sa tak, aby zabránila prenosu takejto choroby na iné osoby,
- b) označiť ošetrojúcemu lekárovi zdroj nákazy, ak ho pozná, a poskytnúť mu všetky informácie na jeho určenie,
- c) určiť okruh osôb, na ktorý mohla prenosnú chorobu preniesť.

^{12a)} § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 80 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z.

¹⁴⁾ § 48 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{14aa)} § 5 ods. 2 zákona č. 317/2016 Z. z.

(15) Ak v druhej vete nie je ustanovené inak, osoba, ktorá je držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom alebo obdobného dokladu vydaného v inom štáte a zároveň je osobou nespôsobilou dať informovaný súhlas, má pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti právo na prítomnosť osoby podľa § 6 ods. 1 písm. b) alebo inej plnoletej osoby písomne určenej osobou podľa § 6 ods. 1 písm. b), ak prítomnosť takejto osoby nenaruší alebo nenaruša poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Právo na prítomnosť osoby podľa § 6 ods. 1 písm. b) alebo inej plnoletej osoby písomne určenej osobou podľa § 6 ods. 1 písm. b) nemá osoba, ktorá je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie.

(16) V rovnakom čase môže byť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti osobe podľa odseku 15 prítomná iba jedna osoba podľa § 6 ods. 1 písm. b) alebo jedna ňou písomne určená plnoletá osoba.

§ 11a

Práva pacienta v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a detská psychiatria

Pri poskytovaní ústavnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria má okrem práv podľa § 11 každý právo

- a) prijímať zdravotnú starostlivosť v čo najmenej obmedzujúcom prostredí,
- b) nosiť počas pobytu v zdravotníckom zariadení vlastné domáce oblečenie, ak to jeho aktuálny zdravotný stav umožňuje,
- c) dbať o svoju osobnú hygienu a umožniť, aby úkony osobnej intímnej hygieny mohol vykonávať bez prítomnosti ostatných pacientov; ak je potrebné v záujme bezpečnosti, aby zdravotnícky pracovník dohliadal pri sprchovaní na pacienta, má ísť o osobu rovnakého pohlavia,
- d) mať k dispozícii uzamykateľnú skrinku na svoje osobné veci; cennosti si pacient môže uložiť do trezoru zdravotníckeho zariadenia,
- e) prijímať návštevy denne, ak to jeho zdravotný stav umožňuje,
- f) prijímať a odosielať poštové zásielky a pri čítaní a písaní listov má právo na súkromie,
- g) na telefonický kontakt denne prostredníctvom vlastného telefonického zariadenia alebo zariadenia určeného zdravotníckym zariadením, ak to jeho zdravotný stav umožňuje,
- h) zúčastniť sa denne na vychádzke v určených vonkajších priestoroch zdravotníckeho zariadenia,
- i) na informácie a pre neho zrozumiteľné vysvetlenia týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti a s tým súvisiacich úkonov, podávania liekov, ktoré je povinný užívať, zdravotného stavu, prognózy a liečebného postupu; pacientovi musí byť umožnené nahliadať do svojej zdravotnej dokumentácie a vyhotovovať si z nej kópie,
- j) určiť osoby, ktorým budú, a osoby, ktorým nebudú poskytované informácie o jeho zdravotnom stave,
- k) na podávanie upravenej stravy, ak to nie je v rozpore so stanoveným individuálnym liečebným postupom; upravenou stravou sa rozumie strava, ktorá zohľadňuje pacientove osobné, kultúrne a náboženské preferencie,
- l) využívať priestory vyhradené na fajčenie,
- m) podať sťažnosť ohľadom poskytovania zdravotnej starostlivosti písomnou alebo ústnou formou a na oznámenie o vybavení sťažnosti a odôvodnenie vybavenia sťažnosti jemu zrozumiteľným spôsobom.

§ 11b**Vnútorňý poriadok v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a detská psychiatria**

(1) Vnútorňý poriadok určuje denný režim pacienta hospitalizovaného v zdravotníckom zariadení v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria a upravuje práva pacienta ustanovené osobitnými predpismi.

(2) Účelom vnútorného poriadku je predchádzať krutému, neľudskému či ponížujúcemu zaobchádzaniu s pacientom hospitalizovaným v zdravotníckom zariadení v odbornom zameraní psychiatria a detská psychiatria alebo jeho trestu.

(3) Zdravotnícke zariadenie v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria vydá vnútorňý poriadok, ktorým sa upravuje spôsob výkonu práv, obmedzení a povinností osoby hospitalizovanej v zdravotníckom zariadení v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria podľa § 11a.

(5) Zdravotnícke zariadenie v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria pri prijatí do zdravotníckeho zariadenia preukázateľne oboznámi pacienta alebo jeho zákonného zástupcu, dôverníka alebo opatrovníka ustanoveného súdom^{14aaa)} s vnútorňým poriadkom.

(6) Pacient je opätovne oboznámený s vnútorňým poriadkom v prípade, ak bol do zdravotníckeho zariadenia v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria prijatý v stave, v ktorom toto oboznámenie nebolo možné realizovať a pacient nebol z objektívnych príčin schopný mu plne porozumieť.

(7) Vnútorňý poriadok je dostupný na mieste bežne prístupnom pacientovi alebo sa poskytne pacientovi na požiadanie.

(8) Vnútorňý poriadok musí zohľadňovať špecifiká odlišných režimov zdravotnej starostlivosti poskytovaných osobám umiestneným na jednotlivých oddeleniach zdravotníckeho zariadenia v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria.

(9) Podrobnosti o obsahových náležitostiach vnútorného poriadku podľa odseku 1 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 12**Právne vzťahy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti**

(1) Právny vzťah, ktorého predmetom je poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vzniká na základe dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktorú osoba uzatvorí s poskytovateľom, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 6 ods. 9).

(2) Poskytovateľ môže odmietnuť návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ak

- a) by uzatvorením takejto dohody prekročil svoje únosné pracovné zaťaženie,
- b) osobný vzťah zdravotníckeho pracovníka k osobe, ktorej sa má zdravotnú starostlivosť poskytovať, alebo k jej zákonnému zástupcovi nezaručuje objektívne hodnotenie jej zdravotného stavu alebo

^{14aaa)} § 26 a nasl. Občianskeho zákonníka.

c) poskytovaníu zdravotnej starostlivosti bráni osobné presvedčenie zdravotníckeho pracovníka, ktorý má zdravotnú starostlivosť poskytovať.

(3) Dôvody ustanovené v odseku 2 písm. c) sa vzťahujú len na umelé prerušenie tehotenstva, sterilizáciu a asistovanú reprodukciu.

(4) Dôvody ustanovené v odseku 2 písm. a) sa nevzťahujú na osobu, ktorá má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt v určenom zdravotnom obvode poskytovateľa ambulantnej starostlivosti podľa § 7 ods. 1 písm. a) bodov 1 a 2.

(5) Ak poskytovateľ odmietne návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti z dôvodov ustanovených v odseku 2, príslušný samosprávny kraj preverí tieto skutočnosti na podnet osoby a bezodkladne určí, ktorý poskytovateľ s ňou uzatvorí takúto dohodu. Ak zistí, že odmietnutie uzatvorenia dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebolo opodstatnené, môže určiť aj poskytovateľa, ktorý návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti odmietol. Poskytovateľ sa podľa možnosti určí tak, aby bol čo najmenej vzdialený od bydliska alebo pracoviska osoby. Rozhodnutie lekára samosprávneho kraja je poskytovateľ povinný rešpektovať.

(6) Odmietnutím návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti nie je dotknuté právo osoby na poskytnutie neodkladnej starostlivosti.

(7) Dohoda o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti sa uzatvára v písomnej forme najmenej na šesť mesiacov; jej prvopis je súčasťou zdravotnej dokumentácie a druhopis sa odovzdá osobe alebo jej zákonnému zástupcovi.

(8) U osôb, ktorým služobný orgán alebo služobný úrad určil poskytovateľa v súlade s § 11 ods. 7, alebo u detí, ktoré sú na základe rozhodnutia súdu umiestnené v zariadení, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o uložení neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu o umiestnení osoby do detenčného ústavu pre mladistvých, rozhodnutie súdu o nariadení výchovného opatrenia alebo rozhodnutie súdu o uložení ochrannej výchovy,^{14aca)} sa dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti uzatvára aj na dobu kratšiu, ako je uvedená v odseku 7.

(9) Poskytovateľ môže odstúpiť od dohody podľa odseku 6 z dôvodov ustanovených v odseku 2 písm. a) a b); osoba, ktorej sa zdravotná starostlivosť poskytuje, aj bez uvedenia dôvodu. Odstúpenie od dohody musí mať písomnú formu.

(10) Dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti zaniká smrťou osoby, smrťou alebo zánikom poskytovateľa alebo po doručení písomného odstúpenia od dohody prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo doručené písomné odstúpenie od dohody.

(11) U osôb, ktorým služobný orgán alebo služobný úrad určil poskytovateľa v súlade s § 11 ods. 7, dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti u ich doterajšieho poskytovateľa zaniká dňom, ktorým týmto osobám služobný orgán alebo služobný úrad určil nového poskytovateľa.

(12) Poskytovateľ nemôže odmietnuť návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ak je poskytovateľ určený osobe podľa § 11 ods. 7.

^{14aca)} Napríklad § 365 a 367 Civilného mimosporového poriadku, § 37 ods. 3 a § 54 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení zákona č. 175/2015 Z. z., zákon č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 231/2019 Z. z. v znení zákona č. 390/2022 Z. z., § 45 zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(13) Osobe, na ktorú sa nevzťahuje právo na výber poskytovateľa podľa § 11 ods. 7 písm. a) a ktorej príslušnosť k ozbrojeným silám Slovenskej republiky trvala menej ako šesť mesiacov dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti u poskytovateľa určeného služobným úradom zaniká dňom, kedy prestala byť príslušníkom ozbrojených síl Slovenskej republiky.

§ 12a

Dočasná pracovná neschopnosť

(1) Dočasnú pracovnú neschopnosť osoby posudzuje a rozhoduje o nej príslušný ošetrujúci lekár, ktorým je

- a) všeobecný lekár (§ 8 ods. 3) alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo, s ktorým má osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti podľa § 12, ak ide o posudzovanie a rozhodovanie o dočasnej pracovnej neschopnosti osoby pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti, alebo
- b) lekár zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti určený poskytovateľom, ak ide o posudzovanie a rozhodovanie o dočasnej pracovnej neschopnosti osoby pri poskytovaní ústavnej starostlivosti.

(2) Lekár podľa odseku 1 písm. b) uzná dočasnú pracovnú neschopnosť aj sprievodcovi osoby v ústavnej starostlivosti podľa § 15, ak sprevádza maloleté dieťa. Ak pri dočasnej pracovnej neschopnosti uznannej podľa prvej vety je po prepustení maloletého dieťaťa zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti v tom istom prípade plánovaná ďalšia ústavná starostlivosť, ošetrujúci lekár podľa odseku 1 dočasnú pracovnú neschopnosť neukončuje.

(3) Ak príslušný ošetrujúci lekár rozhodol o dočasnej pracovnej neschopnosti osoby, vystaví potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vytvorením elektronického záznamu o dočasnej pracovnej neschopnosti v elektronickej zdravotnej knižke v národnom zdravotníckom informačnom systéme,^{20ab)} v ktorom vyznačí poistný vzťah vo vzťahu ku ktorému osoba vzhľadom na chorobu môže vykonávať zárobkovú činnosť a určí tejto osobe liečebný režim. Na požiadanie osoby vystaví odpis potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti na predpísanom tlačive.^{14a)} Nesprávne vystavený elektronický záznam o dočasnej pracovnej neschopnosti je príslušný ošetrujúci lekár povinný bezodkladne stornovať.

(4) Dočasná pracovná neschopnosť sa začína dňom, v ktorom príslušný ošetrujúci lekár zistil chorobu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb (§ 3 ods. 1), ktorá vyžaduje dočasnú pracovnú neschopnosť. Ak sa zdravotná starostlivosť poskytne zamestnancovi po odpracovaní jeho pracovnej zmeny, dočasná pracovná neschopnosť sa začína nasledujúcim kalendárnym dňom.

(5) Príslušný ošetrujúci lekár môže uznať osobu za dočasne práceneschopnú spätne najviac tri kalendárne dni na základe lekárskeho nálezu zubno-lekárskej pohotovostnej služby, ambulantnej pohotovostnej služby alebo ústavnej pohotovostnej služby, ak v odsekoch 15 a 16 nie je ustanovené inak.

(6) Príslušný ošetrujúci lekár v elektronickom zázname o vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti určí podľa charakteru choroby dátum predpokladaného skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti. Ak na vyšetrení osoby vykonanom najneskôr v deň určený ako predpokladaný koniec dočasnej pracovnej neschopnosti príslušný ošetrujúci lekár na základe zhodnotenia zdravotného stavu pacienta

^{20ab)} Zákon č. 581/2004 Z. z. v znení zákona č. 518/2022 Z. z.

§ 5 zákona č. 153/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{14a)} Napríklad § 233 ods. 2 písm. d) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z. z.

- a) zistí, že dočasná pracovná neschopnosť trvá, v elektronickom zázname určí nový dátum predpokladaného skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti; lekár pri zmene predpokladaného dňa skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti môže zmeniť predtým určenú chorobu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, ktorá vyžaduje pokračovanie dočasnej pracovnej neschopnosti, alebo uviesť iný dôvod trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) rozhodne o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti osoby, vytvorí elektronický záznam o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti ku dňu, v ktorom bolo vykonané vyšetrenie.

(7) Ak sa do dňa určeného ako deň predpokladaného skončenia pracovnej neschopnosti osoba nedostaví na ďalšie vyšetrenie bez dohodnutia náhradného neskoršieho termínu s príslušným ošetrovujúcim lekárom, ktorý určil dočasnú pracovnú neschopnosť, tento deň sa považuje za deň ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, lekár vytvorí elektronický záznam o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti. Ak sa osoba dohodne s príslušným ošetrovujúcim lekárom na neskoršom termíne vyšetrenia, ošetrojúci lekár v elektronickom zázname určí nový dátum predpokladaného skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti.

(8) Ak to povaha choroby umožňuje, príslušný ošetrojúci lekár podľa odseku 1 môže povoliť dočasne práceneschopnej osobe vychádzky, ktoré časovo vymedzí. Ošetrojúci lekár podľa odseku 1 môže zmeniť čas vychádzok, alebo zo závažných dôvodov zrušiť vychádzky osoby počas jej dočasnej pracovnej neschopnosti.

(9) Čas vychádzok osoby počas jej dočasnej pracovnej neschopnosti príslušný ošetrojúci lekár podľa odseku 1 zaznamená, ak ich povolil, v elektronickom zázname, kde vyznačí aj miesto pobytu osoby počas dočasnej pracovnej neschopnosti.

(10) Ak sa po ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti zdravotný stav osoby zhorší, príslušný ošetrojúci lekár vystaví nový elektronický záznam o dočasnej pracovnej neschopnosti. Ak nová dočasná pracovná neschopnosť začína dňom nasledujúcim po dni, ktorý je uvedený ako deň ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti v predchádzajúcom elektronickom zázname o dočasnej pracovnej neschopnosti, ide o pokračovanie predchádzajúcej dočasnej pracovnej neschopnosti.

(11) Dočasnú pracovnú neschopnosť osoby, ktorá má schválenú žiadosť o udelenie súhlasu podľa osobitného zákona^{14b)} na plánovanú ústavnú starostlivosť, ktorá sa má poskytnúť v cudzine, potvrdzuje ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a). Ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a) vystaví osobe potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, ak preukáže deň nástupu do zdravotníckeho zariadenia v cudzine, v ktorom sa má plánovaná ústavná starostlivosť poskytnúť, pred dňom nástupu.

(12) Dočasnú pracovnú neschopnosť osoby, ktorej sa má poskytnúť ústavná starostlivosť v inom členskom štáte Európskej únie podľa osobitného zákona,^{14c)} potvrdzuje ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a). Ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a) vystaví osobe potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, ak preukáže deň nástupu do zdravotníckeho zariadenia v inom členskom štáte Európskej únie, v ktorom sa má ústavná starostlivosť poskytnúť, pred dňom nástupu.

(13) Dočasná pracovná neschopnosť osoby podľa odsekov 11 a 12 sa začína dňom nástupu do zdravotníckeho zariadenia, ktorý určil poskytovateľ ústavnej starostlivosti, u ktorého sa má ústavná starostlivosť poskytnúť.

(14) Dočasne práceneschopná osoba podľa odsekov 11 a 12 je povinná dostaviť sa

^{14b)} § 9f zákona č. 580/2004 Z. z. v znení zákona č. 220/2013 Z. z.

^{14c)} § 9d zákona č. 580/2004 Z. z. v znení zákona č. 220/2013 Z. z.

k ošetrovateľskému lekárovi podľa odseku 1 písm. a) do troch dní odo dňa ukončenia hospitalizácie.

(15) Dočasnú pracovnú neschopnosť osoby, ktorej sa poskytla neodkladná starostlivosť v cudzine, potvrdzuje, ak v odseku 16 nie je ustanovené inak, ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a), ak mu osoba predložila lekársku správu po ukončení poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti v cudzine. Ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a) vystaví potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti spätne, pričom dátum začiatku dočasnej pracovnej neschopnosti určí podľa lekárskej správy. Ak zdravotný stav osoby nevyžaduje ďalšiu dočasnú pracovnú neschopnosť, ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. a) na potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti uvedie aj dátum ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti podľa lekárskej správy.

(16) Ak na poskytnutú neodkladnú starostlivosť podľa odseku 15 nadväzuje ústavná starostlivosť v Slovenskej republike, dočasnú pracovnú neschopnosť osoby potvrdzuje ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. b). Ošetrojúci lekár podľa odseku 1 písm. b) vystaví potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti spätne, pričom dátum začiatku dočasnej pracovnej neschopnosti určí podľa lekárskej správy.

(17) Ak z technických príčin nie je možné, aby príslušný ošetrojúci lekár vystavil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vytvorením elektronického záznamu o dočasnej pracovnej neschopnosti alebo iným spôsobom podľa ustanovení tohto paragrafu elektronický záznam o vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti upravil a možno predpokladať, že technická príčina bude trvať viac ako tri kalendárne dni, vystaví odpis potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti na predpísanom tlačive;^{14a)} technickou príčinou je, ak je informačný systém poskytovateľa nefunkčný alebo je nefunkčný národný zdravotnícky informačný systém.

§ 12b

Osobná starostlivosť v prirodzenom prostredí osoby

(1) Osobná starostlivosť v prirodzenom prostredí osoby je osobná a celodenná starostlivosť blízkej osoby o chorého príbuzného (ďalej len „chorá osoba“), ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára (odsek 2) nevyhnutne vyžaduje poskytovanie osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby (ďalej len „osobná starostlivosť“). Počas osobnej starostlivosti sa môže chorej osobe poskytovať v jej prirodzenom prostredí aj domáca starostlivosť (§ 8 ods. 1 druhá veta a ods. 10).

(2) Potrebu osobnej starostlivosti chorej osobe posudzuje a rozhoduje o nej príslušný ošetrojúci lekár, ktorým je

- a) lekár zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti určený poskytovateľom, ak u chorej osoby došlo k závažnej poruche zdravia, ktorá si vyžiadala hospitalizáciu, pri ktorej bola poskytovaná zdravotná starostlivosť v rozsahu najmenej päť po sebe nasledujúcich dní, ak je predpoklad, že jej zdravotný stav bezprostredne po prepustení zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti do prirodzeného prostredia bude nevyhnutne vyžadovať poskytovanie osobnej starostlivosti počas najmenej 30 dní; na účely splnenia podmienky päť po sebe nasledujúcich dní hospitalizácie sa za deň hospitalizácie považuje aj deň prijatia do zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti a deň prepustenia z takéhoto zariadenia,
- b) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore paliatívna medicína, klinická onkológia, geriatria, vnútorné lekárstvo, gastroenterológia, hematológia a transfúziológia, hepatológia, kardiológia, nefrológia, neurológia, pneumológia a ftizeológia, reumatológia, gynekológia, anestéziológia a intenzívna medicína, algeziológia, chirurgia, ortopédia, úrazová chirurgia alebo pediatria, ak chorá osoba je v štádiu ochorenia na konci života alebo v terminálnom štádiu ochorenia.

(3) Ak príslušný ošetrojúci lekár rozhodol o potrebe poskytovania osobnej starostlivosti,

- a) vyznačí v prepúšťacej správe indikáciu osobnej starostlivosti, ak ide o lekára podľa odseku 2 písm. a),
- b) potvrdí vznik potreby poskytovania osobnej starostlivosti a prvé poskytovanie osobnej starostlivosti na predpísanom tlačíve podľa osobitného predpisu^{14a)} osobe, ktorá bude poskytovať osobnú starostlivosť chorej osobe,
 - 1. najneskôr v deň prepustenia chorej osoby zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti, ak o potrebe poskytovania osobnej starostlivosti rozhodol lekár uvedený v odseku 2 písm. a), alebo
 - 2. v deň, keď zistil potrebu poskytovania osobnej starostlivosti chorej osobe, ak o potrebe poskytovania osobnej starostlivosti rozhodol lekár uvedený v odseku 2 písm. b),
- c) oznámi skutočnosti podľa písmena b) všeobecnému lekárovi.

(4) Všeobecný lekár

- a) na predpísanom tlačíve^{14a)} potvrdzuje
 - 1. prerušenie a ukončenie poskytovania osobnej starostlivosti,
 - 2. vznik druhého a ďalšieho poskytovania osobnej starostlivosti,
 - 3. trvanie poskytovania osobnej starostlivosti k poslednému dňu kalendárneho mesiaca a
 - 4. ukončenie potreby poskytovania osobnej starostlivosti,
- b) určuje termín, kedy je chorá osoba povinná dostaviť sa na kontrolu potreby poskytovania osobnej starostlivosti, ak to charakter choroby vyžaduje a umožňuje, a na tento účel ho predvoláva na kontrolu; ak charakter choroby neumožňuje chorej osobe dostaviť sa na kontrolu k všeobecnému lekárovi, kontrolu vykoná všeobecný lekár u pacienta v jeho prirodzenom prostredí,
- c) zaznamenáva v zdravotnej dokumentácii potrebu poskytovania osobnej starostlivosti,
- d) poskytuje súčinnosť Sociálnej poisťovni pri kontrole posudzovania potreby poskytovania osobnej starostlivosti v sporných prípadoch.

(5) Osoba, ktorej príslušný ošetrojúci lekár podľa odseku 3 alebo všeobecný lekár potvrdil poskytovanie osobnej starostlivosti, je povinná do siedmich pracovných dní oznámiť všeobecnému lekárovi začiatok a ukončenie poskytovania ústavnej starostlivosti chorej osobe.

(6) Chorá osoba, ktorej sa poskytuje osobná starostlivosť, je povinná dostaviť sa k všeobecnému lekárovi v určený deň na kontrolu, ak to charakter choroby vyžaduje a umožňuje. Ak sa na kontrolu bezdôvodne nedostaví, všeobecný lekár ukončí týmto dňom potrebu poskytovania osobnej starostlivosti.

(7) Ak počas trvania potreby osobnej starostlivosti dôjde k opätovnej hospitalizácii z toho istého dôvodu a je predpoklad, že potreba poskytovania osobnej starostlivosti bude z toho istého dôvodu trvať aj po ukončení hospitalizácie, potreba poskytovania osobnej starostlivosti sa neukončí.

§ 13

Služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

Služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti sú

- a) poskytovanie stravovania počas poskytovania ústavnej starostlivosti,
- b) poskytovanie pobytu na lôžku počas poskytovania ústavnej starostlivosti,
- c) spracúvanie údajov zistených pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v elektronickej forme na účely zdravotného poistenia,

- d) pobyt sprievodcu osoby v ústavnej starostlivosti,
- e) vypracovanie lekárskeho posudku,
- f) poskytnutie výpisu zo zdravotnej dokumentácie podľa § 24 ods. 4.

§ 14

Preprava

(1) Ambulancia dopravnej zdravotnej služby vykonáva prepravu

- a) osoby na účely poskytnutia zdravotnej starostlivosti do zdravotníckeho zariadenia alebo medzi zdravotníckymi zariadeniami alebo po poskytnutí zdravotnej starostlivosti zo zdravotníckeho zariadenia; súčasťou prepravy je aj poskytovanie asistencie alebo sprievodu tejto osobe, ak to jej zdravotný stav vyžaduje,
- b) biologického materiálu určeného na diagnostické vyšetrenie a biologického materiálu určeného na akútne vyšetrenie,
- c) krvi, transfúzných liekov a liekov pripravených z krvi a plazmy,
- d) sprievodcu osoby podľa písmena a) alebo sprievodcu osoby v ústavnej starostlivosti,
- e) na pokyn operačného strediska tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby počas krízovej situácie
 - 1. zdravotníckeho pracovníka za účelom odberu biologického materiálu osobe na zistenie ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2,
 - 2. osoby na miesto určené operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby,
- f) darcu ľudského orgánu a príjemcu ľudského orgánu, ak si ich zdravotný stav nevyžaduje poskytovanie neodkladnej starostlivosti počas prepravy,
- g) zdravotníckych pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosti súvisiace s odberom ľudského orgánu, ak odklad ich prepravy neohrozí život alebo zdravie príjemcu ľudského orgánu a nepovedie k nezvratnému poškodeniu ľudského orgánu určeného na transplantáciu,
- h) ľudského orgánu, ľudského tkaniva a ľudských buniek určených na transplantáciu, ak odklad ich prepravy neohrozí život alebo zdravie príjemcu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek a nepovedie k nezvratnému poškodeniu tohto ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek.

(2) Prepravu osoby, ktorá je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, alebo prepravu osoby v detencii vykonáva Zbor väzenskej a justičnej stráže; to neplatí, ak si ochrana života a zdravia osoby vyžaduje poskytnutie neodkladnej starostlivosti.

(3) Prepravu osoby, ktorá je v cele policajného zaistenia, zabezpečuje Policajný zbor; to neplatí, ak si ochrana života a zdravia osoby vyžaduje poskytnutie neodkladnej starostlivosti.

(4) Prepravu osoby, ktorá vykonáva štátnu službu profesionálneho vojaka ozbrojených síl Slovenskej republiky, prepravu biologického materiálu určeného na diagnostické vyšetrenie takejto osoby a prepravu krvi a transfúzných liekov pre potreby ozbrojených síl Slovenskej republiky zabezpečuje aj vojenské zdravotníctvo.

(5) Preprava osoby na účely poskytnutia zdravotnej starostlivosti a jej sprievodcu, preprava biologického materiálu určeného na diagnostické vyšetrenie a biologického materiálu určeného na akútne vyšetrenie, preprava krvi, transfúzných liekov a liekov pripravených z krvi a plazmy vykonávaná poskytovateľom, ktorý má vydané povolenie na prevádzkovanie ústavného zdravotníckeho zariadenia, v rámci tohto ústavného zdravotníckeho zariadenia, sa nepovažuje za

prepravu podľa odseku 1.

(6) Preprava krvi určenej na transfúziu a preprava transfúzných liekov podľa odseku 1 písm. c) a odsekov 4 a 5 sa vykonáva, ak je transfuziologickým zariadením podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ zabezpečená správna prax prípravy transfúzných liekov podľa osobitného predpisu.^{15a)}

§ 15

Sprievodca osoby v ústavnej starostlivosti

(1) Sprievodca osoby v ústavnej starostlivosti je osoba, ktorá bola prijatá do ústavnej starostlivosti spolu s osobou, ktorej sa poskytuje ústavná starostlivosť.

(2) Sprievodcom osoby v ústavnej starostlivosti môže byť len osoba plnoletá;¹⁶⁾ to neplatí, ak sprievodcom je dieťa do troch rokov veku prijaté do ústavnej starostlivosti spolu s rodičom alebo maloletý rodič prijatý do ústavnej starostlivosti spolu s dieťaťom do jedného roku veku.

§ 16

Lekársky posudok

(1) Lekársky posudok na účely tohto zákona je výsledok posúdenia

- a) zdravotnej spôsobilosti na prácu,
- b) zdravotného stavu v súvislosti s uznaním choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania,
- c) bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia pri úrazoch, chorobách z povolania a iných poškodeniach na zdraví.¹⁷⁾

(2) Lekársky posudok vydáva poskytovateľ a posudzovanie podľa odseku 1 vykonáva poskytovateľom určený lekár.

(3) Lekársky posudok sa vydáva na žiadosť osoby, ktorej sa má posudzovanie týkať, alebo na žiadosť právnickej osoby so súhlasom takejto osoby.

§ 17

Rozhodovanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

(1) Ak sa osoba domnieva, že sa jej neposkytla zdravotná starostlivosť správne (§ 4 ods. 3), alebo sa domnieva, že iné rozhodnutie ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti alebo služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti je nesprávne, má právo požiadať poskytovateľa o nápravu; žiadosť sa podáva písomne.

(2) Ak sa blízka osoba pacienta domnieva, že zdravotná starostlivosť nebola pacientovi poskytnutá správne (§ 4 ods. 3), má právo písomne požiadať poskytovateľa o nápravu, ak je možná, alebo o vysvetlenie, a to s preukázateľným súhlasom pacienta; súhlas sa nevyžaduje, ak zdravotný stav pacienta neumožňuje takýto súhlas vyjadriť alebo v prípade úmrtia pacienta.

¹⁵⁾ § 13 ods. 7 zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{15a)} § 13 ods. 6 a § 141 ods. 1 písm. b) zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

¹⁷⁾ Zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

(3) Poskytovateľ je povinný písomne informovať žiadateľa o spôsobe vybavenia žiadosti najneskôr do 30 dní od podania žiadosti žiadateľom, ak z obsahu žiadosti nevyplýva nutnosť konať bezodkladne alebo v kratšej lehote.

(4) Ak poskytovateľ žiadosti nevyhoví alebo neinformuje žiadateľa o spôsobe vybavenia žiadosti najneskôr do 30 dní od podania žiadosti žiadateľom, osoba má právo

- a) požiadať úrad pre dohľad o vykonanie dohľadu podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾ ak predmetom žiadosti je správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti vrátane prepravy podľa § 14 ods. 1,
- b) obrátiť sa na orgán príslušný na výkon dozoru podľa osobitného predpisu,¹⁹⁾ ak predmetom žiadosti je iné rozhodnutie ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti alebo služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

TRETIA ČASŤ ZDRAVOTNÁ DOKUMENTÁCIA

§ 18

Spracúvanie, poskytovanie a sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie

(1) Poskytovateľ je povinný údaje zo zdravotnej dokumentácie spracúvať, poskytovať a sprístupňovať v súlade s týmto zákonom a osobitnými predpismi.²⁰⁾

(2) Súhlas dotknutej osoby na spracúvanie, poskytovanie a sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie sa za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným predpisom^{20aa)} nevyžaduje.

(3) Každý, komu sa poskytnú alebo sprístupnia údaje zo zdravotnej dokumentácie podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{20ab)} je povinný zachovávať o nich mlčanlivosť a zabezpečiť ich ochranu tak, aby nedošlo k ich strate alebo zneužitiu.

(4) Osoba, o ktorej sa vedie zdravotná dokumentácia, je oprávnená zakázať poskytovanie a sprístupňovanie údajov zo svojej zdravotnej dokumentácie osobe podľa § 25 ods. 1 písm. b) a d). Zákaz musí byť vyhotovený v písomnej forme s osvedčeným podpisom³⁵⁾ osoby, ktorá zakazuje poskytovať a sprístupňovať údaje zo svojej zdravotnej dokumentácie. Osoba, ktorá zakázala poskytovať a sprístupňovať údaje zo svojej zdravotnej dokumentácie, môže tento zákaz kedykoľvek odvolať, a to v písomnej forme s jej osvedčeným podpisom.³⁵⁾ Zákaz a jeho odvolanie podľa tohto odseku sú súčasťou zdravotnej dokumentácie, ktorú ako celok vedie všeobecný lekár (§ 19 ods. 3 prvá veta). Ustanovením tohto odseku nie je dotknutý zákaz a jeho odvolanie podľa § 25 ods. 8.

¹⁸⁾ § 18 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z.

¹⁹⁾ § 81 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 578/2004 Z. z.

²⁰⁾ Zákon č. 153/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016).

^{20aa)} § 5 a 6 a príloha č. 2 prvý bod k zákonu č. 153/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁵⁾ Zákon č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách obvodnými úradmi a obcami v znení zákona č. 515/2003 Z. z.

§ 19**Vedenie zdravotnej dokumentácie**

(1) Vedenie zdravotnej dokumentácie je získavanie, zhromažďovanie a zaznamenávanie údajov podľa odseku 2.

(2) Zdravotná dokumentácia obsahuje

- a) osobné údaje osoby, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa bydliska a zdravotné údaje potrebné na zistenie anamnézy; môže obsahovať aj telefónne číslo a adresu elektronickej pošty osoby, ak ich osoba poskytla,
- b) údaje o poučení a informovanom súhlase (§ 6 a 6ba),
- c) údaje o chorobe osoby, žiadanku na vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, údaje o priebehu a výsledkoch vyšetrení, liečby a ďalších významných okolnostiach súvisiacich so zdravotným stavom osoby a s postupom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- d) údaje o rozsahu poskytnutej zdravotnej starostlivosti vrátane predpísaných alebo podaných humánnych liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín v rozsahu názov liečiva, cesta podania, lieková forma a množstvo liečiva v liekovej forme, názov dietetickej potraviny, názov zdravotníckej pomôcky a údaje o použití obmedzujúceho prostriedku v rozsahu ustanovenom v § 9b ods. 12,
- e) údaje o službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- f) údaje o dočasnej pracovnej neschopnosti, údaje o osobnej starostlivosti, údaje o liečebnom režime a skutočnosti dôležité na posúdenie zdravotnej spôsobilosti na výkon práce,
- g) epidemiologicky závažné skutočnosti,
- h) identifikačné údaje príslušnej zdravotnej poisťovne,
- i) identifikačné údaje poskytovateľa.

(3) Zdravotnú dokumentáciu vedie ako celok všeobecný lekár. Iný ošetrojúci zdravotnícky pracovník vedie zdravotnú dokumentáciu v rozsahu ním poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

(4) V prípade ženy, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom (§ 11 ods. 11), vedie sa osobitná zdravotná dokumentácia v rozsahu zdravotnej starostlivosti súvisiacej s tehotenstvom a pôrodom, ktorej súčasťou sú osobné údaje tejto ženy nevyhnutné na zistenie anamnézy a údaje uvedené v odseku 2 písm. b) až i). Osobné údaje nevyhnutné na jej identifikáciu sa vedú oddelene od osobitnej zdravotnej dokumentácie spolu s písomnou žiadosťou podľa § 11 ods. 11. Osobitná zdravotná dokumentácia sa o tieto údaje doplní a zapečatí ako celok.

(5) Poskytovateľ je povinný osobitnú zdravotnú dokumentáciu vrátane osobných údajov nevyhnutných na identifikáciu viesť oddelene od zdravotnej dokumentácie ostatných osôb. Na osobitnú zdravotnú dokumentáciu sa nevzťahujú ustanovenia § 24 ods. 4 a § 25.

(6) Zdravotná dokumentácia je aj súbor údajov o odobratom, spracovanom, testovanom, konzervovanom, skladovanom a distribuovanom ľudskom tkanive alebo ľudských bunkách, ktoré vedie tkanivové zariadenie podľa osobitného predpisu.^{20a)}

(7) Ak sa má poskytnúť zdravotná starostlivosť v doplnkových ordinačných hodinách alebo ako domáca starostlivosť na žiadosť osoby mimo ordinačných hodín, zdravotná dokumentácia osoby

^{20a)} § 23 ods. 5 zákona č. 317/2016 Z. z.

musí obsahovať aj zápis, v ktorom sa uvedie poučenie osoby v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti, že ide o zdravotnú starostlivosť uhrádzanú touto osobou podľa cenníka všetkých zdravotných výkonov, ktoré poskytuje poskytovateľ, výšku úhrady za poskytnutie tejto zdravotnej starostlivosti a poučenie o možnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti uhrádzanej z verejného zdravotného poistenia mimo doplnkových ordinačných hodín. Tento zápis musí osoba potvrdiť ošetrovateľovi zdravotníckemu pracovníkovi svojím podpisom.

Formy vedenia zdravotnej dokumentácie

§ 20

(1) Zdravotná dokumentácia sa vedie v elektronickej zdravotnej knižke v národnom zdravotníckom informačnom systéme^{20ab)} so zdokonaleným elektronickým podpisom zdravotníckeho pracovníka (ďalej len „elektronická zdravotná knižka“), ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak. Obsahové náležitosti, členenie, rozsah zapisovaných údajov, okruh oprávnených osôb, poskytovanie a sprístupňovanie údajov z elektronickej zdravotnej knižky sú ustanovené v osobitnom predpise.^{20aa)}

(2) Zdravotná dokumentácia u poskytovateľa sa vedie v písomnej forme, ak

- a) tento zákon ustanovuje, že sa vyžaduje písomná forma (§ 6 ods. 5),
- b) je nefunkčný informačný systém poskytovateľa alebo je nefunkčný národný zdravotnícky informačný systém, alebo
- c) ide o zdravotné záznamy nad rámec elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke.

(3) Zdravotná dokumentácia sa môže viesť u poskytovateľa v písomnej forme aj v prípade, že poskytovateľ z dôvodov hodných osobitného zreteľa nemôže viesť zdravotnú dokumentáciu v elektronickej zdravotnej knižke podľa odseku 1.

(4) Zdravotná dokumentácia sa vedie v písomnej forme alebo v elektronickej forme s kvalifikovaným elektronickým podpisom,²¹⁾ ak tento zákon neustanovuje, že sa vyžaduje písomná forma (§ 6 ods. 5, § 12 ods. 7).

(5) Zdravotná dokumentácia v elektronickej forme s kvalifikovaným elektronickým podpisom sa vedie na záznamovom nosiči v textovej forme, grafickej forme alebo v audiovizuálnej forme.

(6) Zdravotnú dokumentáciu možno viesť v elektronickej forme s kvalifikovaným elektronickým podpisom, len ak

- a) bezpečnostné kópie dátových súborov sa vyhotovujú podľa štandardov zdravotníckej informatiky^{21a)} najmenej jedenkrát za každý pracovný deň,
- b) o vytvorených záložných kópiách dátových súborov sa vedie presná evidencia a tie sa ukladajú na mieste prístupnom len osobám oprávneným vyhotovovať záložné kópie,
- c) pred uplynutím doby životnosti zápisu na archívnom médiu je z archivovaných dát vyhotovená kópia a údaje zo starého nosiča sa odstránia,
- d) archívne kópie sa vytvárajú najmenej jedenkrát za rok, pričom spôsob vyhotovenia archívnych

²¹⁾ Čl. 3 ods. 12 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28. 8. 2014).

^{21a)} § 9 zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

kópií znemožňuje vykonať v nich dodatočné zásahy.

(7) Podrobnosti o vedení zdravotnej dokumentácie a formuláre tlačív zdravotnej dokumentácie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

§ 21

Zápis do zdravotnej dokumentácie

(1) Zápis do elektronickej zdravotnej knižky sa vykonáva vytvorením príslušného elektronického zdravotného záznamu. Pri nefunkčnosti technických zariadení je ošetrujúci lekár poskytovateľa povinný, okrem dôvodov hodných osobitného zreteľa, bezodkladne po sfunkčnení technických zariadení vytvoriť príslušný elektronický zdravotný záznam v elektronickej zdravotnej knižke.

(2) Oprava elektronického zdravotného záznamu sa vykonáva stornovaním pôvodného zdravotného záznamu. Opravu elektronického zdravotného záznamu môže vykonať ošetrujúci zdravotnícky pracovník poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý pôvodný elektronický zdravotný záznam vytvoril. Pôvodný elektronický zdravotný záznam zostáva uložený v elektronickej zdravotnej knižke na účely kontroly správnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti.

(3) Zápis do zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 obsahuje

- a) dátum a čas zápisu,
- b) spôsob poučenia, obsah poučenia, odmietnutie poučenia, informovaný súhlas, odmietnutie informovaného súhlasu a odvolanie informovaného súhlasu,
- c) dátum a čas poskytnutia zdravotnej starostlivosti, ak je odlišný od dátumu a času zápisu,
- d) rozsah poskytnutej zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vrátane predpísaných alebo podaných humánnych liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín v rozsahu podľa § 19 ods. 2 písm. d),
- e) výsledky iných vyšetrení, ak sú súčasťou poskytovanej zdravotnej starostlivosti, o ktorej sa vykonáva zápis,
- f) identifikáciu ošetrujúceho zdravotníckeho pracovníka,
- g) identifikáciu osoby, ktorej sa zdravotná starostlivosť poskytnula.

(4) Identifikácia ošetrujúceho zdravotníckeho pracovníka sa preukazuje v zdravotnej dokumentácii podľa § 20 ods. 2 a 3 vedenej v písomnej forme menom a priezviskom, podpisom ošetrujúceho zdravotníckeho pracovníka, a ak má zdravotnícky pracovník pridelený číselný kód úradom pre dohľad, aj odtlačkom pečiatky, v zdravotnej dokumentácii podľa § 20 ods. 2 a 3 vedenej v elektronickej forme elektronickým podpisom ošetrujúceho zdravotníckeho pracovníka.

(5) Zápis v zdravotnej dokumentácii podľa § 20 ods. 2 a 3 musí byť pravdivý a čitateľný.

(6) Oprava zápisu v zdravotnej dokumentácii podľa § 20 ods. 2 a 3 sa vykonáva novým zápisom, ktorý obsahuje dátum opravy, znenie opravy zápisu a identifikáciu ošetrujúceho zdravotníckeho pracovníka, ktorý opravu vykonal. Opravu zápisu môže vykonať len zdravotnícky pracovník, ktorý vykonal pôvodný zápis; pôvodný zápis musí zostať čitateľný.

§ 22

Zabezpečenie a uchovávanie zdravotnej dokumentácie

(1) Za zabezpečenie zdravotnej dokumentácie zodpovedá poskytovateľ. Poskytovateľ je povinný ukladať a ochraňovať zdravotnú dokumentáciu tak, aby nedošlo k jej poškodeniu, strate, zničeniu alebo k zneužitiu, a to aj počas jej uchovávania podľa odseku 2.

(2) Zdravotnú dokumentáciu podľa § 20 ods. 2 a 3, ktorú vedie všeobecný lekár, uchováva poskytovateľ 20 rokov po smrti osoby; ostatnú zdravotnú dokumentáciu podľa § 20 ods. 2 a 3 20 rokov od posledného poskytnutia zdravotnej starostlivosti osobe.

(3) Poskytovateľ je povinný zabezpečiť, aby k osobitnej zdravotnej dokumentácii podľa § 20 ods. 2 a 3 nemali prístup iné osoby ako ošetrojúci lekár a v nevyhnutnom rozsahu zdravotnícki pracovníci.

(4) Poskytovateľ v súvislosti s odberom, testovaním, konzervovaním, distribúciou, charakteristikou, transplantáciou a vysledovateľnosťou ľudského orgánu a v súvislosti s odberom, testovaním, spracovaním, konzervovaním, skladovaním, distribúciou, transplantáciou a vysledovateľnosťou ľudského tkaniva alebo ľudských buniek je povinný uchovávať zdravotnú dokumentáciu podľa osobitného predpisu^{21b)} najmenej 30 rokov od

- a) odberu ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek,
- b) transplantácie ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek a
- c) likvidácie ľudského orgánu, ľudského tkaniva alebo ľudských buniek.

(5) Elektronické zdravotné záznamy v elektronickej zdravotnej knižke uchováva Národné centrum zdravotníckych informácií v národnom zdravotníckom informačnom systéme najmenej 20 rokov po smrti osoby, ak ide o záznamy vytvorené všeobecným lekárom, s ktorým mala osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti; ostatné elektronické zdravotné záznamy najmenej 20 rokov od posledného poskytnutia zdravotnej starostlivosti osobe.

(6) Poskytovateľ zodpovedá za neoprávnený prístup zdravotníckeho pracovníka alebo inej osoby k údajom z elektronickej zdravotnej knižky, ako aj za neoprávnené poskytnutie údajov, pokus o prístup alebo pokus o poskytnutie údajov týmito osobami, ak k neoprávnenému prístupu, poskytnutiu údajov, pokusu o prístup alebo pokusu o poskytnutie údajov došlo prostredníctvom informačného systému poskytovateľa.

§ 23

Odovzdanie zdravotnej dokumentácie a jej prevzatie do úschovy

(1) Pri zmene poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti z dôvodu zániku dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti Národné centrum zdravotníckych informácií umožní novému poskytovateľovi prístup k elektronickej zdravotnej knižke osoby na základe dohody o poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti uzatvorenej s novým poskytovateľom.

(2) Pri dočasnom pozastavení licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe²²⁾ a pri dočasnom pozastavení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia²³⁾ Národné centrum zdravotníckych informácií bezodkladne znemožní poskytovateľovi prístup k elektronickej zdravotnej knižke. Pri zrušení licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe alebo zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia Národné centrum zdravotníckych informácií bezodkladne znemožní prístup k elektronickej zdravotnej knižke tomu, komu sa zrušila licencia alebo zrušilo povolenie.

(3) Pri zmene poskytovateľa ambulantnej starostlivosti z dôvodu odstúpenia od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti je poskytovateľ povinný preukázateľne odovzdať zdravotnú

^{21b)} § 6 ods. 3, § 8 ods. 4, § 9 ods. 2 a § 28 ods. 7 zákona č. 317/2016 Z. z.

²²⁾ § 10 a 73 zákona č. 578/2004 Z. z.

²³⁾ § 18 zákona č. 578/2004 Z. z.

dokumentáciu podľa § 20 ods. 2 a 3 alebo jej rovnopis do siedmich dní od jej vyžiadania novému poskytovateľovi, s ktorým osoba uzatvorila dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

(4) Pri dočasnom pozastavení licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe²⁴⁾ a pri dočasnom pozastavení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia²⁵⁾ je poskytovateľ povinný bezodkladne umožniť prevzatie zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 do úschovy lekárovi príslušného samosprávneho kraja; pri zrušení licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe alebo povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia je povinný umožniť prevzatie zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 ten, komu sa licencia alebo povolenie zrušilo.

(5) Pri zániku platnosti licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe²⁴⁾ a pri zániku platnosti povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia²⁵⁾ je každá osoba, ktorá má po zániku platnosti licencie alebo povolenia prístup k zdravotnej dokumentácii podľa § 20 ods. 2 a 3, povinná

- a) bezodkladne o tejto skutočnosti informovať lekára príslušného samosprávneho kraja, dohodnúť s ním postup pri prevzatí zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 a bezodkladne umožniť lekárovi príslušného samosprávneho kraja jej prevzatie do úschovy,
- b) ochraňovať zdravotnú dokumentáciu podľa § 20 ods. 2 a 3 tak, aby nedošlo k jej poškodeniu, strate, zničeniu alebo k zneužitiu, a to až do jej prevzatia lekárom samosprávneho kraja.

(6) Lekár príslušného samosprávneho kraja, ktorý prevzal zdravotnú dokumentáciu podľa § 20 ods. 2 a 3 do úschovy podľa odsekov 4 a 5, bezodkladne odovzdá zdravotnú dokumentáciu podľa § 20 ods. 2 a 3 poskytovateľovi, s ktorým osoba uzatvorila dohodu o poskytovaní ambulantnej starostlivosti.

(7) Osobitnú zdravotnú dokumentáciu (§ 19 ods. 4) je poskytovateľ povinný po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu odovzdať bez zbytočného odkladu ministerstvu zdravotníctva [§ 45 písm. p)], ak žena v tejto lehote písomne neodvolala svoju žiadosť o utajenie svojej osoby.

(8) Pri odovzdaní zdravotnej dokumentácie podľa odsekov 3 až 7 nesmie dôjsť k jej poškodeniu, zničeniu alebo zneužitiu.

§ 24

Poskytovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie

(1) Údaje zo zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 sa poskytujú formou výpisu zo zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3. Výpis zo zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 obsahuje okrem údajov uvedených v § 19 ods. 2 písm. a), h) a i)

- a) chronologický opis vývoja zdravotného stavu,
- b) prehľad o doterajšej liečbe,
- c) údaje potrebné na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- d) dátum vystavenia a identifikáciu ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka.

(2) Všeobecný lekár je povinný bezodkladne poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie inému ošetrojúcemu zdravotníckemu pracovníkovi v rozsahu jeho vyžiadania.

(3) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je na vyžiadanie povinný bezodkladne poskytnúť výpis zo

²⁴⁾ § 10 a 75 zákona č. 578/2004 Z. z.

²⁵⁾ § 20 zákona č. 578/2004 Z. z.

zdravotnej dokumentácie v rozsahu ním poskytnutej zdravotnej starostlivosti všeobecnému lekárovi alebo lekárovi, ktorý odporučil osobu na ďalšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

(4) Poskytovateľ je povinný na základe písomného vyžiadania, ak v písme a) nie je ustanovené inak, bezodkladne poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu, ktorý priamo súvisí s účelom vyžiadania,

- a) registrovanému občanovi po preukázaní sa povolávacím rozkazom na odvod na účely odvodu,^{26j} vojakovi v zálohe po predložení písomného vyžiadania obvodného úradu v sídle kraja na účely prieskumu jeho zdravotnej spôsobilosti,^{26a)} vojakovi v zálohe na účely preukázania jeho zdravotnej spôsobilosti na zaradenie do aktívnych záloh^{26b)} a občanovi na účely prijímacieho konania do dobrovoľnej vojenskej prípravy,^{26c)}
- b) príslušnému orgánu²⁷⁾ na účely sociálnej pomoci, štátnej sociálnej dávky, služieb zamestnanosti alebo sociálnej ekonomiky podľa osobitných predpisov,²⁸⁾
- c) inšpektorátu práce²⁹⁾ a orgánom dozoru podľa osobitných predpisov³⁰⁾ na účely vyšetrovania pracovného úrazu alebo choroby z povolania,
- d) príslušnému orgánu na účely medzištátneho osvojenia dieťaťa,³¹⁾
- e) osobám oprávneným nahliadať do zdravotnej dokumentácie, ak rozsah vyžiadania nepresahuje rozsah sprístupňovania údajov zo zdravotnej dokumentácie týmto osobám podľa § 25 ods. 1, a ak nie je týmto osobám zakázané poskytovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie podľa § 18 ods. 4; ustanovenie § 25 ods. 9 sa použije primerane,
- f) orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu,

^{26j)} § 10 zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{26a)} § 12 ods. 7 a 8 zákona č. 570/2005 Z. z.

^{26b)} § 14 ods. 4 zákona č. 570/2005 Z. z. v znení zákona č. 378/2015 Z. z.

^{26c)} § 8 ods. 5 písm. a) zákona č. 378/2015 Z. z. o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁷⁾ Zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 5/2004 Z. z.
Zákon č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

^{28j)} Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

§ 6 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

§ 19 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 25a zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 494/2022 Z. z.

^{29j)} § 6 ods. 3 písm. b) zákona č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{30j)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície.

Zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov.

^{31j)} Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 380/2001 Z. z.).

§ 69 zákona č. 195/1998 Z. z.

g) lekárovi pracovnej zdravotnej služby na účel posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu.^{31a)}

§ 25

Sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie

(1) Osoba je oprávnená udeliť súhlas na prístup k údajom zo svojej elektronickej zdravotnej knižky v rozsahu a spôsobom ustanovenom osobitným predpisom.^{31b)} Údaje zo zdravotnej dokumentácie podľa § 20 ods. 2 a 3 sa sprístupňujú bezodkladne formou nahliadania do zdravotnej dokumentácie osoby

- a) tejto osobe alebo jej zákonnému zástupcovi v celom rozsahu,
- b) manželovi alebo manželke, dieťaťu alebo rodičovi alebo ich zákonnému zástupcovi po smrti tejto osoby, a to v celom rozsahu; ak takáto osoba nie je, osobe plnoletej,¹⁶⁾ ktorá s ňou žila v čase smrti v domácnosti,³²⁾ blízkej osobe³³⁾ alebo ich zákonnému zástupcovi,
- c) osobe splnomocnenej na základe písomného plnomocenstva³⁴⁾ osoby podľa písmena a) alebo b) s osvedčeným podpisom podľa osobitného predpisu³⁵⁾ v celom rozsahu; ak ide o osobu vo výkone väzby a osobu vo výkone trestu odňatia slobody, vykoná osvedčenie podpisu na písomnom plnomocenstve ústav na výkon väzby alebo ústav na výkon trestu odňatia slobody,
- d) za podmienok uvedených v odseku 9 manželovi alebo manželke, dieťaťu alebo rodičovi alebo ich zákonnému zástupcovi u osoby, ktorá nie je vzhľadom na svoj aktuálny zdravotný stav schopná splnomocniť osobu podľa písmena c) a nemá zákonného zástupcu, a to v nevyhnutnom rozsahu súvisiacom s jej aktuálnym zdravotným stavom; ak takáto osoba nie je, osobe plnoletej,¹⁶⁾ ktorá s ňou žije v domácnosti,³²⁾ blízkej osobe³³⁾ alebo ich zákonnému zástupcovi,
- e) revíznemu lekárovi, revíznemu farmaceutovi a revíznej sestre príslušnej zdravotnej poisťovne na účely kontrolnej činnosti³⁶⁾ v celom rozsahu,
- f) úradu pre dohľad na účely dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou³⁷⁾ a na účely prešetrovania sťažností^{37a)} v celom rozsahu, a prostredníctvom úradu pre dohľad aj znalcovi a prizvanej osobe v rozsahu podľa osobitného predpisu,^{37a)}
- g) ministerstvu zdravotníctva, lekárovi samosprávneho kraja a sestre samosprávneho kraja na účely dozoru podľa osobitného predpisu;⁴⁾ ak ide o zdravotnú dokumentáciu príslušníka ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo zdravotnú dokumentáciu vedenú v zdravotníckych zariadeniach Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, aj lekárom určeným jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy po dohode s ministerstvom zdravotníctva v celom rozsahu,
- h) všeobecnému lekárovi poskytovateľa, ktorého určil služobný orgán alebo služobný úrad na

^{31a)} § 30 ods. 12 zákona č. 355/2007 Z. z. v znení zákona č. 140/2008 Z. z.

^{31b)} § 5 ods. 11 a 12 zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 374/2018 Z. z.

³²⁾ § 115 Občianskeho zákonníka.

³³⁾ § 116 Občianskeho zákonníka.

³⁴⁾ § 31 Občianskeho zákonníka.

³⁶⁾ § 9 ods. 1 až 5 zákona č. 581/2004 Z. z.

³⁷⁾ § 43 zákona č. 581/2004 Z. z.

^{37a)} § 43 ods. 13 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

účely lekárskeho vyšetrenia v prijímacom konaní podľa osobitného predpisu,^{38a)} posudkovému lekárovi v prijímacom a prieskumnom konaní podľa osobitného predpisu^{38aa)} a posudkovému lekárovi ozbrojených síl Slovenskej republiky a posudkovému lekárovi Ministerstva obrany Slovenskej republiky na účely výberového, prijímacieho alebo prieskumného konania^{38b)} v celom rozsahu,

- i) posudkovému lekárovi na účely lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia a v sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov podľa osobitných predpisov³⁸⁾ v celom rozsahu,
- j) posudkovému lekárovi úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na účely lekárskej posudkovej činnosti podľa osobitného predpisu^{38a)} v celom rozsahu,
- k) znalci, ktorého ustanovil súd alebo pribral orgán činný v trestnom konaní alebo ktorého požiadala o vypracovanie znaleckého posudku niektorá zo strán na účely priamo súvisiace s konaním pred súdom alebo ktorého požiadal o vypracovanie znaleckého posudku poskytovateľ zdravotnej starostlivosti na účel posudzovania správnosti postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, v rozsahu nevyhnutnom na vyhotovenie znaleckého posudku; o rozsahu údajov potrebných na vypracovanie znaleckého posudku rozhoduje znalec; obdobne sa postupuje, ak ide o znalca určeného podľa osobitného predpisu,^{38c)}
- l) poisťovní vykonávajúcej individuálne zdravotné poistenie podľa osobitného predpisu³⁹⁾ na účely kontrolnej činnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti, na ktorú sa vzťahuje poistné plnenie,
- m) príslušnému orgánu stavovskej organizácie v rozsahu kontroly výkonu príslušného zdravotníckeho povolania,
- n) odbornému pracovníkovi epidemiológie príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva a odbornému pracovníkovi epidemiológie úradov verejného zdravotníctva Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Ministerstva obrany Slovenskej republiky v rozsahu potrebnom na zabezpečenie epidemiologického vyšetrovania,
- o) osobám oprávneným na výkon klinického auditu podľa osobitného predpisu^{39aa)} v nevyhnutnom rozsahu na účely výkonu klinického auditu,
- p) komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím na účel posudzovania dodržiavania práv osoby so zdravotným postihnutím a pri monitorovaní dodržiavania práv osoby so zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu^{39ab)} a lekárovi so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria alebo psychológovi so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická psychológia,

^{38a)} § 14 ods. 1 písm. d) a § 14a ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{38aa)} § 14a ods. 2 a § 223 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{38b)} Zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁸⁾ § 153 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 116 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{38c)} Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

³⁹⁾ Zákon č. 95/2002 o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 581/2004 Z. z.

^{39aa)} § 9b ods. 5 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 139/2019 Z. z.

^{39ab)} § 10 zákona č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Článok 14, 15 a 25 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.) v znení Opčného protokolu k Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 318/2010 Z. z.).

ktorých komisár poverí na výkon tohto oprávnenia; lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a psychológ so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická psychológia sa pri nahliadaní do zdravotnej dokumentácie osoby so zdravotným postihnutím preukazujú písomným plnomocenstvom³⁴⁾ komisára pre osoby so zdravotným postihnutím,

- q) inšpektorovi správnej klinickej praxe Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, osobe poverenej zadávateľom klinického skúšania a pracovníkovi poverenému pracoviskom, na ktorom sa klinické skúšanie vykonáva, v rozsahu nevyhnutnom na účely výkonu povinností podľa osobitného predpisu.^{34a)}

(2) Osoba oprávnená nahliadať do zdravotnej dokumentácie, okrem osoby podľa odseku 1 písm. q), má právo robiť si na mieste výpisky alebo kópie zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu ustanovenom v odseku 1. Inšpektor správnej klinickej praxe Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv má právo robiť si na mieste pseudonymizované výpisky alebo kópie zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu ustanovenom v odseku 1 písm. q). Údaje zo zdravotnej dokumentácie sa môžu sprístupniť úradu pre dohľad aj formou zaslania kópie zdravotnej dokumentácie alebo jej časti.

(3) Poskytovateľ môže odmietnuť nahliadnutie do zdravotnej dokumentácie osobe, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť v špecializačnom odbore psychiatria alebo v špecializačnom odbore klinická psychológia, ak by negatívne ovplyvnilo jej liečbu.

(4) Každý má právo domáhať sa rozhodnutia súdu, ak sa domnieva, že nahliadnutie do zdravotnej dokumentácie sa mu odmietlo neprávom.

(5) Údaje zo zdravotnej dokumentácie sa sprístupňujú znalcovi [odsek 1 písm. k)] aj formou vydania zdravotnej dokumentácie alebo jej časti na základe vyžiadania znalca a súhlasu prokurátora alebo súdu na účely overenia pravosti a úplnosti záznamov vrátane pravosti odtlačku pečiatky a podpisu zdravotníckeho pracovníka v zdravotnej dokumentácii.

(6) Pred vydaním zdravotnej dokumentácie alebo jej časti podľa odseku 5 je poskytovateľ povinný zabezpečiť vyhotovenie kópie zdravotnej dokumentácie alebo jej časti, ktorej každú stranu podpíše znalec a zdravotnícky pracovník, a k podpisom uvedú čitateľne meno a priezvisko, dátum vydania a pripoja odtlačok pečiatky. Kópia časti zdravotnej dokumentácie sa založí do originálu zdravotnej dokumentácie.

(7) Znalec nesmie oznamovať údaje zo zdravotnej dokumentácie ani tomu, na koho dožiadanie spracúva znalecký posudok okrem údajov, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou znaleckého posudku.

(8) Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím a osoba poverená podľa odseku 1 písm. p) vykonávajú nahliadanie do zdravotnej dokumentácie v rozsahu nevyhnutnom na posudzovanie dodržiavania práv osoby so zdravotným postihnutím a v rozsahu nevyhnutnom na monitorovanie dodržiavania práv osoby so zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu.^{39ab)} Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoba poverená podľa odseku 1 písm. p) je pred nahliadnutím do zdravotnej dokumentácie povinná informovať osobu so zdravotným postihnutím o potrebe nahliadnuť do jej zdravotnej dokumentácie. Ak osoba so zdravotným postihnutím je nespôsobilá dať informovaný súhlas [§ 6 odsek 1 písm. b)], komisár pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoba poverená podľa odseku 1 písm. p) je pred nahliadnutím do zdravotnej dokumentácie povinná informovať zákonného zástupcu podľa § 6 ods. 1 písm. b). Osoba so zdravotným postihnutím je oprávnená zakázať nahliadanie do zdravotnej dokumentácie komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a osobe poverenej podľa odseku 1 písm. p). Ak osoba so zdravotným postihnutím je nespôsobilá dať informovaný súhlas [§ 6 odsek 1 písm. b)],

^{34a)} § 29n ods. 1, § 29n ods. 3 písm. a) a § 29 ods. 2 písm. e) bod 3 zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.

zakázať nahliadanie do zdravotnej dokumentácie komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a osobe poverenej podľa odseku 1 písm. p) je oprávnený zákonný zástupca podľa § 6 ods. 1 písm. b). Zákaz musí byť vyhotovený písomne a podpísaný osobou so zdravotným postihnutím alebo zákonným zástupcom podľa § 6 ods. 1 písm. b). Zákaz môže osoba so zdravotným postihnutím alebo zákonný zástupca podľa § 6 ods. 1 písm. b) kedykoľvek písomne odvolať. Zákaz osoby so zdravotným postihnutím alebo zákonného zástupcu podľa § 6 ods. 1 písm. b) nahliadať do zdravotnej dokumentácie a odvolanie tohto zákazu sú súčasťou zdravotnej dokumentácie.

(9) Osoba, ktorá žiada o sprístupnenie údajov zo zdravotnej dokumentácie podľa odseku 1 písm. d), je povinná preukázať, že nemá zakázané sprístupňovanie a poskytovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie podľa § 18 ods. 4, a to písomným potvrdením od všeobecného lekára (§ 19 ods. 3 prvá veta) osoby, ktorá nie je vzhľadom na svoj aktuálny zdravotný stav schopná splnomocniť osobu podľa odseku 1 písm. c) a nemá zákonného zástupcu, nie starším ako sedem dní; všeobecný lekár je povinný na žiadosť tejto osoby vydať jej písomné potvrdenie, ktoré vlastnoručne podpíše a k podpisu pripojí odtlačok pečiatky. V písomnom potvrdení všeobecný lekár uvedie údaje o osobe, ktorá o jeho vydanie žiada, v rozsahu meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, miesto a dátum vystavenia písomného potvrdenia a informáciu o tom, že zdravotná dokumentácia osoby, ktorá nie je vzhľadom na svoj aktuálny zdravotný stav schopná splnomocniť osobu podľa odseku 1 písm. c) a nemá zákonného zástupcu, neobsahuje zákaz podľa § 18 ods. 4 vo vzťahu k osobe, ktorá o vydanie písomného potvrdenia žiada. V prípade sprístupnenia údajov zo zdravotnej dokumentácie podľa tohto odseku je ošetrojúci zdravotnícky pracovník povinný informovať o tom osobu, z ktorej zdravotnej dokumentácie boli údaje sprístupnené, a to hneď, ako to bude možné.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH

PRVÁ HLAVA

BIOMEDICÍNSKY VÝSKUM

Všeobecné podmienky

§ 26

(1) Biomedicínsky výskum zahŕňa každú výskumnú činnosť v oblasti biológie, medicíny, farmácie, ošetrovateľstva, pôrodnej asistencie, psychológie a lekárskeho ožiarovania, ktorá môže ovplyvniť fyzické alebo psychické zdravie človeka, ktorý sa zúčastňuje na tomto výskume (ďalej len „účastník výskumu“).

(2) Biomedicínsky výskum sa vykonáva za podmienok ustanovených týmto zákonom; to neplatí pre klinické skúšanie zdravotníckych pomôcok, ktoré sa vykonáva za podmienok ustanovených v osobitných predpisoch^{39aaa)} a pre klinické skúšanie humánnych liekov, ktoré sa vykonáva za podmienok ustanovených v osobitných predpisoch.^{39aab)}

(3) Biomedicínsky výskum sa vykonáva slobodne, pri zachovaní práva na ochranu dôstojnosti, na rešpektovanie telesnej integrity a psychickej integrity [§ 11 ods. 9 písm. a)], bezpečnosti

^{39aaa)} § 111a až § 111h zákona č. 362/2011 Z. z.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/745 z 5. apríla 2017 o zdravotníckych pomôckach, zmene smernice 2001/83/ES, nariadenia (ES) č. 178/2002 a nariadenia (ES) č. 1223/2009 a o zrušení smerníc Rady 90/385/EHS a 93/42/EHS (Ú. v. EÚ L 117, 5. 5. 2017) v platnom znení.

^{39aab)} § 29 až 44 zákona č. 362/2011 Z. z.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, ktorým sa zrušuje smernica 2001/20/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27. 5. 2014) v platnom znení.

a oprávnených záujmov účastníka výskumu. Záujmy účastníka výskumu majú vždy prednosť pred záujmami vedy a spoločnosti.

(4) Biomedicínsky výskum možno vykonať len vtedy, ak neexistuje porovnateľne efektívna alternatíva a takýto výskum

- a) je vedecky zdôvodnený,
- b) spĺňa všeobecne akceptované kritériá vedeckej kvality,
- c) sa vykoná pod vedením kvalifikovaného výskumného pracovníka v súlade s príslušnými vedeckými a etickými princípmi,
- d) sa posúdi a schváli podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.⁹⁾

(5) Biomedicínsky výskum schvaľuje

- a) v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti poskytovateľ ústavnej starostlivosti po jeho preskúmaní a kladnom posúdení etickou komisiou [§ 5 ods. 1 a ods. 2 písm. d)],
- b) v zdravotníckom zariadení ambulantnej starostlivosti po jeho preskúmaní a kladnom posúdení etickou komisiou [§ 5 ods. 1 a ods. 2 písm. c)] samosprávny kraj, v ktorého územnej pôsobnosti má toto zdravotnícke zariadenie miesto prevádzkovania.

(6) Ak sa má biomedicínsky výskum vykonať vo viacerých zdravotníckych zariadeniach ústavnej starostlivosti, jeho posúdeniu a schváleniu podľa odseku 5 písm. a) predchádza jeho preskúmanie a posúdenie etickou komisiou zriadenou poskytovateľom ústavnej starostlivosti, ktorého zdravotnícke zariadenie je koordinujúcim pracoviskom tohto výskumu.

(7) Ak sa má biomedicínsky výskum vykonať na viacerých pracoviskách zdravotníckych zariadení ambulantnej starostlivosti, ktoré sa nachádzajú na území viac ako jedného samosprávneho kraja, jeho vykonanie posudzuje a schvaľuje samosprávny kraj, v ktorého územnej pôsobnosti má sídlo koordinujúce pracovisko tohto výskumu.

(8) Biomedicínsky výskum, od ktorého sa očakáva priamy prospech pre fyzické alebo psychické zdravie účastníka výskumu (ďalej len „výskum na základe zdravotnej indikácie“), nesmie zahŕňať riziká, ktoré sú v nepomere s jeho očakávaným prínosom.

(9) Biomedicínsky výskum, od ktorého sa neočakáva priamy prospech pre fyzické alebo psychické zdravie účastníka výskumu (ďalej len „výskum bez zdravotnej indikácie“), môže sa vykonať len vtedy, ak riziko alebo záťaž spojené s účasťou v tomto výskume sú pre účastníka výskumu prijateľné.

(10) Výskum bez zdravotnej indikácie nemožno vykonať na

- a) živom ľudskom plode alebo zárodku,
- b) osobe vo väzbe, osobe vo výkone trestu odňatia slobody alebo osobe v detencii,
- c) vojakovi základnej služby, náhradnej služby a prípravnej služby a osobe vykonávajúcej civilnú službu,
- d) osobe v ústavnej starostlivosti podľa § 6 ods. 9 písm. c),
- e) cudzincovi.

(11) Ak je do biomedicínskeho výskumu zaradená osoba, ktorá je účastníkom verejného zdravotného poistenia,^{39a)} poskytovateľ je povinný písomne o tom informovať príslušnú zdravotnú

^{39a)} § 3 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 352/2005 Z. z.

poistovňu.

§ 27

(1) Podmienkou účasti na biomedicínskom výskume, ak odsek 4 neustanovuje inak, je písomný informovaný súhlas po predchádzajúcom poučení. Takýto informovaný súhlas musí obsahovať dátum jeho udelenia a podpis budúceho účastníka biomedicínskeho výskumu alebo jeho zákonného zástupcu.

(2) Poučenie predchádzajúce informovanému súhlasu sa musí poskytnúť spôsobom ustanoveným v § 6 ods. 2 a musí zahŕňať informácie o

- a) možnosti účastníka výskumu kedykoľvek informovaný súhlas odvolať aj bez uvedenia dôvodu,
- b) účele, plánovanom postupe, rizikách, ktoré možno predpokladať, a očakávanom prínose tohto výskumu,
- c) podstate, rozsahu a trvaní všetkých výkonov a postupov spojených s účasťou na tomto výskume, najmä takých, ktoré opisujú záťaž a riziká, ktoré možno predpokladať,
- d) iných preventívnych, diagnostických a liečebných postupoch, ktoré sú k dispozícii,
- e) opatreniach určených na riešenie nežiaducich fyzických alebo psychických reakcií, ktoré by sa mohli vyskytnúť u účastníka výskumu v súvislosti s týmto výskumom, alebo na riešenie otázok účastníkov výskumu, ktoré by mohli vzniknúť v jeho priebehu,
- f) opatreniach na zabezpečenie rešpektovania súkromia a ochrany osobných údajov účastníka výskumu,
- g) opatreniach na zabezpečenie využitia informácií o zdravotnom stave účastníka výskumu získaných v súvislosti s jeho účasťou na tomto výskume v záujme zlepšenia alebo zachovania jeho zdravia,
- h) opatreniach na zabezpečenie primeranej kompenzácie v prípade poškodenia zdravia účastníka výskumu v súvislosti s jeho účasťou na tomto výskume,
- i) predpokladanom využití výsledkov, údajov alebo biologických materiálov získaných počas tohto výskumu vrátane ich uvažovaného komerčného využitia,
- j) stanovisku etickej komisie,
- k) zdrojoch financovania tohto výskumu.

(3) Odmietnutie účasti na biomedicínskom výskume, informovaný súhlas účastníka výskumu a jeho odvolanie nesmú nepriaznivo ovplyvniť poskytovanie zdravotnej starostlivosti a nesmú pre túto osobu znamenať iné nepriaznivé dôsledky zo strany zdravotníckych pracovníkov.

(4) Osoby mladšie ako 18 rokov sa môžu zúčastňovať biomedicínskeho výskumu spojeného s lekársym ožiarением len výnimočne, keď spôsob liečby skúmaný pri biomedicínskom výskume spojenom s lekársym ožiarением môže priaznivo ovplyvniť chorobu takej osoby; účasť takej osoby na biomedicínskom výskume spojenom s lekársym ožiarением schvaľuje etická komisia, ktorá tento biomedicínsky výskum schválila (§ 26 ods. 5 až 7).

(5) Z biomedicínskeho výskumu spojeného s lekársym ožiarением sa musia vylúčiť zdravé osoby, ktoré boli v predchádzajúcich desiatich rokoch vystavené ožiarению pri biomedicínskom výskume spojenom s lekársym ožiarением, ak sa v novom biomedicínskom výskume spojenom s lekársym ožiarением očakáva, že efektívna dávka účastníka výskumu by mohla prekročiť 10 mSv.

§ 28**Posudzovanie etickej prijateľnosti projektu biomedicínskeho výskumu**

(1) Účelom posúdenia etickej prijateľnosti projektu biomedicínskeho výskumu je najmä zabezpečiť právo na ochranu dôstojnosti, na rešpektovanie telesnej integrity a psychickej integrity, bezpečnosti a oprávnených záujmov účastníka výskumu (§ 26 ods. 3). Posúdenie má vylúčiť možnosť neprimeraného ovplyvňovania alebo vyvíjania nátlaku na osobu v záujme jej účasti na tomto výskume. Osobitná pozornosť sa musí venovať osobám nespôsobilým dať informovaný súhlas (§ 32) a osobám, ktoré pre svoj zdravotný stav nie sú schopné dať informovaný súhlas (§ 34).

(2) Posúdenie etickej prijateľnosti projektu biomedicínskeho výskumu sa musí zakladať na primeranej odbornosti a skúsenosti členov etickej komisie. Pri hodnotení vedeckých, právnych a etických aspektov plánovaného biomedicínskeho výskumu sa musí primerane zohľadniť vedecko-odborné hľadisko a hľadisko tých členov etickej komisie, ktorí nemajú odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania alebo odbornú spôsobilosť v oblasti výskumu.

(3) Etická prijateľnosť projektu biomedicínskeho výskumu sa posudzuje na základe informácií obsiahnutých v úplnej písomnej dokumentácii tohto projektu, ktorú etickej komisii predkladá na preskúmanie a posúdenie osoba zodpovedná za plánovanie a realizáciu tohto projektu (ďalej len „zodpovedný riešiteľ“).

(4) Etická komisia môže pred vydaním svojho stanoviska požiadať o doplnenie dokumentácie posudzovaného projektu biomedicínskeho výskumu o informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie tohto projektu, alebo navrhnúť také zmeny posudzovaného projektu a jeho dokumentácie, ktoré považuje za potrebné z hľadiska jeho etickej prijateľnosti.

(5) Etická komisia vydá stanovisko o etickej prijateľnosti projektu biomedicínskeho výskumu do 90 dní od predloženia úplnej písomnej dokumentácie tohto projektu.

(6) Etická komisia, zodpovedný riešiteľ a ten, kto schvaľuje vykonanie biomedicínskeho výskumu (§ 26 ods. 5 až 7), sú povinní prijať opatrenia na zabezpečenie ochrany informácií dôverného charakteru obsiahnutých v dokumentácii.

§ 29**Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov výskumu**

(1) Pri plánovaní a vykonávaní biomedicínskeho výskumu je zodpovedný riešiteľ povinný uplatniť všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti a zníženie rizika a záťaž účastníkov výskumu.

(2) Biomedicínsky výskum možno vykonávať len pod stálym dohľadom lekára, ktorý má zodpovedajúcu odbornú spôsobilosť a skúsenosti. Biomedicínsky výskum v ošetrovatelstve možno vykonávať len pod stálym dohľadom sestry, ktorá má zodpovedajúcu odbornú spôsobilosť a skúsenosti; biomedicínsky výskum v pôrodnej asistencii možno vykonávať len pod stálym dohľadom pôrodnej asistentky, ktorá má zodpovedajúcu odbornú spôsobilosť a skúsenosti.

(3) Lekár je povinný pred zaradením každého účastníka do biomedicínskeho výskumu dôkladne zhodnotiť jeho zdravotný stav a vykonať potrebné vyšetrenia na odhalenie zvýšeného rizika v súvislosti s jeho účasťou na tomto výskume.

(4) Ak je účastníkom výskumu žena v reprodukčnom veku, lekár je povinný venovať osobitnú pozornosť možnému nepriaznivému vplyvu v súvislosti s jej účasťou na tomto výskume na jej aktuálne alebo budúce tehotenstvo a na zdravie jej počatého alebo narodeného dieťaťa.

(5) Účasť na biomedicínskom výskume nesmie oddialiť alebo znemožniť poskytnutie potrebnej zdravotnej starostlivosti účastníkovi výskumu.

(6) Pre účastníkov výskumu zaradených do kontrolných skupín sa musí zabezpečiť použitie overených postupov zdravotnej starostlivosti.

(7) Použitie placeba je dovolené len v tých prípadoch, ak neexistujú metódy s overenou účinnosťou alebo ak prerušenie alebo vynechanie takýchto metód nepredstavuje pre účastníka výskumu neprijateľné riziko alebo záťaž.

(8) Placebo podľa odseku 7 je forma liečby bez špecifického vplyvu na liečený stav s cieľom simulovať účinnú liečbu a vylúčiť skreslenie zo strany výskumníka v kontrolovanom experimente.

(9) Biomedicínsky výskum spojený s lekársym ožiarением, liečbou humánnym rádioaktívnym liekom alebo použitím rádioaktívneho prekursora možno vykonať, ak

- a) veľkosť dávky ožiarения účastníka výskumu, u ktorého sa od tohto ožiarения neočakáva priamy prospech pre zdravie, neprekročí medzné dávky ožiarения podľa osobitného predpisu,^{40a)}
- b) veľkosť dávky ožiarения účastníka výskumu, u ktorého sa očakáva, že bude mať pri diagnostike alebo liečbe z tohto ožiarения prospech, je vopred stanovená,
- c) pri diagnostike nie sú prekročené diagnostické referenčné úrovne podľa osobitného predpisu,^{40b)}
- d) návrh na biomedicínsky výskum spojený s lekársym ožiarением a liečbou humánnym rádioaktívnym liekom alebo použitím rádioaktívneho prekursora kladne posúdil Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad verejného zdravotníctva“) podľa osobitného predpisu;^{40c)} posúdenie sa nevyžaduje, ak sa lekárske ožiarение vykonáva na základe štandardnej zdravotnej indikácie a vedie k priamemu prospechu pre zdravie pacienta.

(10) Pri biomedicínskom výskume spojenom s lekársym ožiarением, liečbou humánnym rádioaktívnym liekom alebo použitím rádioaktívneho prekursora sa musí postupovať podľa štandardných postupov na vykonávanie lekárskeho ožiarения podľa osobitného predpisu.^{40d)}

(11) Ak sa v priebehu biomedicínskeho výskumu spojeného s lekársym ožiarением zistí prekročenie medzných dávok podľa osobitného predpisu,^{40a)} zodpovedný riešiteľ je povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť úradu verejného zdravotníctva.

(12) Zodpovedný riešiteľ biomedicínskeho výskumu spojeného s lekársym ožiarением je povinný do 30 dní po jeho ukončení predložiť úradu verejného zdravotníctva záverečnú správu, v ktorej uvedie

- a) priebeh výskumu, cieľ, odôvodnenie a popis postupov pri lekárskom ožiarení,
- b) zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a pracovísk, na ktorých sa vykonáva lekárske ožiarение, ktoré sa zúčastnili výskumu a zoznam odborníkov, ktorí vykonávali lekárske ožiarение vrátane ich odbornej spôsobilosti,
- c) popis individuálneho prínosu alebo spoločenského prínosu,
- d) počet účastníkov výskumu, ktorí boli vystavení ožiarению, ich vekové zloženie, pohlavie a spôsob zabezpečenia ich radiačnej ochrany,

^{40a)} § 110 ods. 1 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{40b)} § 9a ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 87/2018 Z. z.

^{40c)} § 32 ods. 4 písm. a) bod 7 zákona č. 87/2018 Z. z.

^{40d)} § 9a ods. 6 a 7 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 87/2018 Z. z.

- e) výšku osobných dávok účastníkov výskumu a analýzu ich možnej zdravotnej ujmy spojenej s ožiarovaním, aktivitu aplikovaných rádioaktívnych látok, ich chemickú formu a spôsob aplikácie,
- f) informácie o prekročení určených medzných dávok ožiarovania účastníkov výskumu,
- g) informácie o každom neplánovanom ožiarovaní alebo havarijnom ožiarovaní.

§ 30

Dohľad nad priebehom biomedicínskeho výskumu a postup pri zistení nových závažných poznatkov

(1) Zodpovedný riešiteľ je povinný v určených časových intervaloch, najmenej jedenkrát za rok písomne informovať toho, kto schválil biomedicínsky výskum (§ 26 ods. 5 a 7), a príslušnú etickú komisiu o jeho priebehu.

(2) Ak sa v priebehu biomedicínskeho výskumu objavia nové vedecké poznatky, závažné nežiaduce udalosti alebo iné skutočnosti, ktoré závažným spôsobom menia podmienky tohto výskumu, zodpovedný riešiteľ je povinný bezodkladne informovať toho, kto biomedicínsky výskum schválil, príslušnú etickú komisiu a navrhnúť potrebné opatrenia.

(3) Ak je ohrozená bezpečnosť alebo zdravie účastníkov výskumu, zodpovedný riešiteľ je povinný zabezpečiť potrebné opatrenia okamžite.

(4) Po prijatí informácie podľa odseku 2 je povinný ten, kto biomedicínsky výskum schválil (§ 26 ods. 5 až 7, bezodkladne prehodnotiť svoje rozhodnutie o schválení biomedicínskeho výskumu. Ak je to potrebné, je povinný bezodkladne rozhodnúť o prerušení alebo zastavení biomedicínskeho výskumu. Príslušná etická komisia je povinná zaujať stanovisko k informáciám podľa odseku 2 na svojom najbližšom zasadnutí.

(5) Zodpovedný riešiteľ je povinný včas informovať účastníkov výskumu alebo ich zákonných zástupcov o nových skutočnostiach podľa odseku 2 a o prijatých opatreniach, a ak je to potrebné, vyžiadať si informovaný súhlas na pokračovanie účasti účastníkov výskumu na biomedicínskom výskume.

(6) Zodpovedný riešiteľ je povinný bezodkladne informovať toho, kto biomedicínsky výskum schválil, a príslušnú etickú komisiu o prerušení alebo predčasnom ukončení biomedicínskeho výskumu a o dôvodoch, ktoré k jeho prerušeniu alebo predčasnému ukončeniu viedli.

§ 31

Nakladanie s novými vedeckými informáciami a poznatkami o zdravotnom stave účastníkov biomedicínskeho výskumu

(1) Ak sa v priebehu biomedicínskeho výskumu získajú informácie významné z hľadiska súčasného alebo budúceho zdravia, alebo kvality života účastníka výskumu, tieto informácie sa mu v primeranom čase a s jeho súhlasom poskytnú.

(2) Zodpovedný riešiteľ je povinný pri ukončení biomedicínskeho výskumu písomne informovať toho, kto biomedicínsky výskum schválil (§ 26 ods. 5 až 7), a príslušnú etickú komisiu o priebehu a výsledkoch biomedicínskeho výskumu. Výsledky biomedicínskeho výskumu sa účastníkovi výskumu sprístupňujú po jeho vyhodnotení na požiadanie.

(3) Zodpovedný riešiteľ je povinný výsledky biomedicínskeho výskumu v primeranom čase a primeraným spôsobom zverejniť.

§ 32**Biomedicínsky výskum s účasťou osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas**

(1) Výskum na základe zdravotnej indikácie s účasťou osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas možno vykonať len vtedy, ak

- a) výskum s porovnateľnou efektívnosťou nemožno vykonať s účasťou osoby, ktorá je spôsobilá dať informovaný súhlas,
- b) bola spôsobom primeraným svojmu zdravotnému stavu a svojim rozumovým schopnostiam informovaná o tomto výskume a o svojich právach a zákonných opatreniach na ich ochranu,
- c) neprejavuje s účasťou na tomto výskume zrejмый nesúhlas vyjadrený spôsobom, ktorý zodpovedá možnostiam vyjadrenia vzhľadom na jej fyzický a psychický stav.

(2) Výskum bez zdravotnej indikácie s účasťou osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas možno výnimočne vykonať vtedy, ak sú okrem podmienok podľa odseku 1 splnené aj tieto podmienky:

- a) cieľom výskumu je dosiahnutie výsledkov, ktoré umožnia prospech pre iné osoby v rovnakom alebo v obdobnom stave, s rovnakou alebo obdobnou chorobou alebo postihnutím,
- b) výskum predstavuje pre účastníka výskumu len
 1. riziko, ktoré podľa súčasného stavu vedeckého poznania predstavuje možnosť malého a krátko trvajúceho negatívneho vplyvu na zdravotný stav účastníka výskumu (ďalej len „zanedbateľné riziko“), alebo
 2. záťaž, pri ktorej miera nepohodlia účastníka výskumu je malá a trvá veľmi krátko (ďalej len „zanedbateľná záťaž“).

(3) Biomedicínsky výskum s účasťou osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas možno vykonať len na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu budúceho účastníka výskumu.

§ 33**Biomedicínsky výskum s účasťou tehotnej alebo dojčiacej ženy**

(1) Výskum na základe zdravotnej indikácie s účasťou tehotnej alebo dojčiacej ženy možno vykonať len vtedy, ak

- a) výskum s porovnateľnou efektívnosťou nemožno vykonať s účasťou ženy, ktorá nie je tehotná alebo ktorá nedoží,
- b) cieľom výskumu je dosiahnutie výsledkov, ktoré umožnia prospech aj pre iné ženy vo vzťahu k reprodukcii alebo prospech pre iné počaté alebo narodené deti,
- c) očakávaný prospech z výskumu nepredstavuje pre zúčastnenú ženu riziká, ktoré sú v nepomere s jeho očakávaným prínosom pre zúčastnenú ženu a pre jej počaté alebo narodené dieťa,
- d) pri posudzovaní vedeckých a etických aspektov tohto výskumu sa za jeho účastníka považuje nielen zúčastnená žena, ale aj jej počaté alebo narodené dieťa.

(2) Výskum bez zdravotnej indikácie s účasťou tehotnej alebo dojčiacej ženy možno vykonať len vtedy, ak

- a) výskum s porovnateľnou efektívnosťou nemožno vykonať s účasťou ženy, ktorá nie je tehotná alebo ktorá nedoží,
- b) cieľom výskumu je dosiahnutie výsledkov, ktoré umožnia prospech pre iné ženy vo vzťahu k reprodukcii alebo prospech pre iné počaté alebo narodené deti,

- c) výskum predstavuje pre zúčastnenú ženu len zanedbateľné riziko alebo zanedbateľnú záťaž [§ 32 ods. 2 písm. b)],
- d) sa zamedzí akémukoľvek nepriaznivému vplyvu na zdravie počatého alebo narodeného dieťaťa, ktorý možno predpokladať.

(3) Biomedicínskeho výskumu spojeného s lekársnym ožiarením sa nemôžu zúčastniť tehotné ženy. Biomedicínskeho výskumu spojeného s lekársnym ožiarením, pri ktorom sa aplikujú rádioaktívne látky, sa nemôžu zúčastniť dojčiace matky.

§ 34

Biomedicínsky výskum s účasťou osoby v stave vyžadujúcom neodkladnú starostlivosť

(1) Výskum na základe zdravotnej indikácie s účasťou osoby, ktorá sa nachádza v stave vyžadujúcom neodkladnú starostlivosť (§ 2 ods. 3) a ktorá nie je vzhľadom na svoj fyzický alebo psychický stav schopná dať informovaný súhlas, alebo ak z dôvodu neodkladnosti nemožno včas získať takýto súhlas od jej zákonného zástupcu, možno vykonať len vtedy, ak

- a) výskum s porovnateľnou efektívnosťou nemožno vykonať s účasťou osoby, ktorá sa nenachádza v stave vyžadujúcom neodkladnú starostlivosť,
- b) projekt tohto výskumu bol posúdený a schválený aj pre účasť osôb, ktoré sa nachádzajú v stave vyžadujúcom neodkladnú starostlivosť,
- c) súhlas možno predpokladať,
- d) cieľom výskumu je dosiahnutie výsledkov, ktoré umožnia prospech pre iné osoby v rovnakom alebo v obdobnom stave s rovnakou alebo obdobnou chorobou,
- e) výskum predstavuje pre účastníka výskumu len zanedbateľné riziko alebo zanedbateľnú záťaž [§ 32 ods. 2 písm. b)].

(2) Zodpovedný riešiteľ je povinný zabezpečiť informovanie účastníkov biomedicínskeho výskumu podľa odseku 1 alebo ich zákonných zástupcov o účasti na tomto výskume ihneď, ako je to možné. Ďalej pokračovať v účasti na biomedicínskom výskume možno len na základe informovaného súhlasu s účasťou na biomedicínskom výskume (§ 27 ods. 1).

DRUHÁ HLAVA

Odber krvi na transfúziu na prípravu transfúzných liekov

§ 39

(1) Darcom krvi môže byť len osoba plne spôsobilá na právne úkony, staršia ako 18 rokov.

(2) Odber krvi na transfúziu a na prípravu transfúzných liekov možno vykonať len vtedy, ak

- a) mu predchádza informovaný súhlas,
- b) sa pred odberom krvi vykonajú potrebné vyšetrenia darcu krvi,
- c) sa neohrozí zdravotný stav darcu krvi a
- d) nie je zdravotná kontraindikácia na odber krvi.

(3) Darcom podľa odseku 1 nesmie byť osoba počas výkonu väzby, počas výkonu trestu odňatia slobody alebo počas výkonu detencie.

TRETIA HLAVA STERILIZÁCIA

§ 40 Sterilizácia

(1) Sterilizácia na účely tohto zákona je zabránenie plodnosti bez odstránenia alebo poškodenia pohlavných žliaz osoby.

(2) Sterilizáciu možno vykonať len na základe písomnej žiadosti a písomného informovaného súhlasu po predchádzajúcom poučení osoby plne spôsobilej na právne úkony⁴¹⁾ alebo zákonného zástupcu osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas alebo na základe rozhodnutia súdu na základe žiadosti zákonného zástupcu.

(3) Poučenie predchádzajúce informovanému súhlasu sa musí poskytnúť spôsobom ustanoveným v § 6 ods. 2 a musí zahŕňať informácie o

- a) alternatívnych metódach antikoncepcie a plánovaného rodičovstva,
- b) nožnej zmene životných okolností, ktoré viedli k žiadosti o sterilizáciu,
- c) medicínskych dôsledkoch sterilizácie ako metóde, ktorej cieľom je nezvratné zabránenie plodnosti,
- d) možnom zlyhaní sterilizácie.

(4) Žiadosť o sterilizáciu sa podáva poskytovateľovi, ktorý sterilizáciu vykonáva. Žiadosť o sterilizáciu ženy posudzuje a sterilizáciu vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo, žiadosť o sterilizáciu muža posudzuje a sterilizáciu vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore urológia.

(5) Sterilizáciu nemožno vykonať skôr ako 30 dní po informovanom súhlase.

(6) Ministerstvo zdravotníctva ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom

- a) podrobnosti o poučení, ktoré predchádza informovanému súhlasu pred vykonaním sterilizácie osoby,
- b) vzory informovaného súhlasu podľa písmena a) v štátnom jazyku a v jazykoch národnostných menšín.

PIATA ČASŤ POSTUP PRI ÚMRTÍ

§ 41 Oznámenie úmrtia

(1) Každý, kto sa dozvedel o úmrtí mimo zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti alebo našiel mŕtve telo mimo zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti, je povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť operačnému stredisku tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby,^{41a)} na jednotné európske číslo tiesňového volania „112“^{41b)} alebo útvaru Policajného zboru.

(2) Poskytovateľ je povinný bezodkladne oznámiť úmrtie v zdravotníckom zariadení ústavnej

⁴¹⁾ § 8 Občianskeho zákonníka.

^{41a)} § 3 zákona č. 579/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{41b)} § 6 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.

starostlivosti

a) osobám blízkym³³⁾ zomrelej osobe, a ak takéto osoby nie sú známe, obci príslušnej podľa miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu zomrelého; ak trvalý pobyt alebo prechodný pobyt zomrelého nie je známy, obci, v ktorej má zdravotnícke zariadenie, ktorému sa úmrtie oznámilo podľa odseku 1 alebo v ktorom k úmrtiu došlo, miesto prevádzkovania,

b) úradu pre dohľad.⁴²⁾

(3) Úmrtie osoby v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti, ktorá sa liečila v súvislosti s úrazom, poškodením zdravia zavineným inou osobou alebo otravou, je poskytovateľ povinný oznámiť aj príslušnému útvaru Policajného zboru.

(4) Pri úmrtí osoby v detenčnom ústave alebo v detenčnom ústave pre mladistvých sa postupuje podľa osobitného predpisu.^{42a)}

§ 43

Určovanie smrti

(1) Lekár je povinný zisťovať smrť v súlade so súčasnými poznatkami vedy.

(2) Osoba sa považuje za mŕtvu, ak lekár zistí, že došlo k trvalému zastaveniu dýchania a srdcovej činnosti.

(3) Osoba sa považuje za mŕtvu aj vtedy, ak dôjde k nezvratnému vyhasnutiu všetkých funkcií celého mozgu (ďalej len „smrť mozgu“).

(4) Ak sa dýchacie funkcie a obehové funkcie osoby udržiavajú pomocou prístrojov, smrť mozgu musí jednomyselne potvrdiť konzílium (§ 2 ods. 5).

(5) Členom konzília podľa odseku 4 musí byť ošetrojúci lekár, lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore neurológia a lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore anesteziológia a intenzívna medicína alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore anesteziológia a resuscitácia.⁴⁴⁾ Členom konzília nesmie byť lekár transplantlačnej skupiny, ktorý má vykonať transplantáciu.

(6) Po určení smrti mozgu konzíliom je ošetrojúci lekár povinný upustiť od ďalšej resuscitácie okrem prípadu, ak konzílium navrhlo pokračovanie resuscitácie aj po určení smrti, ak ide o mŕtvu osobu, ktorej sa má odobrať orgán, tkanivo alebo bunky na účely transplantácie. Rozhodnutie konzília je pre ošetrojúceho lekára záväzné.

(7) Lekár alebo konzílium sú povinní ihneď spísať zápisnicu o určení smrti.

(8) Po určení smrti lekárom alebo konzíliom možno na mŕtvom tele vykonať len

a) prehliadku mŕtveho tela,

b) pitvu vrátane príslušných vyšetrení,¹⁴⁾

c) zdravotné výkony potrebné na účely odberu ľudských orgánov, ľudských tkanív a ľudských buniek,⁴⁵⁾

⁴²⁾ § 17 zákona č. 581/2004 Z. z.

^{42a)} § 18 zákona č. 231/2019 Z. z.

⁴⁴⁾ § 39 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z.

⁴⁵⁾ § 5 zákona č. 317/2016 Z. z.

- d) zdravotné výkony vedúce k pôrodu, ak ide o tehotnú ženu,
- e) vyberanie implantovaných zdravotníckych pomôcok, ak je to účelné, okrem zubno- lekárskeho pevných protetických výrobkov,
- f) ďalšie úkony ustanovené osobitným predpisom.⁴⁶⁾

ŠIESTA ČASŤ LEKÁRSKE OŽIARENIE

§ 44

Postup pri lekárskom ožiarení

(1) Lekárske ožiarenie je ožiarenie ionizujúcim žiarením

- a) osoby s príznakmi choroby,
- b) osoby bez príznakov choroby v súvislosti s určením jej choroby,
- c) osoby v súvislosti s liečbou,
- d) osoby v súvislosti s vykonávaním preventívnej prehliadky podľa osobitného predpisu,^{46a)}
- e) osoby v súvislosti s vykonávaním skriningového programu,
- f) osoby, ktorá sa dobrovoľne zúčastní na biomedicínskom výskume spojenom s lekárske ožiarení, liečby humánnym rádioaktívnym liekom alebo alebo rádioaktívneho prekursora, alebo
- g) osoby, ktorá sprevádza pacienta alebo ho opatruje.

(2) Lekárske ožiarenie podľa odseku 1 zahŕňa diagnostiku v rádiológii, diagnostiku alebo liečbu v intervenčnej radiológii, liečbu v radiačnej onkológii, diagnostiku alebo liečbu v nukleárnej medicíne, diagnostiku v zubnom lekárstve a pri inom použití ionizujúceho žiarenia na plánovanie, riadenie a overovanie postupov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

(3) Lekárske ožiarenie je odôvodnené, ak sa preukáže jeho dostatočný prínos v porovnaní s individuálnou ujmou, ktorú ožiarenie môže spôsobiť, pričom sa zohľadňuje celkový možný diagnostický prínos alebo liečebný prínos lekárskeho ožiarenia pre zdravie jednotlivca a prínos pre spoločnosť a prihliada sa aj na účinnosť, prínos a riziká dostupných alternatívnych techník, ktoré vedú k rovnakému výsledku, ale vyžadujú menšie ožiarenie alebo ožiarenie nevyžadujú.

(4) Ožiarenie osoby, ktorá mimo svojich povinností vedome a dobrovoľne sprevádza alebo opatruje pacienta, ktorý sa podrobuje lekárske ožiareniu je odôvodnené, ak sa preukáže jeho dostatočný prínos, pričom sa zohľadňuje priamy zdravotný prínos pre pacienta, možný prínos pre sprevádzajúcu osobu alebo opatrujúcu osobu a zdravotná ujma, ktorú im môže ožiarenie spôsobiť.

(5) Klinická zodpovednosť je zodpovednosť zdravotníckeho pracovníka, ktorý vykonáva lekárske ožiarenie za individuálne lekárske ožiarenie a zahŕňa odôvodnenie lekárskeho ožiarenia, optimalizáciu lekárskeho ožiarenia,^{46b)} klinické hodnotenie výsledkov, spoluprácu so zdravotníkmi pracovníkmi v súvislosti s postupmi spojenými s lekárske ožiarení, ak je potrebná.

(6) Klinická zodpovednosť podľa odseku 5 zahŕňa aj získavanie informácií o predchádzajúcom

⁴⁶⁾ Zákon č. 131/2010 Z. z.

^{46a)} § 2 a príloha č. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{46b)} § 109 zákona č. 87/2018 Z. z.

lekárskom ožiarení pacienta, poskytovanie informácií a záznamov o lekárskom ožiarení zdravotníckym pracovníkom, ktorí budú indikovať alebo vykonávať lekárske ožiarenie a poskytovanie informácií o rizikách ožiarenia pacientovi, sprevádzajúcej osobe, opatrujúcej osobe a iným osobám.

§ 44a

Indikovanie lekárskeho ožiarenia

(1) Lekárske ožiarenie indikuje zubný lekár alebo lekár s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu⁴⁷⁾ (ďalej len „indikujúci lekár“). Indikujúci lekár je indikované lekárske ožiarenie povinný odôvodniť, čo potvrdí podpisom a odtlačkom pečiatky v žiadosti o vykonanie lekárskeho ožiarenia.

(2) Indikujúci lekár pred indikovaním lekárskeho ožiarenia je povinný

- a) posúdiť informácie o zdravotnom stave pacienta,
- b) vyžiadať si údaje o predchádzajúcom lekárskom ožiarení pacienta alebo zdravotnú dokumentáciu a tieto údaje zohľadniť, aby sa predišlo neodôvodnenému lekárskemu ožiareniu,
- c) zistiť, či pacient nebol vystavený významnému ožiareniu pri práci alebo lekárskemu ožiareniu, ktoré by mohlo ovplyvniť výsledok plánovanej liečby a tieto údaje zohľadniť pri plánovaní liečby,
- d) zohľadniť prínos a riziko alternatívnych metód, ktoré by viedli k splneniu cieľa pri menšej dávke ožiarenia alebo bez ožiarenia,
- e) u ženy v reprodukčnom veku zistiť, či nie je tehotná, alebo či nie je dojčiaci matka a tieto údaje zaznamenať do zdravotnej dokumentácie; ak tehotenstvo nie je možné vylúčiť, venovať odôvodneniu lekárskeho ožiarenia osobitnú pozornosť vzhľadom na typ plánovaného lekárskeho ožiarenia, jeho neodkladnosť a na veľkosť lekárskeho ožiarenia tehotnej ženy a plodu, ak ide o ožiarenie v oblasti brucha a panvy,
- f) zohľadniť pri aplikácii rádioaktívnej látky dojčiacej matke jeho naliehavosť s ohľadom na veľkosť ožiarenia matky a dojčeného dieťaťa.

(3) Lekár v špecializačnom odbore rádiológia (ďalej len „rádiológ“) môže indikovať rádiologické vyšetrenie, zmeniť alebo potvrdiť indikáciu rádiologického vyšetrenia navrhnutú indikujúcim lekárom, ak usúdi, že požadované vyšetrenie je možné vykonať alebo ho nahradiť inou vyšetrovacou metódou, ktorá bude viesť k získaniu potrebnej diagnostickej informácie.

(4) Rádiológ môže po konzultácii s ošetrojúcim lekárom zvážiť potrebu vykonať opakované rádiologické vyšetrenie alebo ho zamietnuť, ak jeho vykonanie nevedie k získaniu potrebnej diagnostickej informácie a je neodôvodnené na ďalší liečebný postup.

(5) Lekár v špecializačnom odbore nukleárna medicína (ďalej len „lekár nukleárnej medicíny“) môže indikovať vyšetrenie alebo liečbu metódou nukleárnej medicíny alebo zmeniť indikáciu vyšetrenia alebo liečby metódou nukleárnej medicíny navrhnutú indikujúcim lekárom, ak usúdi, že zmena povedie k zníženiu dávky pacienta, k získaniu lepšej diagnostickej informácie alebo k väčšiemu prínosu vyplývajúcemu z liečby metódami nukleárnej medicíny. O druhu rádioaktívnej látky podanej pacientovi a jej aktivite rozhoduje lekár nukleárnej medicíny.

⁴⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

§ 44b**Vykonávanie lekárskeho ožiarenia**

(1) Lekárske ožiarenie vykonáva podľa štandardných postupov^{40d)} poskytovateľom určený ošetrojúci zdravotnícky pracovník s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu.⁴⁷⁾

(2) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník, ktorý vykonáva lekárske ožiarenie, je povinný pred lekárske ožiarenie poučiť osobu, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť alebo jej zákonného zástupcu o riziku spojenom s lekárske ožiarenie. Ustanovenia § 6 ods. 2 až 4, 8 a ods. 10 prvá veta platia rovnako. Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je ďalej povinný

- a) vykonať lekárske ožiarenie len na základe odôvodnenej indikácie uvedenej v žiadosti o vykonanie lekárskeho ožiarenia podľa § 44a,
- b) zabezpečiť, aby dávka lekárskeho ožiarenia pri diagnostike bola optimalizovaná podľa osobitného predpisu,^{47a)}
- c) zabezpečiť, aby pri liečbe bola dávka lekárskeho ožiarenia v cieľovom objeme pre každé ožiarenie osoby, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť individuálne stanovená lekárom a fyzikom so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická fyzika a jej podanie overené, dávka v tkanive mimo cieľový objem musí byť taká nízka, ako je rozumne dosiahnuteľná,
- d) obmedziť podľa osobitného predpisu^{47b)} ožiarenie osoby, ktorá pacienta sprevádza alebo ho opatruje,
- e) venovať osobitnú pozornosť výberu vhodného prístroja a príslušenstva pri ožiarení
 1. dieťaťa,
 2. osoby v rámci skriningového programu,
 3. osoby, ktorej sa má aplikovať vysoká dávka ožiarenia,
 4. ženy, u ktorej nemožno tehotenstvo vylúčiť; pri ožiarení v oblasti brucha a panvy zohľadniť ožiarenie tehotnej ženy a plodu.

(3) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný po aplikácii rádioaktívnej látky osobe, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, v písomnej forme preukázateľne odovzdať pokyny na obmedzenie veľkosti ožiarenia iných osôb, ktoré by s ňou mohli prísť do kontaktu.

§ 44c**Osobitná ochrana tehotnej ženy a dojčiacej matky pri lekárske ožiarení**

(1) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník, ktorý vykonáva lekárske ožiarenie, je povinný

- a) venovať osobitnú pozornosť výberu vhodného prístroja a príslušenstva pri ožiarení
 1. tehotnej ženy, pri ožiarení v oblasti brucha a panvy zohľadniť ožiarenie tehotnej ženy a plodu,
 2. dojčiacej matky, ktorej sa má aplikovať rádioaktívna látka, zohľadniť ožiarenie dojčiacej matky a dojčeného dieťaťa,
- b) preukázateľne informovať
 1. tehotnú ženu o možnom riziku spojenom s lekárske ožiarenie jej plodu a tento údaj

^{47a)} § 109 zákona č. 87/2018 Z. z.

^{47b)} § 111 zákona č. 87/2018 Z. z.

zaznamenať do zdravotnej dokumentácie,

2. dojčiacu matku, u ktorej je plánovaná aplikácia rádioaktívnej látky, o možnom riziku spojenom s dojčením dieťaťa alebo blízkym kontaktom s dojčeným dieťaťom a tento údaj zaznamenať do zdravotnej dokumentácie,
3. dojčiacu matku po aplikácii rádioaktívnej látky o nutnosti prerušiť dojčenie na čas, ktorý určí ošetrojúci lekár.

(2) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný zabezpečiť tehotnej žene, ktorá sa podrobila lekárskemu ožiareniu v čase, keď o svojej tehotnosti nevedela, aj stanovenie veľkosti dávky v plode; veľkosť dávky musí stanoviť fyzik so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická fyzika, ak ho poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nemá k dispozícii, môže požiadať o spoluprácu experta na radiačnú ochranu.

§ 44d

Popis vyšetrenia a záznam vyšetrenia

(1) Ošetrojúci lekár po vykonaní lekárskeho ožiarovania je povinný vyhotoviť pre indikujúceho lekára, ktorý žiadal popis výsledku vyšetrenia alebo popis liečby správu, ktorá obsahuje údaje podľa § 21 ods. 3 písm. a), c) až g) a údaj o dávke lekárskeho ožiarovania alebo údaj umožňujúci posúdiť ju, ktorým je

- a) vstupná povrchová dávka, absorbovaná dávka vo vyšetrovanom orgáne alebo efektívna dávka, prípadne údaje potrebné na ich odhad pri diagnostike,
- b) špecifikácia aplikovanej rádioaktívnej látky vrátane jej chemickej formy a aktivity v nukleárnej medicíne,
- c) veľkosť dávky v cieľovom objeme alebo veľkosť povrchovej dávky pri liečbe.

(2) Ošetrojúci zdravotnícky pracovník, ktorý lekárske ožiarovanie vykonal, je povinný vyhotoviť pre indikujúceho lekára záznam vyšetrenia alebo záznam liečby, ktorý obsahuje údaje podľa § 21 ods. 3 písm. a), f), g) a údaj o dávke lekárskeho ožiarovania alebo údaj umožňujúci posúdiť ju podľa odseku 1 písm. a) až c).

SIEDMA ČASŤ

VÝKON ŠTÁTNEJ SPRÁVY

§ 45

Ministerstvo zdravotníctva

(1) Ministerstvo zdravotníctva v rámci svojej pôsobnosti

- a) vypracúva návrhy zásadných smerov a priorít rozvoja štátnej zdravotnej politiky,
- b) odborne usmerňuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- c) vydáva štandardné postupy na výkon prevencie, štandardné diagnostické postupy a štandardné terapeutické postupy a uverejňuje ich na svojom webovom sídle,
- d) riadi celoštátne programy zamerané na ochranu, zachovanie a navrátenie zdravia,
- e) koordinuje výskumnú činnosť v zdravotníctve a uplatňovanie výsledkov vedeckého výskumu v praxi,
- f) spravuje sieť a sústavu študijných odborov na stredných zdravotníckych školách,

- g) riadi a kontroluje výchovu a výučbu v zdravotníckom školstve⁴⁸⁾ a určuje a spravuje sieť stredných zdravotníckych škôl a študijných odborov stredných zdravotníckych škôl^{48a)} v spolupráci s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky,
- h) riadi, kontroluje a spravuje sieť študijných odborov, študijných programov a zdravotníckych vysokých škôl a univerzít, ktoré pripravujú zdravotníckych pracovníkov,⁴⁹⁾
- i) riadi ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov,⁵⁰⁾
- j) vydáva osvedčenia o akreditácii špecializačných študijných programov a o akreditácii certifikačných študijných programov,⁵¹⁾
- k) vydáva povolenia a iné rozhodnutia vo veciach ustanovených osobitným predpisom,⁴⁾
- l) vykonáva dozor nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- m) plní úlohu príslušného úradu v oblasti verejného zdravotného poistenia na koordináciu vecných dávok zdravotnej starostlivosti,
- n) je notifikačným orgánom vo veciach ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov; oznamuje Európskej komisii, členským štátom Európskej únie a členským štátom Európskeho združenia voľného obchodu zoznam diplomov, osvedčení a iných dokladov o získaných špecializáciách a certifikátoch vydaných v Slovenskej republike a zodpovedajúcich kritériám ustanoveným osobitným predpisom⁵²⁾ vrátane ich zmien a doplnkov a diplomy, osvedčenia a iné doklady o získaných špecializáciách a certifikátoch, ktoré nezodpovedajú ustanoveným kritériám a vzdelávanie v nich sa pozastavilo,
- o) vypracúva koncepciu rozvoja a integrácie informačnej sústavy zdravotníctva a prevádzkuje informačný systém,
- p) uchováva osobitnú zdravotnú dokumentáciu a vedie o nej evidenciu,
- q) zriaďuje etickú komisiu na posudzovanie etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti vrátane biomedicínskeho výskumu [§ 5 ods. 2 písm. a)],
- r) zriaďuje zariadenia na plnenie osobitných úloh v zdravotníctve, najmä štatisticko-informačné zariadenia a knižničné zariadenia,
- s) zabezpečuje koordináciu poskytovania zdravotnej starostlivosti s inými ústrednými orgánmi štátnej správy,
- t) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu na úseku poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- u) je orgánom príslušným na vydávanie potvrdení podľa osobitného predpisu,^{52a)}
- v) zabezpečuje jednotnú prípravu zdravotníctva na obranu štátu,
- w) usmerňuje posudzovanie dokladov o odbornej spôsobilosti na výkon pracovných činností

⁴⁸⁾ Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

^{48a)} § 15 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴⁹⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákon č. 401/2002 Z. z. o zriadení Slovenskej zdravotníckej univerzity a o doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2002 Z. z. v znení zákona č. 528/2003 Z. z.

⁵⁰⁾ § 39 zákona č. 578/2004 Z. z.

⁵¹⁾ § 40 zákona č. 578/2004 Z. z.

⁵²⁾ § 36 a 37 zákona č. 578/2004 Z. z.

^{52a)} § 12a zákona č. 477/2002 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

zdravotníckych pracovníkov získaných mimo územia Slovenskej republiky a vydáva rozhodnutia o ich uznaní podľa osobitného predpisu⁴⁾ a spolupracuje s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky vo veciach uznávania odborných kvalifikácií podľa osobitného predpisu,^{52aa)}

- z) usmerňuje prenesený výkon štátnej správy uskutočňovaný na úseku zdravotníctva samosprávnymi krajinami,
- aa) metodicky a koncepčne riadi Národné centrum zdravotníckych informácií,
- ab) určuje poskytovateľa, u ktorého je zdravotnícky pracovník povinný podrobiť sa opakovanému posúdeniu zdravotnej spôsobilosti,^{52aaa)}
- ac) je príslušným orgánom na vydávanie rozhodnutí o uznaní dokladov o špecializácii podľa osobitného predpisu,^{52aab)}
- ad) je príslušným orgánom na vydávanie rozhodnutí o uznaní certifikátov podľa osobitného predpisu,^{52aac)}
- ae) vydáva súhlas na dočasný a príležitostný výkon zdravotníckeho povolania na území Slovenskej republiky,^{52aad)}
- af) je príslušným orgánom na vydávanie európskeho profesijného preukazu na účely výkonu zdravotníckeho povolania,^{52aae)}
- ag) je príslušným orgánom na vydávanie potvrdení, že obsah a rozsah špecializácie získanej na území Slovenskej republiky zodpovedá obsahu a rozsahu príslušnej špecializácie, na účely výkonu špecializovaných pracovných činností v inom členskom štáte,^{52aaf)}
- ah) spolupracuje s príslušnými orgánmi iných členských štátov v oblasti výmeny informácií, ktoré by mohli mať vplyv na výkon zdravotníckeho povolania,^{52aag)}
- ai) vydáva stanoviská k akreditácii študijných programov v zdravotníckych študijných odboroch,^{52aah)}
- aj) vydáva stanoviská na udelenie oprávnenia na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania na území Slovenskej republiky zahraničnou vysokou školou, ak uplatnenie absolventov štúdia má byť v zdravotníckych povolaniach,^{52aai)}
- ak) overuje ovládanie štátneho jazyka podľa osobitného predpisu,^{52aaj)}

^{52aa)} § 28 písm. f) zákona č. 293 /2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií.

^{52aaa)} § 32 ods. 6 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 185/2014 Z. z.

^{52aab)} § 3 ods. 2 písm. f) a § 50 ods. 1 písm. a) zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 35 ods. 2 a § 36 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{52aac)} § 3 ods. 2 písm. f) a § 50 ods. 1 písm. a) zákona č. 422/2015 Z. z.

§ 35 ods. 3 a § 37a zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{52aad)} § 30 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{52aae)} § 44 až 48 zákona č. 422/2015 Z. z.

^{52aaf)} § 50 ods. 1 písm. f) a § 59 zákona č. 422/2015 Z. z.

^{52aag)} § 51 zákona č. 422/2015 Z. z.

^{52aah)} § 83 ods. 14 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{52aai)} § 49a ods. 1 a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{52aaj)} § 55 zákona č. 422/2015 Z. z.

al) poskytuje Národnému inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve^{52aak}) anonymizované údaje v rozsahu nevyhnutnom na výkon jeho činnosti.

(2) Ministerstvo zdravotníctva je zriaďovateľom Národného centra zdravotníckych informácií.

(3) Ministerstvo zdravotníctva je zriaďovateľom národnej transplantáčnej organizácie.^{52ab})

(4) Hlavní odborníci a krajskí odborníci sú poradným orgánom ministra zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorí spolupracujú s ministerstvom zdravotníctva pri odbornom usmerňovaní poskytovania zdravotnej starostlivosti a pri odborno-metodickom vedení zdravotnej starostlivosti v príslušnom odbore. Zloženie, úlohy a rokovací poriadok hlavných odborníkov a krajských odborníkov upravuje štatút, ktorý schvaľuje minister zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 46

Výkon miestnej štátnej správy na úseku zdravotníctva

(1) Štátnu správu na úseku zdravotníctva v samosprávnom kraji ako prenesený výkon štátnej správy vykonáva samosprávny kraj, ktorý

- a) vypracúva návrhy smerovania a priorít regionálnej zdravotnej politiky,
- b) zriaďuje etické komisie na posudzovanie etickej prijateľnosti projektov biomedicínskeho výskumu a etických otázok vznikajúcich pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti [§ 5 ods. 2 písm. b)],
- c) určuje poskytovateľa osobe pri odmietnutí jej návrhu na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti (§ 12 ods. 5),
- d) preberá do úschovy a zabezpečuje odovzdanie zdravotnej dokumentácie inému poskytovateľovi (§ 23 ods. 4 až 6),
- e) schvaľuje biomedicínsky výskum v zdravotníckom zariadení ambulantnej starostlivosti [§ 26 ods. 5 písm. b) a ods. 7],
- f) zabezpečuje zastupovanie⁵³) v prípade potreby poskytovania zdravotnej starostlivosti iným poskytovateľom a pri dočasnom pozastavení povolenia,
- g) vydáva povolenia a iné rozhodnutia vo veciach ustanovených osobitným predpisom,⁴)
- h) vykonáva dozor nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,⁴)
- i) určuje lekára, sestru a laboranta na vykonanie odvodu²⁶) a lekára na vykonanie prieskumu zdravotnej spôsobilosti^{26a}) na základe vyžiadania príslušného obvodného úradu v sídle kraja zo zdravotníckeho zariadenia, ktoré je v pôsobnosti samosprávneho kraja a nie je určené ako subjekt hospodárskej mobilizácie podľa osobitného predpisu,^{53a})
- j) zabezpečuje plnenie úloh uložených ministerstvom zdravotníctva týkajúcich sa zdravotníctva,
- k) spolupracuje s ministerstvom zdravotníctva pri zabezpečovaní jednotnej prípravy zdravotníctva

^{52aak}) Zákon č. 358/2021 Z. z. o Národnom inštitúte pre hodnotu a technológie v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{52ab}) § 21 ods. 5 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 33 zákona č. 317/2016 Z. z.

⁵³) § 18 ods. 5 zákona č. 578/2004 Z. z.

^{53a}) § 4 zákona č. 414/2002 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

na obranu štátu,

- l) určuje rozsah zdravotného obvodu vrátane zoznamov obcí, menného zoznamu ulíc, prípadne popisných čísel domov; rozsah zdravotného obvodu poskytovateľov vo verejnej sieti poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti^{53aaa)} sa určí tak, aby bolo zabezpečené rovnomerné rozloženie ich pracovnej záťaže s ohľadom na ich kapacitu vyjadrenú počtom lekárskejších miest, počtom sesterských miest^{53aaaa)} a počtom poistencov, s ktorými má poskytovateľ všeobecnej ambulantnej starostlivosti uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti podľa § 12 ods. 7,
- m) schvaľuje a potvrdzuje ordinačné hodiny a doplnkové ordinačné hodiny pre zdravotnícke zariadenia, v ktorých sa poskytuje ambulantná starostlivosť, a poskytuje údaje o schválených ordinačných hodinách a doplnkových ordinačných hodinách a údaje o každej zmene schválených ordinačných hodín a doplnkových ordinačných hodín do národného informačného systému na objednávanie pacientov;^{53aaa)} ak je minimálny rozsah ordinačných hodín ustanovený osobitným predpisom,^{53aa)} samosprávny kraj môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa, najmä s ohľadom na zabezpečenie poskytovania a dostupnosti zdravotnej starostlivosti, schváliť ordinačné hodiny a doplnkové ordinačné hodiny aj v menšom rozsahu,
- n) určuje rozpis zabezpečenia poskytovania zubno-lekárskej pohotovostnej služby podľa § 7 ods. 3 a rozpis zabezpečenia poskytovania pevnej ambulantnej pohotovostnej služby podľa § 8a ods. 8 až 10 a zverejňuje ich na svojom webovom sídle,
- o) určuje poskytovateľa, u ktorého je zdravotnícky pracovník povinný podrobiť sa opakovanému posúdeniu zdravotnej spôsobilosti,^{52aaa)}
- p) oznamuje bezodkladne ministerstvu zdravotníctva, v akom rozsahu zabezpečil poskytovanie pevnej ambulantnej pohotovostnej služby podľa § 8a ods. 8,
- q) poskytuje údaje podľa písmena m) a podľa osobitného zákona^{53b)} ministerstvu zdravotníctva, úradu pre dohľad, zdravotným poisťovniam a na vyžiadanie aj iným samosprávnym krajom,
- r) plní úlohy v súvislosti so zabezpečovaním verejnej minimálnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti a plní podmienky ustanovené osobitným zákonom,^{53c)}
- s) určí zdravotný obvod (§ 2 ods. 23) poskytovateľovi všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých alebo poskytovateľovi všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast, ktorý požiadal o povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia v čase, keď mal príslušný samosprávny kraj zverejnené ponuky neobsadených lekárskejších miest,^{53d)} a to do 30 dní od vydania povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia; samosprávny kraj na tieto účely získava údaje z registra poistencov zdravotných poisťovní o trvalom pobyte a prechodnom pobyte v jednotlivých obciach v jeho pôsobnosti podľa veku a pohlavia na úroveň ulice a súpisného čísla domov alebo orientačného čísla domov,
- t) podáva žiadosť o zaradenie zdravotníckeho pracovníka do špecializačného štúdia alebo certifikačnej prípravy.^{53e)}

(2) Samosprávny kraj na plnenie úloh na úseku zdravotníctva ustanovuje lekára samosprávneho

^{53aaaa)} § 5 ods. 7 a 8 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 540/2021 Z. z.

^{53aaa)} § 12 ods. 3 písm. t) zákona č. 153/2013 Z. z. v znení zákona č. 351/2017 Z. z.

^{53aa)} § 79 ods. 1 písm. ap) zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 257/2017 Z. z.

^{53b)} § 5b ods. 3 písm. d) a § 79 ods. 20 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 540/2021 Z. z.

^{53c)} § 6d a 6e zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 540/2021 Z. z.

^{53d)} § 6d zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 540/2021 Z. z.

^{53e)} § 39 ods. 8 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 67/2022 Z. z.

kraja a sestru samosprávneho kraja, ktorých vymenúva a odvoláva predseda samosprávneho kraja so súhlasom ministerstva zdravotníctva.

(3) Sestra samosprávneho kraja plní úlohy na úseku zdravotníctva vo vzťahu k poskytovaniu ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencie.

ÔSMA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 47

(1) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky vo vzťahu k poskytovateľom, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť osobám plniacim ich úlohy podľa osobitných predpisov⁵⁴⁾ a iným osobám v zdravotníckych zariadeniach v ich pôsobnosti usmerňujú, organizujú a kontrolujú poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

(2) Činnosti podľa odseku 1 pre Slovenskú informačnú službu a Národný bezpečnostný úrad zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

(3) Organizáciu poskytovania zdravotnej starostlivosti v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky upravujú jednotlivé ústredné orgány štátnej správy všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktoré vydajú po dohode s ministerstvom zdravotníctva.

(4) Organizáciu poskytovania zdravotnej starostlivosti v Slovenskej informačnej službe a Národnom bezpečnostnom úrade ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky po dohode s ministerstvom zdravotníctva.

§ 48

(1) Dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti uzatvorené podľa doterajších predpisov sa považujú za dohody uzatvorené podľa tohto zákona.

(2) Konanie o právach a povinnostiach fyzických osôb v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona nebolo právoplatne skončené, dokončí sa podľa doterajších predpisov.

§ 48a

Všeobecnú ambulantnú starostlivosť o deti a dorast podľa § 8 ods. 2 môžu poskytovať aj lekári, ktorí vykonávali primárnu zdravotnú starostlivosť ako praktickí lekári pre deti a dorast a dorastoví lekári podľa predpisov do účinnosti tohto zákona.

§ 48b

(1) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných pred účinnosťou tohto zákona používa pojem „praktický lekár“, rozumie sa ním všeobecný lekár podľa § 8 ods. 3.

(2) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných pred účinnosťou tohto zákona

⁵⁴⁾ Napríklad zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov, zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

používa pojem „praktický lekár pre dospelých“, rozumie sa ním všeobecný lekár podľa § 8 ods. 3 písm. a).

(3) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných pred účinnosťou tohto zákona používa pojem „praktický lekár pre deti a dorast“ alebo „dorastový lekár“, rozumie sa ním všeobecný lekár podľa § 8 ods. 3 písm. b).

§ 49

Osoby, ktoré zabezpečujú evidenciu a uchovávanie osobitnej zdravotnej dokumentácie, a osoby, ktoré sa dozvedeli údaje z osobitnej zdravotnej dokumentácie, sú povinné zachovávať mlčanlivosť o týchto skutočnostiach. Povinnosti mlčanlivosti môže tieto osoby zbaviť len súd.

§ 49a

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 3.

§ 49b

Prvé hlásenie podľa § 45 ods. 9 sa podá Európskej komisii najneskôr do 7. apríla 2009.

§ 49c

Do zriadenia národnej transplantácie plní jej úlohy Slovenská zdravotnícka univerzita okrem úloh podľa § 45 ods. 3 písm. g) a k).

§ 49d

Vzťah k správnomu poriadku

Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.⁵⁵⁾

§ 49e

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2014

Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vydané pred 1. júlom 2014 sa považuje za potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vydané podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2014.

§ 49f

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. mája 2015

(1) Do 31. decembra 2017 sa údaje zo zdravotnej dokumentácie môžu zaznamenávať v elektronickej zdravotnej knižke^{4aaa)} vedenej v národnom zdravotníckom informačnom systéme.

(2) Do 31. decembra 2017 môže odporúčanie podľa § 8 obsahovať identifikátor záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú zdravotnú starostlivosť v elektronickej zdravotnej knižke, ak ošetrojúcemu lekárovi bol vydaný elektronický preukaz zdravotníckeho pracovníka a používa informačný systém poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý má overenú zhodu.

⁵⁵⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

§ 49h**Prechodné ustanovenie k úprava účinným od 1. novembra 2017**

Pri poskytovaní lekárskej služby prvej pomoci v ambulancii lekárskej služby prvej pomoci, ktorú prevádzkuje poskytovateľ na základe povolenia vydaného podľa právnych predpisov účinných do 31. októbra 2017, sa do 30. júna 2018 postupuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. októbra 2017.

§ 49i**Prechodné ustanovenie účinné od 1. mája 2018**

Ustanovenia § 2 ods. 33, § 2a, § 8 ods. 5 písm. f), § 8 ods. 10 a § 19 ods. 7 sa do 1. januára 2019 neuplatňujú.

§ 49j**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2024**

(1) Dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti uzatvorené podľa doterajšieho predpisu zostávajú v platnosti.

(2) Do 31. decembra 2023 je osoba oprávnená uzatvoriť dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa a úradného autentifikátora,^{14ab)} ak má osoba vydaný občiansky preukaz s elektronickým čipom. Údaj o uzatvorení dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa a úradného autentifikátora,^{14ab)} je poskytovateľ povinný zaznamenať v elektronickej zdravotnej knižke osoby; tento údaj sa prostredníctvom štandardov zdravotníckej informatiky zaznamená v centrálnom registri poistencov^{14ac)} vedenom úradom pre dohľad.

(3) Do 31. decembra 2023 je osoba oprávnená odstúpiť od dohody o poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa a úradného autentifikátora,^{14ab)} ak má osoba vydaný občiansky preukaz s elektronickým čipom. Údaj o zániku dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti z dôvodu odstúpenia vykonaného prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa a úradného autentifikátora,^{14ab)} je poskytovateľ povinný zaznamenať v elektronickej zdravotnej knižke osoby; tento údaj sa prostredníctvom štandardov zdravotníckej informatiky zaznamená v centrálnom registri poistencov^{14ac)} vedenom úradom pre dohľad.

§ 49k**Prechodné ustanovenia počas trvania krízovej situácie**

(1) Počas krízovej situácie je všeobecný lekár alebo lekár so špecializáciou oprávnený po overení totožnosti osoby a poistného vzťahu s jej príslušnou zdravotnou poisťovňou poskytnúť osobe konzultáciu prostredníctvom elektronickej komunikácie bez prítomnosti osoby v ambulancii. Poskytnutie konzultácie prostredníctvom elektronických komunikácií musí lekár zapísať do zdravotnej dokumentácie osoby.

(2) Počas krízovej situácie môže činnosti súvisiace s vykonaním diagnostického testu umožňujúceho priamo detekovať antigény ochorenia COVID-19, pri ktorých nedochádza k priamemu kontaktu s pacientom, vykonávať pod dohľadom zdravotníckeho pracovníka určeného poskytovateľom, ktorý je v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu s poskytovateľom, aj osoba, ktorá nie je zdravotníckym pracovníkom a ktorá v čase vykonávania týchto činností je

- a) spôsobilá na právne úkony v celom rozsahu,
- b) bezúhonná podľa osobitného predpisu;⁵⁶⁾ bezúhonnosť sa preukazuje čestným vyhlásením,
- c) v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu s poskytovateľom alebo má s poskytovateľom uzatvorenú zmluvu o dobrovoľníckej činnosti.⁵⁷⁾

(3) Osoba podľa odseku 2 je povinná zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedela v súvislosti s výkonom činnosti podľa odseku 2.

(4) Povinnosti mlčanlivosti môže osobu podľa odseku 2 zbaviť iba osoba, ktorej sa skutočnosti týkajú, alebo orgán príslušný na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, a to na žiadosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov; ak nemožno určiť orgán príslušný na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, povinnosti mlčanlivosti o skutočnostiach, o ktorých sa osoba podľa odseku 2 dozvedela v súvislosti s výkonom činnosti podľa odseku 2, môže osobu podľa odseku 2 na žiadosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov zbaviť ministerstvo zdravotníctva.

(5) Osoba podľa odseku 2 sa považuje za odborne spôsobilú na výkon činností podľa odseku 2.

(6) Počas krízovej situácie je ministerstvo zdravotníctva oprávnené usmerňovať a koordinovať činnosť poskytovateľov a operačného strediska tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby.

§ 49l

Prechodné ustanovenia v súvislosti s ochorením COVID-19

(1) Ustanovenie § 26 ods. 2 a 8 sa neuplatňujú od 26. mája 2020 do 25. mája 2021.

(2) Od 26. mája 2020 do 25. mája 2021 sa biomedicínsky výskum môže vykonávať len za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným predpisom.⁹⁾

§ 49m

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. septembra 2021

Samosprávny kraj poskytne údaje o ordinačných hodinách a doplnkových ordinačných hodinách, ktoré boli schválené do 31. augusta 2021, do národného informačného systému na objednávanie pacientov podľa § 46 ods. 1 písm. m) najneskôr do 31. októbra 2021.

§ 49n

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2022

Etická prijateľnosť projektu biomedicínskeho výskumu, ktorý je klinickým skúšaním humánneho lieku, sa posudzuje podľa § 26 až 34 do dňa, ktorý predchádza dňu uplynutia šiestich mesiacov po dni zverejnenia oznámenia Európskej komisie podľa článku 82 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, ktorým sa zrušuje smernica 2001/20/ES.

§ 49o

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2022

Príslušný ošetrojúci lekár, ktorý posudzuje a rozhoduje o práceneschopnosti osoby, môže do 31.

⁵⁶⁾ § 38 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z.

⁵⁷⁾ § 6 zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 440/2015 Z. z.

mája 2023 vystavovať potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. mája 2022.

§ 49p

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2022

Zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré poskytovalo ošetrovateľskú starostlivosť podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. júla 2022 a ktoré nemá uzavretú zmluvu so zdravotnou poisťovňou, je povinné splniť povinnosť podľa § 10a ods. 8 v znení účinnom od 1. augusta 2022 najneskôr do 30. júna 2024.

§ 49q

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. marca 2023

Ako obmedzujúci prostriedok pri poskytovaní ústavnej starostlivosti možno do 31. decembra 2024 použiť aj umiestnenie pacienta v ochrannom lôžku.

§ 50

(1) Zrušujú sa smernice Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky zo 14. apríla 1972 č. Z-4582/1972-B/1 o vykonávaní sterilizácie (registrované v čiastke 13/1972 Zb.).

(2) Zrušuje sa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 22/1988 Zb. o povinných hláseniach súvisiacich s ukončením tehotenstva, povinnom hlásení živo a mŕtvo narodeného plodu, úmrtia dieťaťa do siedmich dní po pôrode a úmrtia matky.

Čl. II

Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení zákona č. 602/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 9 ods. 1 písmeno e) znie:

„e) ide o spracúvanie na účely poskytovania zdravotnej starostlivosti a na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia, ak tieto údaje spracúva poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, zdravotná poisťovňa alebo Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo“.

2. V § 9 sa odsek 1 dopĺňa písmenom f), ktoré znie:

„f) ide o spracúvanie údajov v sociálnom poistení, v sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a v službách zamestnanosti, ak tieto údaje spracúva Sociálna poisťovňa alebo iný orgán.^{13a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 13a znie:

„13a) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2005.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k zákonu č. 576/2004 Z. z.

**Základné materiálo-technické vybavenie na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti
v zariadení sociálnej pomoci**

1. tlakomer a fonendoskop,
2. glukomer,
3. teplomer,
4. ústne lopatky,
5. emitná miska,
6. krajčírsky centimeter,
7. jednorazové ihly, jednorazové striekačky, i. v. kanyly,
8. Esmarchovo ovínadlo,
9. tampóny na dezinfekciu kože,
10. dezinfekčný roztok,
11. indikátorové papieriky na vyšetrenie moču,
12. sterilné štvorce a nesterilné štvorce,
13. sterilné chirurgické nástroje (pinzeta, nožnice, peán),
14. sterilné ovínadlá a nesterilné ovínadlá,
15. preväzové nožnice,
16. leukoplast,
17. jednorazové podložky,
18. sterilné jednorazové rukavice a nesterilné jednorazové rukavice,
19. ochranná tvárová maska,
20. dóza alebo vrečko na odpadový materiál,
21. pomôcky na podávanie infúznej liečby,
22. odsávačka a sterilné odsávacie katétre,
23. sterilné nasogastrické sondy a Jannetove striekačky,
24. chladnička na lieky s kalibrovaným teplomerom,
25. skrinka na nástroje a zdravotnícky materiál,
26. kartotečná skrinka,
27. polohovateľná posteľ, ak sa ošetrovateľská starostlivosť poskytuje imobilnému pacientovi,
28. antidekubitové pomôcky, ak sa ošetrovateľská starostlivosť poskytuje imobilnému pacientovi.

Príloha č. 2
k zákonu č. 576/2004 Z. z.

**Miera potreby zdravotnej starostlivosti pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti
v rámci dlhodobej zdravotnej starostlivosti**

Miera potreby zdravotnej starostlivosti	Špecifikácia miery potreby zdravotnej starostlivosti
A Osoba s rizikom destabilizácie na základe hodnotiacich škál	Na základe hodnotiacich škál ¹⁾
B Osoba s miernou potrebou zdravotnej starostlivosti	Pravidelná subkutánna medikácia (LMWH, inzulín...)
	Kolostómia, PEG, NGS, PK
	Dekubit, lézia na koži do 5 cm ²
	Perorálna medikácia podľa potreby okrem opioidových analgetík
	Riziko aspirácie, porucha prehĺtania
C Osoba s vysokou potrebou zdravotnej starostlivosti	Iná choroba/iný zdravotný výkon, ktoré identifikuje zdravotnícky pracovník, ktoré vyhodnotil ako miernu potrebu zdravotnej starostlivosti
	Kognitívna dysfunkcia (MMSE 0-20) s poruchami správania
	Epileptické záchvaty, resuscitácia, kolapsový stav
	Cievne vstupy, perkutánne drény (nerfostómia, PTD a pod.)
	Perkutánna parenterálna liečba: hypodermoklýza, s.c. kontinuálna medikácia infúznym dávkovačom
	Intravenózna pravidelná liečba, napr. parenterálna hydratácia, výživa, parenterálne antibiotiká pri malabsorpcii
	Opioidy podľa potreby – perorálne alebo parenterálne
	Kolonizácia multirezistentným bakteriálnym kmeňom, oligosymptomatická infekcia (napr. COVID-19 a pod.) s vysokým rizikom šírenia
	Dekubit, lézia na koži nad 5 cm ²
	Zvýšený monitoring pulzná oxymetria, EKG
	Akákoľvek intravenózna, subkutánna a inhalačná liečba podľa potreby
	Tracheostomická kanyla
	Potreba dialýzy
	Vysokovýdajová fistula/stómia (vypúšťanie stomického vrečka viac ako 5x za deň, výdaj viac ako 800 ml/24 hod)
	Osoba v špecializovanej paliatívnej zdravotnej starostlivosti
	Osoba v permanentnom vegetatívnom stave
	Iná choroba/iný zdravotný výkon, ktoré identifikuje zdravotnícky pracovník, ktoré vyhodnotil ako vysokú mieru potreby zdravotnej starostlivosti

¹⁾ Hodnotiace škály – použijú sa hodnotiace škály uvedené v prílohe časť C vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 92/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú indikačné kritériá na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnych služieb a v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a ktorou sa ustanovuje vzor návrhu zodpovednej

osoby na indikáciu poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti osobe umiestnenej v zariadení sociálnych služieb a v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Zoznam skratiek:

LMWH – nízkomolekulový heparín

PEG – perkutánná endoskopická gastrostómia

NGS – nazogastrická sonda

PK – permanentný katéter

MMSE – Mini-mental State Exam (určovanie kognitívnych funkcií)

PTD – perkutánná transhepatálna drenáž.

Príloha č. 3
k zákonu č. 576/2004 Z. z.

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/23/ES z 31. marca 2004, ustanovujúca normy kvality a bezpečnosti pri darovaní, odoberaní, testovaní, spracovávaní, konzervovaní, skladovaní a distribúcii ľudských tkanív a buniek (Ú. v. EÚ L 102, 7. 4. 2004).
2. Smernica Komisie 2006/86/ES z 24. októbra 2006, ktorou sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/23/ES, pokiaľ ide o požiadavky na spätné sledovanie, o oznamovanie závažných nežiaducich reakcií a udalostí a o určité technické požiadavky na kódovanie, spracovanie, konzervovanie, skladovanie a distribúciu ľudských tkanív a buniek (Ú. v. EÚ L 294, 25. 10. 2006).
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/53/EÚ zo 7. júla 2010 o normách kvality a bezpečnosti ľudských orgánov určených na transplantáciu (Ú. v. EÚ L 207, 6. 8. 2010).
4. Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 20/zv.1; Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000).
5. Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21. 12. 2004).
6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (Ú. v. EÚ L 88, 4. 4. 2011).
7. Vykonávací smernica Komisie 2012/25/EÚ z 9. októbra 2012, ktorou sa stanovujú informačné postupy na výmenu ľudských orgánov určených na transplantáciu medzi členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 275, 10. 10. 2012).
8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií (Ú. v. EÚ L 255, 30. 9. 2005) v znení smernice Rady 2006/100/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, 20. 12. 2006), nariadenia Komisie (ES) č. 1430/2007 z 5. decembra 2007 (Ú. v. EÚ L 320, 6. 12. 2007), nariadenia Komisie (ES) č. 755/2008 z 31. júla 2008 (Ú. v. EÚ L 205, 1. 8. 2008), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 z 22. októbra 2008 (Ú. v. EÚ L 311, 21. 11. 2008), nariadenia Komisie (ES) č. 279/2009 zo 6. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 93, 7. 4. 2009), nariadenia Komisie (EÚ) č. 213/2011 z 3. marca 2011 (Ú. v. EÚ L 59, 4. 3. 2011), nariadenia Komisie (EÚ) č. 623/2012 z 11. júla 2012 (Ú. v. EÚ L 180, 12. 7. 2012), smernice Rady 2013/25/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 10. 6. 2013) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013 (Ú. v. EÚ L 354, 28. 12. 2013).
9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013, ktorou sa mení smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (nariadenie o IMI) (Ú. v. EÚ L 354, 28. 12. 2013).
10. Smernica Komisie (EÚ) 2015/565 z 8. apríla 2015, ktorou sa mení smernica 2006/86/ES, pokiaľ ide o určité technické požiadavky na kódovanie ľudských tkanív a buniek (Ú. v. EÚ L 93, 9. 4. 2015).
11. Smernica Komisie (EÚ) 2015/566 z 8. apríla 2015, ktorou sa vykonáva smernica 2004/23/ES, pokiaľ ide o postupy overovania ekvivalentných noriem kvality a bezpečnosti dovážaných tkanív a buniek (Ú. v. EÚ L 93, 9. 4. 2015).
12. Smernica Rady 2013/59/EURATOM z 5. decembra 2013, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom (Ú. v. EÚ L 13, 17. 1. 2014).

Príloha č. 4
k zákonu č. 576/2004 Z. z. v znení zákona č. 662/2007 Z. z.

Poučenie a písomný informovaný súhlas pacienta podľa § 6 zákona č. 576/2004 Z. z.

VZOR

Názov a adresa poskytovateľa zdravotnej starostlivosti:

.....

Poučenie a písomný informovaný súhlas pacienta podľa § 6 zákona č. 576/2004 Z. z.

Meno, priezvisko a dátum narodenia osoby, ktorej sa má poskytnúť zdravotná starostlivosť:

.....

Na základe vyšetrenia vyššie uvedenej osoby vzhľadom na novovzniknuté ťažkosti, prípadne nové prejavy ochorenia osoby bola(i) stanovená(é) diagnóza(y) (prípadne sa uvedie aj predoperačná diagnóza) *

.....

.....

.....

Navrhovaný (plánovaný) diagnosticko-liečebný postup, príp. navrhovaný výkon (napr. chirurgický, endoskopický, iný) *

.....

.....

.....

Dolu podpísaný(á) potvrdzujem svojím podpisom, že lekárovi, ktorý ma vyšetril, som pri poskytnutí anamnestických údajov nezatajil(a) žiadne vážnejšie ochorenie, pre ktoré som sa v minulosti liečil(a), prípadne ktoré mi bolo v minulosti diagnostikované (v prípade potreby doplnenie závažných anamnestických údajov):

.....

.....

Zároveň svojím podpisom potvrdzujem, že som bol(a) počas dnešného lekárskeho vyšetrenia informovaný(á) o povahe môjho ochorenia, o dôvode, účele, spôsobe a možnostiach zdravotnej starostlivosti, ktorá mi má byť poskytnutá, vrátane diagnostických alebo liečebných postupov, prípadne potrebných zdravotných výkonov (napr. endoskopický zákrok, operácie a pod.), ako aj o možných následkoch a možných rizikách spojených s navrhovanou zdravotnou starostlivosťou.

Bol(a) som tiež poučený(á) o možnostiach voľby navrhovaných postupov, ako aj o rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Poučenie mi bolo poskytnuté zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť.

Svojím podpisom potvrdzujem, že s navrhovaným liečebným postupom súhlasím – nesúhlasím.**

V dňa čas

.....
podpis a odtlačok pečiatky lekára

.....
podpis osoby, ktorej sa poskytuje
zdravotná starostlivosť
(prípadne jej zákonného zástupcu)

* vyplní ošetrojúci lekár v slovenskom jazyku

** nehodiace preškrtnúť

